

ORTA AVRUPADA VAZİYET GENE KARIŞTI

İngiltere Çekoslovakyanın
istiklâlini tekeffül ediyorFransa taahhüdlerini ifaya mecbur
kalırsa İngiltereden yardım görecek

Almanların bir İngiliz dominyonu olan Cenubî Afrikada da büyük mikyasta Nazi propagandası yapmaları Londrada iyi bir alâmet telâkki edilmiyor

Londra 25 (Hususi) — Almanyanın müzaheretine güvenen Çekoslovakya'daki Südetlerin takındığı itilâfgiriz hattı hareket, Orta Avrupa vaziyetinde yeni bir gerginlik husule getirmiştir.

İngiliz siyasi mahfellerinin kanaatine göre bu gergin vaziyet, her zamandan fazla büyük bir tayakkuz gösterilmesini icab ettirmektedir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Doğu manevraları
devam ediyor

Yaklaşma yürüyüşleri

Yeni taraf Türk askerine yakışır bir yürüyüş yapmış ve 18 saat muntazam yürümüştür

Başvekil Elazığda tezahüratla karşılandı

Başvekil Ankara istasyonu binasında İsmet İnönü ve vekillerle görüşürken Elazığ, 25 (Hususi) — Başvekil Celâl Bayar bugün saat 17,15 de beraberinde Abdullâh Alpdoğan olduğu halde Elazığa muvasalat etmiş, istasyonda Millî Müdafaa Vekili General Kâzım Özalp, Üçüncü (Devamı 11 inci sayfada)

Barbaros günü

Preveze muharebesinin 400 üncü yıldönümünde yapılacak merasimin programı tesbit ediliyor, belediyede dün bu iş için toplandı

Belediyede dün yapılan toplantıdan bir intiba

(Yazısı 11 inci sayfada)

Malta adasını
müdafaa
tecrübeleri yapıldı

Londra 25 (Hususi) — Dün gece, Malta adasının müdafaa tertibatını denemek için tecrübeler yapılmıştır. Gece yarısında başlayan tecrübeler sabah 5 e kadar devam etmiştir.

Bütün ışıkları sönmüş olan adaya hava ve denizden hücumlar yapılmıştır. Adanın müdafaa tertibatı bu hücumları püskürtmeğe muvaffak olmuştur.

Halk bankası beş
Eylülde açılıyor

Ankara, 25 (Hususi) — Halk Bankası ve Ankara Halk Sandığı 5 eylül pazartesi günü Başvekil Celâl Bayarın huzurunda ve merasimle açılacaktır.

Bir kadın kocasını
sıcak su ile haşladı

Dün yüzü sıcak su ile haşlanmış bir adam zabıtaya müracaat etmiş, bir senedenberi ayrı yaşadığı karısı Muazzezin yüzüne sıcak su attığını iddia etmiştir. Vak'a şu suretle cereyan etmiştir:

Sirkeciye Demirkapıda 26 numaralı evde oturan Ahmed geçimsizlik yüzünden karısı Muazzelele bir senedenberi ayrı bulunmaktadır. Dün Ahmed karısının o-turmakta olduğu Lâleliye Azimkâr sokağında 47 numaralı evine giderek barışmalarını ve gene eskisi gibi beraber yaşamasını (Devamı 11 inci sayfada)

Kudüs ve Yafada
yeni hâdiseler oldu

Londra 25 (Hususi) — Dün, makamında, Arab tedhişçilerinin suikastine maruz kalarak ağır surette yaralanmış olan Cenin emniyet müdür muavini Mopat, bugün sabaha karşı ölmüştür. Mopat'ın cenazesi askerî merasimle kaldırılmıştır.

Dünkü suikastin faili olduğu zannedilen bir adam, bugün Ceninden kaçmak üzere bulunduğu sırada İngiliz muhafızları tarafından öldürülmüştür.

Suikastin diğer faillerini ve alâkadarlarını meydana çıkarmak üzere, bugün Ceninin bütün evleri tahliye edilerek a- (Devamı 11 inci sayfada)

Viyanadan 40 bin
Yahudi hicret etti

Paris 25 (Hususi) — Geçen mart ayından itibaren şimdiye kadar Viyanadan hicret etmiş olan Yahudilerin sayısı 40 binden fazladır.

Halen Viyanada bulunan Yahudilerin sayısı 300 bin kişi tahmin edilmektedir. Avusturyanın diğer şehirlerinde de bu miktarda Yahudi yaşamaktadır.

İnkılâbın millî iktisad ve maliye meselelerini hal için vücuda getirdiği manivelâ

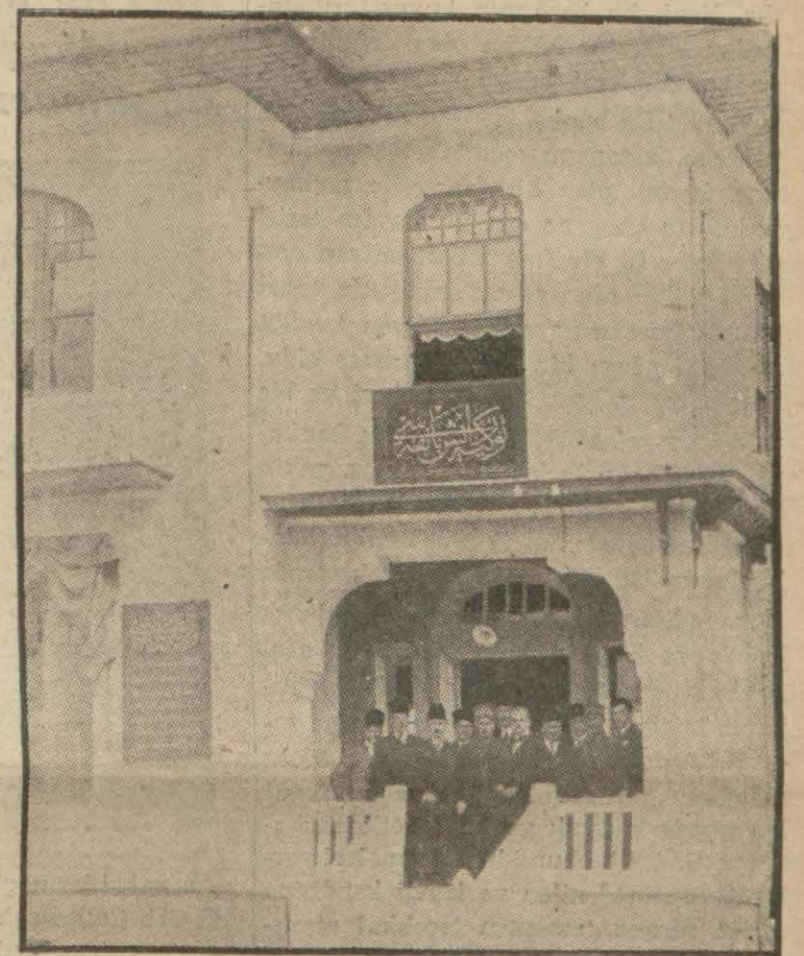
Türkiye İş Bankası
15 yaşına bastı

İş Bankası Atatürkün istediği gibi bir banka oldu. Atatürk Türkiye'nin iktisadî canlanmasında kullanılacak bir inkılâb müessesesi kurmak istediği için bankanın idaresini Celâl Bayar gibi bir inkılâb çocuğuna verdi. İş Bankasında pişen Celâl Bayar bugün Türkiye'yi aynı ruh ile idare eden hükümetin reisidir. Orada da, burada da hesap, program, hedef hep aynı şeydir: Türkten kuvvet toplamak ve Türke kuvvet vermek.

YAZAN: MUHİTTİN BİRGEN

Her sene, İş Bankasının tesisi yıldönümü münasebetile ondan bahsetmek artık bir âdet oldu. Bu, biraz da insanlığa mahsus bir psikoloji eseridir: İnsan iyi şeyden, iyi işden ve güzel eserden bir daha ve bir daha bahsetmek için her vesileden istifade eder.

Filhakika, dünyada pek az banka vardır ki İş Bankası kadar sür'atle inkişaf etmiş olsun. Tıpkı Türkiye'nin inkişafı gibi. Merkantilizm'in büyük devrinde belki İş Bankasından daha çabuk ve daha büyük inkişaf yapan bankalar görülmüştü. Fakat, bunların batışları inkişaflarından çok daha seri oldu; bunlar için- İş Bankasının 14 yıl öncelikle açılış merasiminden bir hatıra de buldukları iktisadî muhitin tabii inkişaf istikametlerinde ilerlemediler; zarar ve köpükler gibi gene bu dalgaların spekülasyon dalgaları içinden çık-

Bugün 8 inci sayfamız: (İş Bankası) sayfası

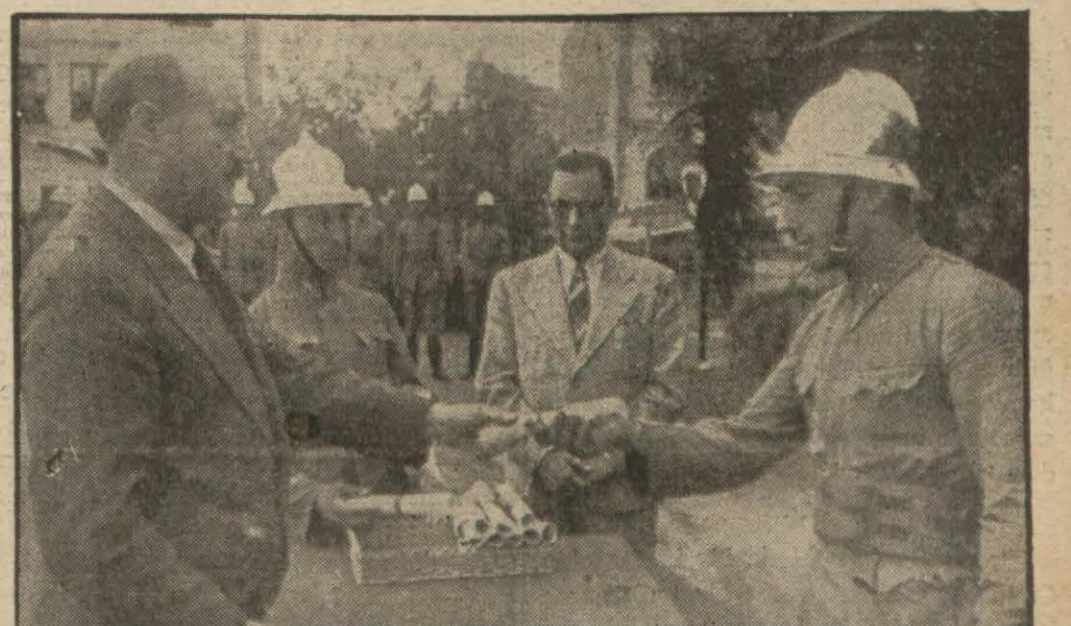
Bir İtalyan gazetesinin
hayret uyandıran bir suali

Paris 25 (Hususi) — İsviçrenin bitaraf-seden İtalyanca Korierre Della Sera gazetesinden ve Milletler Cemiyetinden bah-

(Devamı 11 inci sayfada)

İttaiyenin 16 ncı yıldönümü dün
parlak merasimle tes'îd edildi

Vali Muhiddin Üstündağ, vaktile çok büyük felâketlere sebep olan yangınlarla mücadele eden İttaiyemiz en müttekâmil bir hale gelmiştir, dedi

Vali ve Belediye reisi yeni mezunlara diplomalarını veriyor

(Yazısı 3 üncü sayfada)

Hergün

Türkiye İş Bankası
15 yaşına bastı

Yazan: Muhittin Birgen

(Başarısı 1 inci sayfa)

İçinde boğulup kayboldular. Halbuki İş Bankası böyle inkişaf etmedi; Türkiye'deki inkişabın iktisadi gayelerine doğru inkişaf edecek milli bir iktisad hareketinin sağlam temelli ilk müessesesi olmak azmile meydana çıktı ve kendi inkişafını milli Türkiye'nin inkişaf ihtiyaclarına ayar ederek onunla beraber, dev adımlarla, seneden seneye ilerlemeğe başladı. İş Bankasının dinamik vasfını bu suretle en doğru olarak ifade edebiliriz.

★

İş Bankası sermaye kuvvetile meydana atılmış ve kayıt ve şart tanımayan bir kazanç hirsının zebunu olarak çalışmış bir müessesese değildir. Kurulurken zayıf bir sermaye sahibi idi. Sermayesini arttırdıktan ve İtbarı Milli Bankasile birleştirildikten sonra dahi, bugün, İş Bankasının sermaye kuvveti büyük değildir.

Onun asıl kuvveti, kendisini memleketin bankası yapmasında ve kazanç fikrini hedeflerinin ikinci plânında tutmasındadır. Yani, bu bankanın kuvveti ruhundadır; idaresine hâkim olan zihniyette ve bu zihniyeti gıdalandıran inkişab ruhunda! Bu banka, işe başladığı günden itibaren, kazancını memleket iktisadiyatına faydalı olan bir faaliyetle mukayyed tuttu ve gene sırf bu kaydın tesiri altındadır ki etrafına mütemediyen emniyet telkin eden ve bu emniyetin tesiri altında kasalarına mütemediyen tevdiat geldiğini gören bir mali müessesese oldu. Bugün beş milyon lira sermayesi ve bir o kadar yakın ihtiyatı olan bu bankaya, Türk halkı kırk milyon liraya yakın bir para emniyet ediyor. Bu emniyet ve itimad ne haksız, ne de sebebsizdir. Çünkü banka bu emniyeti kazanacak tarzda idare edildi; kazanç hirsına kapılarak kasalarını boş, teşebbüslerini ve cüzdanlarını dolu tutmadı. İlk gününden itibaren bugüne kadar İş Bankasının ne zaman kasalarına baksanız bunların dolu olduğunu gördünüz. Banka emniyeti bu sayede kazandı ve bu suretle muhafaza etti. Artık onun idare an'aneleri yerleşmiş, rutin denilen ve kendi kendisine dönen nizamı tamamen teşekkül etmiştir. İş Bankası, sağlam temel ve sağlam hesap üzerine oturan salim ruhlu bir maliye müessesesidir.

★

Başka bir bakımdan, İş Bankası, Türkiye inkişabının maliye ve iktisad sahasında, aslına tamamen mutabık bir emmuzecidir. Türkiye inkişabı ne bir blöf, ne bir spekülasyondur; bir milletin tepeden tırnağa kadar değişmesi hareketi idi. İş Bankası da bir bankerlik müessesesi değil, kendisini inkişaba ayar etmiş milli bir maliye müessesesi oldu. Hattâ, hattâ, İş Bankası, Türkiye inkişabının, milli iktisad ve maliye meselelerini hal için vücade getirdiği bir manivelâ vazifesini gördü.

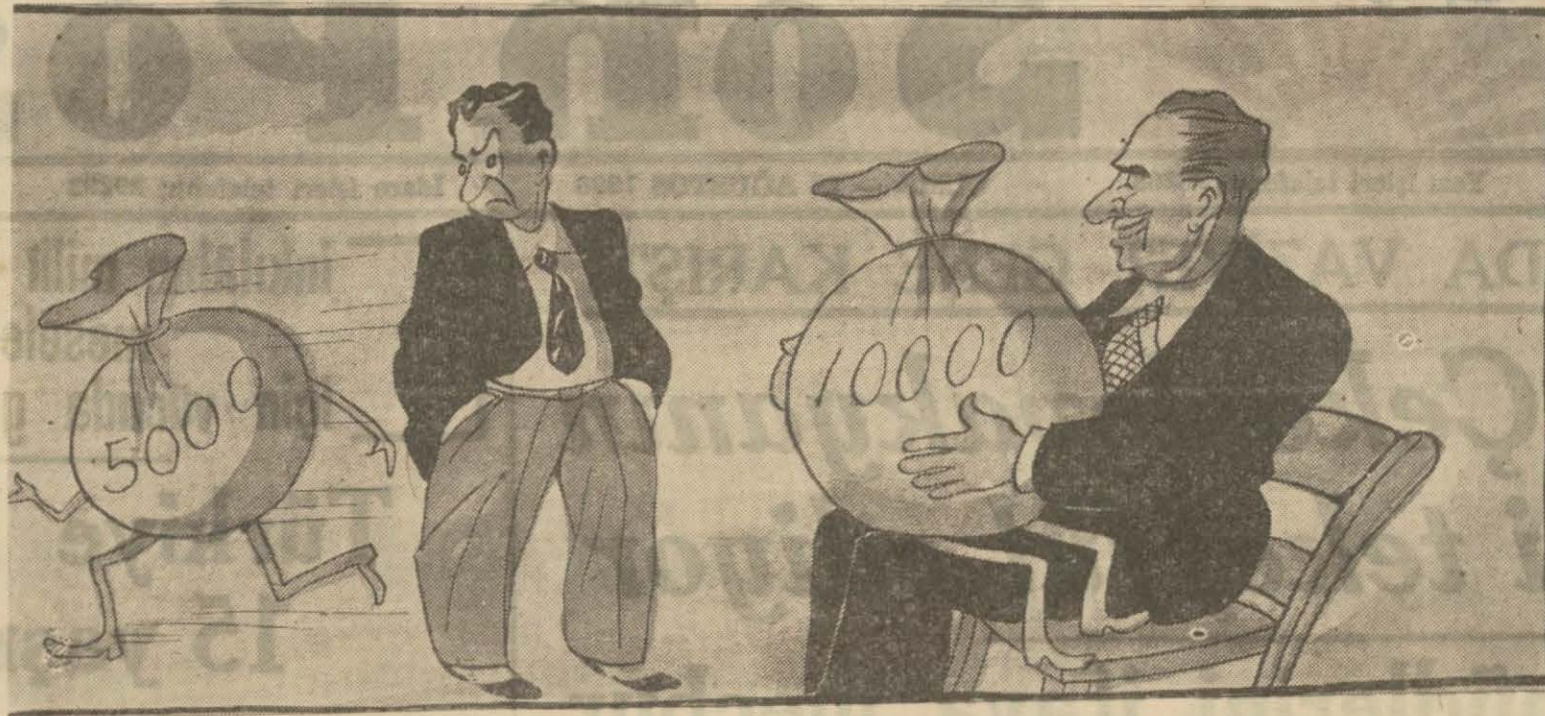
İş Bankasından evvel, bu memlekette bankacılık ve bankerlik beynelmül Yahudiliğin elinde bir kazanç vasıtası idi. İş Bankası, Türkiye'de bankacılığın, «Türk milletinin sermayesini bir araya toplayan ve bu sermayeyi Türkiye'nin yükselmesi uğrunda bir takım teşebbüslere yatıran» bir toplama, biriktirme ve yapma kudreti oldu.

Hiçbir şeyi beğenmeyen bir takım insanlar, İş Bankasına «çok kazanıyor!» dediler. Bunlar düşünmediler ki İş Bankasından evvel, başkaları «daha çok» kazanıyorlar ve kazandıklarını bize göstermiyorlardı. Halbuki İş Bankası kazandığını gösterdi, muntazaman hesabını verdi, bunu dağıtmadı, ihtiyat yaptı ve memleketin bütün iktisadi kalkınma teşebbüslerine iştirak etti. Bankanın sermayedarları hiçbir zaman bir ev veya bir apartman iradından fazlasını almış değillerdir; fakat, bu memlekette bu bankanın etrafına topladığı maliye kuvveti sayesinde hayırlı olarak görülmüş ne kadar çok iş vardır!

★

İşte, İş Bankası böyle bir banka oldu. Onun böyle bir müessesese oluşunda, memlekette topladığı kuvveti memlekete, Türkiye'den topladığı kazancı Türkiye'ye vermek programile yürüyüşünde âmil olan ilk kudret Atatürktür. Banka Ata-

Resimli Makale:

Para bir genç kız gibidir, kendisini sevene, okşayana, saklayana koşar, kendisini hiçe sayandan iğrenir, kaçar, kendisine lâyük bulduğu kucağa iltica eder.

Parayı ne istihfaf, ne de hapsediniz. Birinci takdirde insanın istikbali şüpheye düşer, ikinci takdirde ise hayatı iztrabla geçer. Paranın bir gaye değil bir vasıta olduğunu unutmayınız.

SÖZ ARASINDA

Sesi ile bütün
Amerikayı
Büyüleyen zenci

Amerikalıların çok sevdiği zenci caz şefi Cab Calloway'ın sesi, bütün Amerikayı büyülemektedir. Usta, ve hünerli zenci, altın sesini çıkarmak için, burada gördüğünüz gibi ağzını açmakta, gözlerini şehlâlandırarak o serin bir su gibi kalbe dökülen türkülerini çağırılmaktadır.

türkün bankası ve Atatürk'ün istediği gibi bir banka oldu. Bugün bütün Türk gönüllerini kendi etrafında toplamış olan Atatürk, Türkün iktisadi kuvvetlerini de bu banka etrafında toplamak ve sonra da bu müttehid kuvveti Türkiye'nin iktisadi canlanması için kullanmak istiyordu. İşin bütün hikmeti ve kerameti buradadır.

Sırf böyle bir inkişab müessesesi kurmak istediği içindir ki Atatürk onun idaresini de Celâl Bayar gibi bir inkişab çocuğuna verdi. O da bu işi bu ruh içinde kurdu, işletti, yürüttü. İş Bankasında pişen Celâl Bayar, bugün Türkiye'yi aynı ruh ile idare eden hükûmetin reisi bulunuyor. Orada da, burada da hesap, program, hedef hep aynı şeydir: Türkten kuvvet toplamak ve Türke kuvvet vermek!

★

Çok derin bir mevzu üzerindeyiz. Sözü lüzumundan fazla uzattım. İş Bankasının muvaffakiyet seneleri yalnız geçmiş olanlar değildir. Bir kısmını da gelecek senelere bırakalım.

Muhittin Birgen

Hergün bir fıkra
Edibane sövüş

Ali Emiri efendi Ali Kemale kızmıştı, onun hakkında yazdığı bir yazıda «Nısfı ahiri zıddı müevvel» tâbirini kullandı. Müevvelin zıddı müahhar, müahharın nısfı ahiri de har olduğuna ve har kelimesi arabçada eşek manasına geldiğine göre Ali Kemale edibane bir tarzda «eşek» demiş oluyordu.

Yaşmak ve ferace
kullanan hindiler

Bu hindinin sahibi, kümes hayvanlarına ziyadesile meraklıdır. Tavuklarına, kaz ve ördeklerine türlü türlü elbiseler diker. Bu arada hindileri daha çok sevdiğinden onlara, resimde gördüğünüz gibi, yaşmak ve ferace giydirdi. Giyimli bir surette gezmeğe alışan hayvançıklar, el-

Para bir vasıta..

Sözün Kıyası

Kadına dair..

E. Talu

Pariste çıkan haftalık mecmualardan birinde kadın hakkında aşağıki hükümlere rasgeldim:

— Kadının göz yaşları, şeytanetin tuzu, biberidir. (Publius Syrus)

— Kadına inanan bir haramiye inanamış gibidir. (Hesiod)

— Kadın, en küçük yaşından itibaren, ilderde ifa edeceği hizmetkâr rolüne hazırlanmakla mükelleftir. (Göte)

— Kadınlık tarihi, en şeni mezalimin tarihidir: Zayıfın kavi üzerindeki mezalimi ki en devamlısı da budur. (Oskar Vayld)

— İki kadın arasındaki dostluk, daima bir üçüncü kadının aleyhine tertib edilmiş bir suikasttır. (Alfons Karr)

— Ey kadın.. kadın.. kadın! Ey sukutu hayale uğratici küçük mahlûk! (Bomarshe)

— Kadın, iddialarında, hudud tanımaz! (Bualo)

— Kadın, saç uzun, aklı kısa bir mahlûktur! (Şopenhauer)

— Kadınların silâhi dilleridir. Onun paslanmamasına itina ederler. (İngiliz darbi meseli).

— Her kadın, az çok bir Daliladır. (Alfred dö Müse)

— [İspanyada bir diz bağının üzerinde bulunur]: Bu kapana tutulmayı gör, Yoksa, yavaş yavaş, fakat muhakkak surette boğulursun.

— Allah yeri, göğü yarattı, dinlendi, Deniz, balıkları yarattı, gene dinlendi, Sonra adamı, atı, köpeği ve diğer hayvanları yarattı, ve bütün kâinatı dinlendi. Nihayet, Allah kadını yarattı.. ve ondan sonra artık kimse, ebeden dinlenemedi. (Afrika darbi meseli)

— Allah evvelâ erkeği, sonra kadını yarattı. - sil ki önce kule yapılır, üzerindeki fırıldak ta sonradan dikilir. (Servantes)

— Arada bir karına mükemmel bir so-pa çek. Sen onu niçin dövdüğünü bilmezsin ama, o niçin dayak yediğinin elbette farkındadır. (Laos adaları darbi meseli).

— Bütün insanlar yalancı, kararsız, sahte, geveze, müraf, mütekebbir, kahbe ve şayanı istihkardır. Ve bütün kadınlara hilekâr, düzenbaz, övünge ve mütecessistirler... Bununla beraber, dünyada ulvî ve mukaddes bir şey vardır ki, o da bu kadar kusurlu ve korkunç iki türlü mahlûkun birleşmesidir. (Alfred dö Müse).

Görüyorsunuz ya? Medenî dünyanın en büyük mütefekkirleri tarafından sarfedilmiş olan bu sözler içerisinde, herhangi bir Türkün imzasını taşıyan bir teki yoktur. Kadının saç uzun, aklı kısa olduğuna dair meşhur kelâmın dahi temellük hakkı Alman feylezofu Şopenhauer'e tefviz olunmuştur.

Bir de, kadınları hakir gören, onlara asırlarca zulmeden Türklere diye fren-gistanda ötedenberi bir rivayet dolayır.. değil mi?

E. Talu

Deniz Ticareti okulu İktisad
Vekâletine bağlı kalacak

Yüksek Deniz Ticareti okulunun Denizbanka bağlanacağı etrafında çıkan şayialar alâkadarlar tarafından tezkib edilmektedir. Devlet bütçesile idare edilen bu okul İktisad Vekâletine bağlı olarak kalacaktır.

TAKVİM

AĞUSTOS

Rumî sene 1364	26	Arabî sene 1367
Agustos 13	Resmî sene 1933	Hızır 113

CUMA

GÖNEŞ	C. Âhir	İMSAK
S. D.	29	S. D.
5 19		3 33
10 25		8 39

	Oglo	İkinci	Akşam	Yatsı
..	D.	S.	..	S. D.
E.	12 16	16 00	18 53	20 30
Z.	0 22	9 06	12	1 37

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Bir arkadaş anlattı:

Akşam saat dörde doğru İstiklâl caddesinden geçiyordum, karşıma bir dost çıktı. Bir yere oturup beş on dakika konuşmak istedim, ve ilk gazinoya girdik. Garson geldi: — Bir şişe bira, dedim. Fakat tam o dakikada gözüm fiat listesine ilişince, bir yanlışlık olacağına hükmederek sordum:

— Bir şişe bira 80 kuruştur, dedi.

— Sebeb?

— Bu akşam müzik var, müzik olduğu zamanlar fiat

iki mislidir de ondan!

— Müzik kaçda başlar?

— Sekizde.

— Fakat şimdi saat 4, biz ise beş on dakika sonra gideceğiz.

Garson şaşırıp, âmirinden sormak lüzumunu hissetmiş olacak ki gitti, geldi ve:

— Mazur görünüz, fiat listemizde tadilat yapılamaz, cevabını getirdi.

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Japonlar zehirli gazlı mermiler kullanıyorlar

Çin çeteleri Şanghai civarında bir Japon tayyare karargâhını bastılar ve bütün tayyareleri yaktılar

Hongkong 25 (A.A.) — Yangtze'nin cenub sahilinde Japon kuvvetleri Şaho civarında bulunan Pakioshana mütemadjiyen hücum etmişler ve hiçbir netice elde edememişlerdir. Bir Japon kıtası Çinliler tarafından tamamen imha edilmiştir. Japonların zehirli gaz neşreden mermileri yüzünden Çinlilerin zayıflığı da çoktur.

Kuikiangda bir Japon petrol deposu Çin tayyarelerinin bir hava akımı neticesinde iştil etmiştir.

Diğer taraftan Yangtze'nin şimalinde Susung'de cereyan eden şiddetli bir muharebe neticesinde Japonlar sahada binden fazla ölü ve üç sahra topu terketmişlerdir.

Tsientsin 25 — Bir baskın neticesinde Şantung'un merkezi olan Tsinan'a giren seyyar Çin kıt'aları bütün Japon garnizonunu imha etmişlerdir. Bu kıt'alar Japonların erzak ve cebhanelerini de imha ettikten sonra kaçmışlardır.

Şanghai yakınında bir baskın

Şanghai 25 (A.A.) — Çin ordusunun seyyar cüzütamları üç gün evvel Şanghaiya sekiz kilometrelik bir mesafede bulunan Japon tayyare karargâhını bir gece baskını neticesinde zaptetmişler ve karargâhta bulunan bütün tayyareleri yaktıktan sonra ertesi sabah hareket üslerine avdet etmişlerdir.

Izmirde kuru üzüm piyasası merasimle açıldı

Müstahsil sevinç içinde: İki saat zarfında piyasada mevcut 5,260 çuval üzüm satıldı

Izmir, 25 (Hususî) — Senenin ilk kuru üzüm mahsulü bu sabah (dün sabah) on birde borsa salonunda iç ticaret genel müdürü Mümtaz Rekin huzurunda merasimle piyasaya arz edilmiştir.

Bu münasebetle borsanın üzüm salonu bayraklarla süslenmiştir.

Borsa reisi piyasada 5000 küsur çuval üzüm toplandığını ve mahsulün nefis olduğunu bildirdi. Üzüm salonunda da müstahsil ile ihracatçı arasında münase-

kaşalar oldu. Nihayet on birde ilk muamele Reşad Leblebici ile Şerif Rıza arasında 9 numara üzerinde on iki buçuk kuruştan, beş dakika sonra da 10 numara üzerinde 15 kuruştan yapılarak piyasaya açıldı.

Piyasa açıldıktan iki saat sonra da 10, 14 kuruş arasında piyasada mevcut 5260 çuval satıldığı anlaşıldı. Müstahsil sevinçindedir.

Fransada sosyalistler parlamentonun içtimaa çağırılmasını istiyorlar

Paris 25 (A.A.) — Radikal sosyalist partisi bürosu önünde izahat veren başvekil B. Daladye, hattı hareketinin bilhassa millî müdafaa ihtiyaçlarına dayandığını bildirmiş ve Almanya'daki askerî hazırlıklar hakkında mufassal malûmat ita eyledikten sonra demiştir ki:

«Bu sebebdan dolayı, memleketin potansielini fazlaştırmak mübrem bir ihtiyaç halinde bulunmaktadır. Bunun için le kırk saatlik hafta kanununda ufak bazı tadilat yapmaktan başka çare mevcud değildir. Fransa, Avrupada kırk saatlik haftayı tatbik eden tek memleketdir. Halbuki diğer memleketler, harb endüstrisinde haftada altmış saat çalışmasına müsaade vermektedir.»

Paris 25 (A.A.) — Sosyalist partisinin idarî komisyonu bürosu, yarın içtima edecek olan halkçı toplantıdaki delegelerine, sollar temsil heyetinden parlamentonun içtimaa davetini talep etmek salâhiyetini vermiştir.

Küçük Antant ve Macaristan

Bükreş 25 (A.A.) — Rador ajansı bildiriyor: Gazeteler, Küçük Antant konferansına büyük ehemmiyet vermekte ve Bled ve Budapeştede aynı zamanda neşredilen tebliğin manasını tebarüz ettirmektedir. Gazetelerin manşetleri ve başmakaleleri, elde edilen mes'ud neticeleri övmekte ve bilhassa Macaristanla yapılan prensip anlaşması ve sulh ve işbirliği politikalarına daima sadık kalan üç devletin tesanüdünde ısrar eylemektedir.

Suriye Başvekili Pariste

Paris 25 (A.A.) — Suriye Başvekili B. Cemil Mardam Ex le Ben'den buraya gelmiştir.

Çankırıda altı Zetzele oldu

Çankırı, 25 (Hususî) — Son 24 saat içinde şehrimizde fasıllarla altı zetzele duyulmuştur. Hasar yoktur.

Tapu müdürlükleri

Ankara, 25 (Hususî) — Kırklareli tapu müdürlüğüne Tekirdağ kadastro müdürü Mustafa Candan, Amasya tapu müdürlüğüne Kırşehirden Fehmi Gürin, Kırşehir tapu müdürlüğüne Edirne kadastro müdürü İbrahim Yılmaz naklen tayin edildiler.

Romanyada Bir suikasd

Bükreş 25 (A.A.) — Voyvoda ve sa-bık birinci kral müşaviri Naida'nın kalemli mahsus müdürü Jan Gaspar, dün gece Timizoera-Bükreş ekspresinin yataklı vagonunda bir suikaste maruz kalmıştır. Haydudun biri Gaspar uyumakta olduğu bir sırada mumaileyhin kompartimanına girmiş ve kendisini boğmağa teşebbüs etmiştir. Uykudan uyanan Gaspar üzerine revolverle ateş etmiş de haydud bu revolveri onun elinden alarak Gasparı ağır surette yarımıştır. Mütecaviz pencereden atlamak suretile kaçmadan evvel Gasparın üzerinde bulunan 45 bin leyi gasbetmiştir.

Bir nahiyenin merkezi değiştirildi

Ankara, 25 (Hususî) — Hakkâri vilâyeti merkez kazasına bağli Kaval nahiyenin merkezi şimdiki bulunduğu Kaval köyünden kaldırılıp aynı nahiyeye çerçevesindeki Piyaniş köyüne götürülmüştür.

Trakya zeytincilik kursu

Edirne (Hususî) — Üç senedenberi Çanakale vilâyetinde zeytincilik kurslarından çıkan köy gençlerinin sa-

Hitler ve Amiral Hortinin nutukları

Dün Berlinde büyük bir geçid resmi yapıldı

Berlin 25 (Hususî) — Şansölye Hitler, beraberinde Amiral Horty ve yüksek askeri erkân olduğu halde bu sabah Targartende yapılan askeri geçid resminde hazır bulunmuştur.

Geçid resmine 15 bin asker, motörlü kıt'alar, son sistem toplar ve yüzlerce tank iştirak etmiştir. Havanın fenalığı dolayısıyla tayyare uçuşları yapılmamıştır.

Amiral Horty yeni Alman ordusunda gördüğü intizam ve mükemmeliyetten dolayı Hitleri tebrik etmiştir.

Hitler ve Amiral Horty'nin nutukları

Berlin 25 (A.A.) — Hitler, dün akşam Başvekalet dairesinde Amiral Horty şerefine büyük bir ziyafet vermiştir.

Bu ziyafetin sonunda söylediği nutukta Almanya ile Macaristan arasındaki eski dostluğu tebarüz ettirmiş ve bu dostluğun «tarihi hâdiseler neticesinde kat'i tarihi hududları bularak komşu olduktan sonra iki millet için şimdi daha ziyade kıymet kesbeylemiş olduğunu» ilâve etmiştir.

Hitler, nutkunun sonunda Alman-Macar yakınlığının, «yalnız iki memleket menfaatlerine hizmet etmekle kalmıyarak aynı zamanda, dost İtalya ile birlik halinde, yüksek, umumî ve hakkaniyetli bir sulhun da bir rehinesini teşkil ettiğini» bilhassa kaydeylemiştir.

Amiral Horty de verdiği cevabda iki memleket arasında binlerce senelerdenberi mevcut bağları tebarüz ettirmiş ve «iki memlekette sulhperver yapıcılık eserine devam azminin, iki milletin adalete dayanan sulh emeline varmak üzere muvaffakiyetle ilerleyeceklerine emin bir garanti olduğunu» bildirmiştir.

Berlin 25 (A.A.) — Amiral Horty ile Hitler, geçid resminden sonra hariçiyeye nezaretine gitmişlerdir.

Bir tayyare kazası 277 kişinin ölümüne sebep oldu

Tokyo 25 (A.A.) — Domei ajansının bildirdiğine göre, Çarşamba sabahı Tokyo civarında vukua gelen tayyare kazasına yangından ölenlerin adedi hâlen 277 ye çıkmıştır.

Ispanyada Harb vaziyeti

Madrid 25 (A.A.) — Estramadura cebhesinde, hükümetçiler, Puebla dö Alkoser mıntakasında mukabil taarruza geçmişler ve yeni mevziler ve bilhassa Fermeja tepesini zaptetmişlerdir.

Monterubiyö dö la Serena'da cumhuriyetçiler ileri hareketlerine devam etmişlerdir.

Hükümetçiler, dün akşam Alkautarilla karşısında mevki alıp yerleşmişlerdir.

Göndeza cebhesi 25 (A.A.) — Üç gündendenberi Göndeza cebhesinde hava muharebeleri yapılmakta ve muharebeleşe bazı anadelleri eliyi bulan birçok tayyareler iştirak etmektedir.

Cumhuriyetçilerin adeden dün olan tayyareleri, iki gün içinde düşmanın 33 tayyaresini düşürmüşlerdir.

Alkantar 25 (A.A.) — Frankistlerin tayyareleri, bu sabah Alkantar'ın kırk kilometre cenubu garbisinde ve sahilde kâin Torrevieja kasabasını bombardıman etmiş ve mitralyöz ateşine tutmuştur. Bom bardıman neticesinde 25 kişi ölmüş, 70 kişi yaralanmıştır.

Yısa 1200 ü geçmiştir. Açıcılık, budama, bakımıcılık, zeytin hastalıkları gören bu gençlerin muallimi İtalyada ziraat Vekâleti hesabına kurs görmüş çok çalışkan bir gencimizdir.

26 Ağustos

26 Ağustos; Türk tarihinin kahramanlık destanına eklenen sayılı güşlerden biridir.

26 Ağustos, asri silâhlarla mücehhez, sayı itibarile de faik ve ardında tütün bir husumet dünyasının yarıdını olan müstevli ordulara, Afyonun yalçın tepele- rinde başlayıp Dumlupınarda da kat'i darbeyi indirmekle biten büyük zaferin müjdecisi bir gündür. 16 yıl önce bugün, şafakla başlayan savaşta Türk, esaret zincirinin ilk halkasını kırmış ve önünde kanlı bir geçid açarak halâsa doğru atılmıştı.

26 Ağustos, Büyük Dâhinin yüksek idare ve şimşek iradesile beş gün içinde bizi zaferden zafere götürdüğü, kat'i halâsa kavuşturduğu günün başlangıcıdır. Bu itibarla Türk tarihinin bir dönüm noktasıdır ve Türkün kutlu ve mutlu günlerinin başında yer alır.

30 Ağustos Zafer bayramı programı tesbit edildi

30 Ağustos tayyare ve zafer bayramı münasebetile o gün şehrimizde yapılacak merasim programı tesbit edilmiş ve alâkadarlara bildirilmiştir.

1 — İstanbul komutanı sabah saat 8,30 dan 9 a kadar askeri birlik ve müessesesine amirlerini, 9 dan 9,30 a kadar vilâyet, belediye ve sivil teşekküllerin yapacağı tebrikâtı ordu kumandanlığında kabul edecektir.

2 — Merasim kıt'aları saat 9 da Üniversite meydanında kendilerine ayrılan kısımlarda yer alacaklardır.

3 — Saat 9,45 te komutan, geçid resmine iştirak edecek kıt'aları teftiş edecektir.

4 — Teftişten sonra kıdemsiz bir stubay bugünün ehemmiyeti hakkında bir nutuk söyleyecek ve bilâhara general buna karşılık verecektir.

5 — Saat 10,45 te geçid resmi başlayacaktır.

6 — Kıt'alar Taksim âbidesine gideceklerdir ve âbide önünde hep birden bandonun iştirakile istiklâl marşı söylenecek, âbideye çelenkler konacaktır.

7 — Tam saat 12 de Selimiyyeden 21 pare top atılacaktır.

Hava kurumunun bütün kolları da Hava kurumu haftası içerisinde muhtelif eğlenceler yapacaklardır.

İtfaiyenin 16 ncı yıldönümü

İtfaiyenin 16 ncı yıldönümü merasimi dün saat 15,30 da Fatih'te itfaiye müdürlüğü bahçesinde yapılmıştır. Merasimde Vali ve Belediye reisi Muhiddin Üstündağ, vilâyet, Belediye ve Parti erkânı hazır bulunmuştur.

Merasime İstiklâl marşı ile başlanmış, bunu Muhiddin Üstündağın şu söylevi takib etmiştir:

«Arkadaşlar,

Söz, yaşayan mahlûkat arasında insanın yerini tayin eden ve vasıflandırılan fikir ve duyguların tezahürüne bir âlet olmak itibarile şubhesiz ki çok güzel bir şeydir. Sonra bu söz, malımız ve canımız muhafazasına aid olan vasıtalarla taallük edince, tabiatle daha çok güzel olur. Fakat kanaatimce sözün mevzuunu teşkil eden iş, sözden de güzeldir. İşte biz şimdi burada işin başında ve önünde bulunuyoruz. Vaktile bu memlekette çok büyük fenahlara sebep olan yangınlara karşı mücadele etmek vazifesi omuzlarına yüklenen itfaiyemiz, artık bugün tekâmül ve yükselme yolunun zirvelerine varmak üzeredir. Onu hakiki bir meslek haline getirmek için yillardanberi sarf edilen emeğin karşılığını almaktayız. İtfaiye meslek kurslarının şimdi ikinci sene mezunlarına şahadetnamelerini vereceğiz ve onları alkışlamak-

Siyaset ALEMİNDE

Fransız Başvekilinin nutkundan kopan fırtına

Yazan: Selim Ragıp Emeç

Bir taraftan istihsalin azalması, öbür taraftan kısa zamanda millî müdafaa ihtiyaçlarının yerine getirilmesi zarureti Fransız hükümetini haftada kırk saatlik mesainin, bazı sanayide daha fazlaya çıkarılması lüzumuna icbar etti. Bu kanaati ifade eden ve dünkü yazımızda mevzuu kahsettiğim nutuk, Fransanın bütün sol partilerile mahfellerinde, başvekil Daladye'ye karşı çok şiddetli bir protesto tufanının yükseltilmesine sebep oldu. Bir ara nokta nazarının müdafaa ve izahında tereddüde düşer görünen başvekil, böyle bir hareketin doğuracağı utançlı âkabeti kısa zamanda kavramış olacak ki nokta nazarında ısrar ediyor. Filvaki son senelerde Fransanın millî geliri mütamadı ve muntazam surette azalmıştır. Verilen rakamlara göre 1914 yılında bu mikdar (38) milyar altına balığ olurken 1931 de, 49 milyar altına yükselmiştir. 1937 de ise 27 milyar altına düşmüştür. Gayri menkul ve menkul sermayenin geliri ise yüzde kırk beş nisbetinde azalmıştır.

Muhtelit gelir denilen sermaye ile sayın iştirak ettiği ziraat, sanai ve ticari teşebbüslerde ise bu tenezzül yüzde 66 dır. Bu netice karşısında memleketini seven her insanın yapacağı gibi Daladye de millî geliri artırmak lüzumunu hissetmiş, bunun için de, iyi netice vermeyen sanayide mesai müddetlerinin artırılması zaruretinin işaret etmiştir. Ayrıca, israf derecesini bulan bazı masrafların kontrolü ile icabında hafzedilmesi için bir de mürakabe bürosu tesisine teşebbüs olunmuştur. Bütün bunları yapabilmek için başvekil Daladye haftada kırk saatlik mesai müddetinin ihtiyaca uygun bir surette tatbikini düşünmüştür.

Sol parti ve mahfellerde gürültüyü koparan da bu olmuştur. Bundan evvel, gene bu mevzu hakkında bazı mülâhazalarda bulunurken kaydettiğim gibi sosyalistlerle komünistler Daladye hükümetinin bu nevi tasavvurlarının mutlak alelhadırdılar. Birbirini takib etmekte olan toplantı ve miting davetleri gösteriyor ki, Fransa, nizam ile nizamsızlıktan birini ihtiyar etmek vaziyetinde bulunuyor ve bunun için yeni bir cidal safhası baş gösteriyor. Dünyada hüküm süren ideolojik kavgalara bakarak bu cidalin çözümsüz ve çok şiddetli olacağına hükmederiz. — Selim Ragıp Emeç

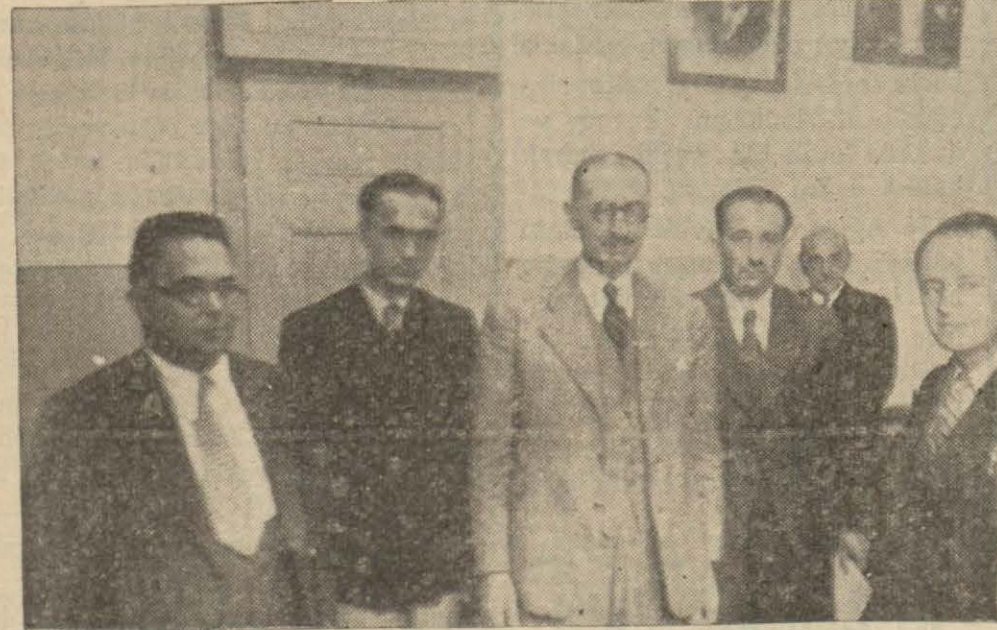
Van sıhhat müdürlüğü

Ankara, 25 (Hususî) — Bandırma hükümet tabibi Emin Esad Sagun Van sıhhat müdürlüğüne terfian tayin edilmiştir.

İktisad Vekilinin dün yaptığı tedkikat

Şakir Kesebir, deniz müesseselerini gezdi, Türkofiste ve deniz ticareti mektebinde meşgul oldu

Şakir Kesebir İstanbul gazetecilerle beraber

Evvelki gün İzmirden şehrimize gelen İktisad Vekili Şakir Kesebir dün öğleye kadar deniz müesseselerinde tedkikat yapmış ve saat 15,30 da Türkofis İstanbul şubesine gelerek akşama kadar meşgul olmuştur. İktisad Vekili Türkofiste bazı ihracat tacirlerini ve Brüksel elçisi Bay Cemal Hüsnü'yü kabul ederek bir müddet görüşmüş ve bu arada gazetecilerle de bir hasbihal yapmıştır.

İktisad Vekili Türkofisten sonra Ortaköydeki Deniz Ticareti mektebine giderek bu sene mektebden birinci ve ikinci derecede mezun çıkan ve Avrupaya gönderilecek olan talebelerle konuşmuştur. Vekil Deniz Ticareti mektebinde mütehassıslardan ders programları üzerinde yapılması icab eden değişiklikler hakkında izahat almıştır. Bu arada yeni gemiler alınması münasebetiyle son sistem vapurlarda çalışacak olan denizcilerin yetiştirilmesinin de ayrıca bir tedkik mevzuu olarak ele alınması kararlaştırılmıştır.

İktisad Vekili bugün ve yarın da şehrimizdeki tedkiklerine devam edecektir.

İktisad Vekilinin beyanati

İktisad Vekili Şakir Kesebir, dün Anadolu ajansına aşağıdaki beyanatta bulunmuştur:

« Karadenizin kuraktan müteessir olan bazı mıntakaları ile Trakya, Marmara, Yayla mıntakalarında gene kuraklığa maruz kalan yazlık zeriyaat hariç tutulursa, bu sene umumiyetle istihlalâtımız gerek kalite, gerek miktar itibarıyla memnuniyet verici olmuştur.

Ankardan İzmirde giderken ziyaret ettiğim Eskişehir ve Afyon ahalisile Ege mıntakasının Gediz vadisi ve Karaburun istikameti başlıca mahsullerinde bu farkı gösteriyordu. İzmirde alâkadarlarla

Müteferrik :

Gayrimübadillere vesika verilmiye başlandı

Gayrimübadillerin istihkaklarının tasfiyesi hakkındaki kanunun tatbiki suretini gösteren talimatnameye göre, gayrimüb. diller ve ellerinde bono ve istihkak mazbatası bulunanlar, defterdarlığa müracaat ederek vesika almağa başlamışlardır.

Bono için müracaatlar beyanname ile, istihkak mazbataları için müracaatlar da istida ile yapılmaktadır.

Defterdarlık, müracaatların arkasını bir ayda alacaktır.

Yardımcı öğretmenliği için 550 müracaat yapıldı

Üniversitede lise mezunları arasında açılacak olan orta okul yardımcı öğretmenliği imtihan hazırlıkları ikmal edilmiştir. Bu yıl 550 yi mütecevaz lise mezunu imtihana girmek üzere müracaat etmiştir. Müracaatların ekserisi türkçe ve lisan gruplarına yapılmaktadır.

Bir halat hırsızı yakalandı

Fenerde Ayakapı iskelesine bağlı Sefer kaptana aid kayıktan bir halat çalarak kaçmak isteyen sabıkalı korsanlardan Mehmed, suç üstünde yakalanmış, müddetle teslim edilmiştir.

yaptığımız temaslar üzüm rekoltesinin geçen seneye nisbetle takriben iki misli olacağını, incirin geçen seneden az fazla olmakla beraber daha iyi kalite beklediğini, tütünün mikdarca geçen seneden yüzde 25 noksan olmasına mukabil büyük kısmının geçen seneden daha yüksek kalitede olmak itibarıyla kıymetçe geçen seneki rekolteye tekabül edileceğini, pamuğun hem mikdarca yüzde 20 fazla, hem kalite itibarıyla geçen seneden çok iyi olduğunu, hububat, palamut gibi mahsullerin geçen senenin iki mislini bulacağını, zeytin mahsulünün bereketli görüldüğünü tesbite imkân verdi. Muhelif memleketlerle olan ticaret anlaşmasının satışı teshil edeceğini nazarı itibarı alan ihracatçılarımız yeni faaliyet mevsimini emniyetle karşılamakta ve müstahsil halkımız da mahsullerini neşe ve kuvvetli ümidlerle toplayıp hazırlamaktadırlar.

Bu seneki fuar, geçen senelere nisbetle hayli tekâmül göstermiş ve İzmir ile Ege mıntakası için bilhassa iç turizm bakımından büyük faydalar vâdeden bir vasıta hizmetini görmeğe başlamıştır.

Başvekilimin fuarı açarken söyledikleri gibi Kemalist rejimi ekonomide tahakkuk ettirdiği inkılâbı maddî eserler halinde gösteren fuarı bu maksad ile muvaffak olmuş kabul etmek lâzımdır. Şimdiden yedi ecebî memleketin iştirakle beynelmilel mahiyeti kuvvetlenmiş olan fuar, gittikçe bu sahada da yeni iştiraklerle ehemmiyetini arttıracaktır.

Senelerdenberi bu eseri vücade getirebilmek için İzmir vilâyetinin, İzmir belediyesinin ve fuar komitesi ile bütün alâkadarlarının sebatı ve vukufu çalışmaları semerelerini vermeğe başlamıştır.

Kültür işleri:

Mekteb doktorlarının yeni kadrosu geldi

Maarif Vekâleti şehrimizin muhtelif semtlerinde vazife görecek olan mekteb doktorları için yeni bir kadro hazırlanmış ve Kültür Direktörlüğüne göndermiştir. Mekteb doktorları Eminönü, Fatih, Beşiktaş, Beyoğlu, Üsküdar ve Kadıköy semtlerindeki ilk ve orta okullarla lise-lerde iş göreceklerdir.

Çavuş ve eğitim kursları teftiş edildi

İzmir ve Trakya mıntakasında ilk tedrisat kadrosundaki muallim boşluğunu kapatmak için açılan çavuş ve eğitim kursları son günlerde ilk tedrisat umum müdürü İsmail Hakkı ve şube müdürü Hıfzırahman tarafından teftiş edilmiştir. Önümüzdeki ders yılında köy eğitim kurslarının adedi dörde baliğ olacaktır. Kültür Bakanlığı çavuş ve eğitimlerin terfihi için yeni bazı tedbirler almağa karar vermiştir.

Bir otomobil bir çocuğa çarptı

Abdinin idaresindeki 723 numaralı otomobil ile, sürücü İsmail'in idaresindeki 3031 numaralı yük arabası arasında Beyazid meydanında bir çarpışma olmuş, her ikisi de ehemmiyetli surette hasara uğramıştır.

Ayakkabılarda mukavva kullanılması kanunla menedilecek

Bu vaziyet karşısında kavafllar dükkânlarını kapayacaklarını söylüyorlar

Eylülden itibaren pazarlıksız satış usulünün başlayacağı malumdur. Kundura fiatları için bu maksadla bir esas tesbit etmek üzere evvelki gün yapılan toplantıda alınan kararları yazmıştık. Kunduracıların kalitelerini ve evsafını tesbit etmek üzere teşkil edilen komisyon dün ayakkabıcular cemiyetinde toplanmıştır.

Kundura fiatlarının üçe ayrılması kabul edilmemiştir. Her kunduracı bir kundura imal ettikten sonra malın cinsini, erkek veya kadın kundurası olduğunu ve numarasını, mukavvalarını ve derisinin cinsini, evsafını, Amerikan glâsesinden mi, yerli veya Avrupa rugamından mı yapıldığını, yapılış tarzını, çivili mi, dikey mi bulunduğunu ve fiatını bir kâğıt üzerine yazacak, kunduranın içine koyacaktır. Her mağazanın masrafı, her malın fiatı ayrıdır. Bu itibarla kunduracıların fiatlarını satanlar üzerlerine koyacak, kunduracılar muhtelif fiat üzerinden satılacaktır.

Bir eylülde sonra kundura satın alanlar, kunduranın içindeki kâğıda yazılı evsafı okuduktan sonra parasını verecek, ayaklarına giyeceklerdir. Birkaç gün zarfında kunduranın, kâğıda yazılı evsafı olmadığı anlaşılırsa, kunduracılar cemiyetine veya Belediyeye müracaatla şikâyetle bulunulacaktır.

Kavafllar, evsafın, bilhassa mukavva miktarının kundura içerisine yazılmasına şiddetle muarızdırlar.

Kunduracılar cemiyeti reisi ve kunduracılar kooperatifi müdürü Abdullah Vahdet, şehrimizde bulunan sanayi umum müdürü Reşadı görmüş, bu hususta izahat vermiştir. Sanayi umum müdürlüğü, kunduralardan mukavvayı tamamen kaldıracaktır. Bir kanunla kunduralarda mukavva kullanılması yasak edilecek ve mukavvanın gümrüğü artırılabilecektir.

Mukavvadadan kundura imalinde mühim surette istifade gören Mahmudpaşa ve Çarşıdaki kavafllar dükkânlarını kapamağa karar vermişler, bu karardan cemiyetlerini haberdar etmişlerdir.

Poliste :

Manda büyüklüğünde bir deniz canavarı görmüş

Sirkeçide Yeni postane caddesinde Yıldırım terzihanesinde kalfalık yapan Şevket, zabıtaya müracaatla Ahırkapıdan denize gireceği sırada manda büyüklüğünde bir deniz canavarının üzerine hücum ettiğini ve güçlükle hayatını kurtardığını iddia etmiştir.

Bir adam ciğer yiyip zehirlendiğini iddia etti

Beyoğlunda Aynalçesmede oturan Hamdi Ağacamlı Mustafanın lokantasında yediği ciğerden zehirlendiğini iddia etmiştir. Hamdi Beyoğlu hastanesinde tedavi altına alınmış, tahkikata başlanmıştır.

Bir adam çocuğunu döven çocuğu yaraladı

Arnavudköyünde Sucubahçe sokağında oturan İhsan'ın oğlu 4 yaşında Tezel, sokakta oynarken komşuları Petronun oğlu Peridor, Tezelin bir ipe ayaklarını bağılayarak, dövmüştür. Bunu işiten Tezelin babası marangoz İhsan Peridoru yakalayarak başını duvara vurmaya suretle yaralamıştır. Yaralı tedavi altına alınmış, tahkikata başlanmıştır.

Dün üç yangın başlangıcı oldu

Küçükpazarda Muhabir sokağında Hasanın, Fatihde Kanlıbağca sokağında Kadriyenin evleriyle Beyoğlunda Sağsol sokağında Tahsinin kahvesinde üç yangın başlangıcı olmuşsa da her üçü de ateş büyümeden itfaiye tarafından söndürülmüştür.

Bir tramvay iki çocuğu yaraladı

Vatman Hasanın idaresindeki 33 numaralı tramvay arabası Fenerbahçeden geçen bir bisikletle dolaşmakta olan Yanı ve Cahid adı iki çocuğa çarparak muhtelif yerlerinden yaralamıştır. Yaralılar tedavi altına alınmış, suçu yakalanmıştır.

Bir otomobil ile araba çarpıştı

Şoför Mustafanın idaresindeki 1 numaralı otomobil Şehzadebaşından geçerken Ak-sarayda oturan Mahmudun oğlu 11 yaşında Necatiye çarparak vücudunun muhtelif yerlerinden yaralanmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış suçu yakalanmıştır.

EKONOMİ

Bu yıl İzmirde bir şarap fabrikası açılacak

Tekirdağ şarap fabrikasından üç misli büyük olacak bu fabrika senede beş milyon litre şarap imal edecek

İnhisarlar idaresi, İzmirde Bornova yolu üzerinde inşa edilecek olan büyük şarap fabrikasının önümüzdeki şarap mevsimine kadar açılmasına karar vermiştir.

Hazırlanmış olan projelere göre Ege mıntakasında şarabılığın geniş miqyasında ihyası için İzmirde kurulacak olan bu fabrika, Tekirdağ fabrikasının üç misli büyüklüğünde olacaktır. Yeni fabrika senede beş milyon litre şarap imal edecek ve eski şarapları muhafaza için büyük mahzenler bulunacaktır. Yeni fabrika faaliyete geçtikten sonra şarabın maliyet fiatı düşürülerek ucuzlatılacak ve bu suretle piyasada şarap imalatı ile meşgul olanlar da fiatı indireceklerdir. Düşürülecek olan maliyet fiatına, yalnız bir litre şarabın inhisar resmi olan beş kuruş ilâve edilerek şaraplar piyasaya çıkarılacaktır.

Şehrimizdeki 37 sınıf ağaç sanayii erbabından 14 ü maktu vergiye tâbi tutuldu

Muamele vergisi etrafında Maliye Vekâleti tarafından gönderilen heyet tekliflerini bitirmiştir. Bu heyet muamele vergisine tâbi olan şehrimizdeki 37 ağaç sanayii erbabından 14 ünü maktu vergiye tâbi tutmuştur. Bunların verecekleri vergi nisbeti marangozlar cemiyeti reisi Alâeddin Kunt ile umumî kâtib Fuad Terziden müteşekkil bir komisyon tarafından tesbit edilecektir.

Ağaç ve tornacı esnafından 23 ü de maktu vergiden istisna edilmiştir. Marangoz ve doğramacılar beş beygirden fazla kuvvette motörü olanlar ve on kişiden fazla amele çalışanlar defter tutacaklardır. Şehrimizdeki çalışmalarını bitiren maliye heyeti ile marangozlar cemiyeti umumî kâtibi, İzmirdeki küçük

sanayi erbabının muamele vergisi hakkındaki dileklerini tesbit etmek üzere bugünlerde İzmirde gideceklerdir.

Emedde tütünlerin toplanmasına başlandı

Geçen sene Emedde 30,000 kilo tütün istihsal edilmiş ve bu tütünün vasıflarını tayin için gönderilen eksper Kâmil Faiz, tütünlerin kalitesini iyi bularak İnhisar İdaresi tarafından iyi bir fiatla mübayaa edilmişti.

Bu sene ekilen tütünler, havaların kurak gitmesinden mikdar itibarıyla noksan olmuş ise de, kalite itibarıyla geçen seneye faik olarak yetişmiştir. Bunu eksperler de teyid etmektedir.

Bu yılki rekolte 15,000 kilo raddesindedir. Tütünler toplanmağa ve kurutulmağa başlanmıştır.

Yugoslavyadan 3,500 damızlık koyun getirilecek

Devlet ziraat işletmeleri kurumu bu yıl içinde Yugoslavyadan 3500 baş damızlık koyun ve koç getirtmeğe karar vermiştir. Gümrük ve İnhisarlar Vekâleti tarafından kontenjan müsaadesi verilen bu damızlık koç ve koyunlar saf kıvrucuk cinsinden olacak ve her türlü hastalıklardan salim bulunacaktır.

İtalya ile bir ticaret anlaşması yapılacak

İtalya ile aramızda yapılacak olan yeni ticaret anlaşması için eylül ayı içinde Romadan bir heyet memleketimize gelecek Ankarada alâkadarlarla müzakereleye başlayacaktır. Ticari münasebetimizin günden güne inkişaf ettiği İtalya ile, her iki memleketin karşılıklı menfaatlerine uygun bir ticaret anlaşması imzalanacaktır.

Askerlik işleri:

334 doğumların yoklama günleri

Eminönü Askerlik Şubesinden:

1 — Eminönü kazası halkından olan 334 doğumlarının ilk ve son yoklamaları ve bu doğumlarının muameleye tabi bulunan tecillilerin muameleleri yapılmak üzere Eylül ayının birinde başlayarak 1/Teş.938 sonuna kadar devam edecektir. Bu yoklamaları yapmak için Eminönü kazası Askerlik Meclisi Eylül ve 1/Teş. aylarının tek günlerinde Eminönü yerli askerlik şubesinde, çift günleri Eminönü yabancı askerlik şubesinde ictima edecektir.

2 — Eminönü kazasının Alemdar nahiyesi halkının yoklamaları Eylül ayının (1-3-5-7-9) uncu günleri. Kumkapı nahiyesi halkının yoklamaları Eylül ayının (13-15-17-19-21) inci günleri. Eminönü merkez nahiyesi halkının yoklamaları Eylül ayının (23-27-29) uncu günleri. Beyazid nahiyesi halkının yoklamaları 1/Teş. ayının (1-3-5-7-9) inci günleri. Küçükpazar nahiyesi halkının yoklamaları 1/Teş. ayının (11-13-15) inci günleri. 1/Teş. ayının (17-19-21-25-27 ve 31) inci günleri de yukarıda tahsis edilen günlerde herhangi bir sebeple yoklamalara gelmemiş ve tecilllerini yaptırmamış olanlar müracaat ederek yoklamalarını ve tecilllerini yaptırabileceklerdir.

3 — Şube tarafından Eminönü kazası halkından yoklamaları yapılacak olan 334 doğumlarının künnye ve adreslerini havi yoklamaya davet cedvelleri nahiye müdürlükleri vasıtasıyla mahalle müessesilerine gönderilmiş ve bu cedvellerde yoklamaların yapılacağı günleri ayrı ayrı gösterilmiş olduğundan o günlerde mahalle müessesilerle birlikte Eminönü Askerlik Şubesine gelmeleri ilân olunur.

Bir yolcu trenden düşüp yaralandı

Evvelki gün Kumkapı İstasyonundan hareket eden 7 numaralı posta treni yolcularından Taşköprülülü Durmuş oğlu Ahmed, trenden inerken müvazenesini kaybederek düşmüş başından ağır bir surette yaralanmıştır. Yaralı Cerrahpaşa hastanesinde tedavi altına alınmıştır.

İstanbul Jandarma Satınalma komisyonundan:

Mikdarı	Cinsi	Tahmia bedeli	İlk teminatı
Adet		Lira Ku.	Lira Ku.
15	Tavla halatı	360 00	27 00

Tahmin bedeli ve ilk teminatı yukarıda yazılı «15» aded tavla halatı 31/Ağustos/938 Çarşamba günü saat 11 de İstanbul Gedikpaşadaki Jandarma Satınalma Komisyonunca pazarlıkla satın alınacaktır. İsteklilerin ilk teminat makbuzlarıyla pazarlık vakti komisyonuna gelmeleri. «5835»

Toplantılar:

Milli oyunlara heveskârlar çağrılıyor

Beyoğlu Halkevinden: Bu yıl evimizde «Milli Oyunlar» mevzuu üzerinde ehemmiyetle çalışılacaktır. Heves ve istidadi olan kadın ve erkek vatandaşlarımızın acele evimize müracaat eylemelerini rica ederiz.

C. H. P. Samatya Kurumunun eğlentisi tehir edildi

C. H. Partisi Samatya Yönetim Kurulundan: 27 Ağustos Cumartesi akşamı Taksim bahçesinde tertib ettiği eğlence, bahçenin o akşam festival komitesi tarafından engellenmiş olduğuna 3 Eylül Cumartesi akşamına bırakılmıştır.

Yedişer aya mahkûm iki kadın hırsız yakalandı

Muhelif hırsızlık suçlarından dolayı Gemlik mahkemesince 7 ay hapislerine karar verildiği halde hükmün infazı için bir türlü ele geçirilemeyen Gemlikli Habibe ve Züleyha adında iki kadın bu defa emniyet ikinci şube memurları tarafından İstanbulda yakalanarak Cumhuriyet müddetumumiliğine teslim edilmişlerdir.

Yarın Akşam

Viyana Konservatuvarından Meşhur Muganniye

Marothy Szantho

Yunan Operası Tenoru BAKEA ve Bariton YUNKA'nın iştirakile

NOVOTNI

Bahçesinde

seanslarına başlayacaktır.

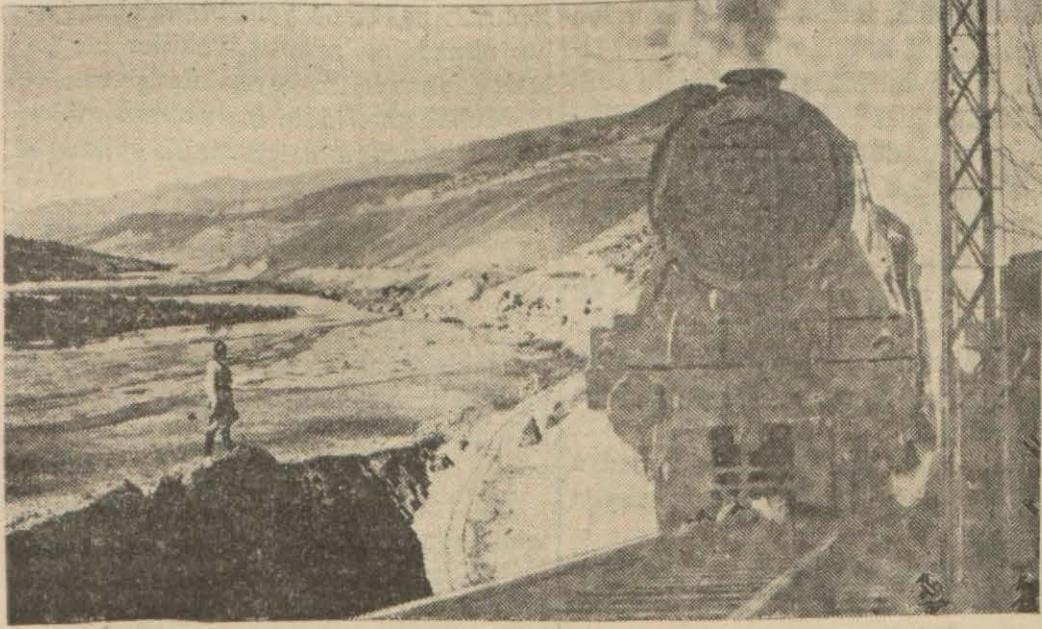
TEPEBAŞI - DAİRE

Nefis yemekler, itinalı hizmet

MEMLEKET HABERLERİ

Şimendifer iki ay sonra Erzincana ulaşıyor

Trenin şehre varışile Erzincan ovasında yetişen hububat ve meyvalar ihraç imkânını bulacak, Erzincan büyük çalışmaların merkezi olacaktır

Erzincan demiryolu güzergâhından bir kısmı

Anadoluda dolaşan Sivas muhabirimiz yazıyor: Doğu Anadolunun güzel ve tarihî şehirlerinden birisi de Erzincandır. Şehir Erzincan ovasının bir yanında kurulmuştur. Şimalden cenuba 10-15, garbdan şarka 45 kilometre imtidadında gözü yoracak kadar uzun bir araziden ibaret olan ova yüksek ve çıplak dağlarla çevrelenmiştir.

Sivas - Erzurum demiryolunun 335 inci kilometresinde bulunan Erzincan, yıllardanberi beklediği tren sesine yakın günlerde kavuşmuş olacaktır. Yol üzerindeki Sivas - Divrik hattı işleme açılmıştır. Yakında da Divrik - Erzincan hattı üzerinde işlemler başlayacaktır. Bugün Sivas - Erzincan demiryolu bu hattın en sarp ve yol vermez muntakası olan Atma boğazında ilerliyor. Sivastan Erzincan, Erzurum ovalarına doğru uzayan demir aklar doğu illerine refah ulaştıracaktır.

Cumhuriyetin 15 inci yıldönümünün sabahında tren sesi Erzincan ovalarını aşarak Erzincan garına girecektir. Her gün biraz daha topraklarına trenin yaklaştığını gören halk şimdiden sevinç ve gurur içerisinde. Tren şimdi Kemaha ulaşmış bulunmaktadır.

Oradan da Alkuş, Tahir paşadan son-

ra Erzincana varacaktır. Trenin Erzincana kavuşması ile her bakımdan büyük inkişaf ve kalkınmalar başgösterceği gibi şehir büyük çalışmaların da merkezi olacaktır.

Erzincan ovasında fazla miktarda hububat ve meyva yetişmektedir. Şimdiye kadar komşu vilâyetlere uzak bulunmasından güzel Erzincan nefis meyvalarını fazla ihrac edemiyordu. Tren bu halî de islah etmiş olacaktır.

548 kilometre uzunluğunda bulunan Sivas - Erzurum demiryolu da cumhuriyetin 16 ncı yıldönümünde Erzuruma kavuşacaktır. Bu yol üzerinde 101 tünel bulunmaktadır. İliç - Kemah arasında yapılan büyük asma köprü Refahiye illeri de trene kavuşturmuş olacaktır. Kuruçamlılar da aynı şekilde trenden istifadeleneceklerdir.

Denizlide belediye otobüs işletecek

Denizli (Hususi) — Denizli belediyesi Çarşı - Konak - Delikliçinar - İncirliçinar - Kışla hatlarında işlemek için İstanbuldan iki otobüs almıştır. Otobüsler yakında gelecek ve işleme başlayacaktır.

Amasyada bir çömlek altın bulundu

154 sarı altını gören amele şaşkınlıkla beş dakika çömlek üzerinde oturup kaldı

Amasya (Hususi) — Şehrimizin Beyazid camii civarında bulvar hafriyatı esnasında bir çömlek altın bulunmuştur.

Ameleden Hasan kazmasıle toprağı değerken üzeri açık bir çömleğe tesadüf etmiş, eğilip içindeki sarı sarı altınları görünce bir anda aklı başından giderek hemen çömleğin üzerine oturmuştur.

Bir müddet öylece kalan Hasanın yanına Emin isminde bir amele gelmiş:

— Beş dakikadır burada neden oturuyorsun? Çavuş görürse azar işitirsin.

Demiş, fakat Hasanın kendi yüzüne alık alık baktığını görünce kolundan tuttuğu gibi zavallıyı bir kenara çekmiştir.

İşte o zaman altın çömleği meydana çıkmıştır. İki amele derhal «sen buldun, ben buldum!» kavgasına başlamışlar, yumruk yumruğa gelmişler, diğer ameleler de koşunca, mesele meydana çıkmıştır.

Hâdisе zabıtaya aksetmiş, içinde 154 altın lira ile bir miktar gümüş para çıkan çömlek müsadere edilmiştir. Hasan şimdi önüne gelene:

— Ne ettim de Eminle kavgalı oldum. Az tamah çok ziyan verdim!» demektedir.

Altınların çıktığı yerde maliye memurları tarafından hafriyat yapılmaktadır.

Bir köylü, kendisine teslim edilen bir genç kızı kirletti

Hopa, (Hususi) — Viçenin Abu Hemşin köyünden bir genç kızın babasından çok garib ve acıklı bir vak'a geçmiştir.

Köyden Bekir oğlu Nazifin 15 yaşına henüz basmamış Saniye isminde bir kızı vardır. Bu genç kız Memiş oğullarından Hasan oğlu 16 yaşında Mustafa ile sevişmektedir. Mustafa kızı babasından istemiş, alamayınca bir gece yarısı gizlice kaçırarak Hopaya getirmiş, jandarma karakoluna teslim ederek iyi niyetini anlatmıştır. Fakat Saniye henüz on beşine varmadığı için velisine teslim edilmeğe lüzum görül-müş, Mustafa da adliyeye verilmiştir.

Adliye Saniyeyi Abu Hemşin köyüne, babasının yanına götürmek vazifesini, o günlerde Hopada bulunan bir köylüye vermiştir. Kırk beş yaşlarında olan bu köylü kızı almış, akşam üstü yola çıkmıştır. Fakat gece yarısına doğru Viçeye yaklaşırlarken bir fındık bahçesinde Saniyeye taarruz etmiş, zavallıyı kirlettikten sonra yanına almış, evine götürmüştür. Köylü işlediği suçun büyüklüğü yüzünden iki gün kızı evinde alkoymuş, nihayet Nazife teslim etmiştir. Saniye ağıtyarak babasına köylünün bu şekilde kendisini kirlettiğini iddia etmiştir. Vak'adan adliye haberdar edilmiş, suçlu köylü hakkında takibata başlanmış-tır.

Mardinin en güzel sayfiyesi Savurdur

Savurun kavak ormanları her sene kasaba halkına yarım milyon lira kazandırır. Fakat demirin ağaca galebesinden sonra varidat 30 bin liraya düşmüştür

Savurun güzel bir görünüşü

Savurdan yazılıyor: 3200 nüfuslu, güzel ve tarihî bir kasaba olan Savurun dört yanını geniş ve sulu bahçeler, zengin kavak ormanları kaplamıştır. Aralarından büyük bir çayın küçük şellâleler hasil ederek geçtiği bu güzel ve verimli bahçeler, Savuru Mardinin bir sayfiyesi haline getirmiştir. Filhalka, yazın boğucu sıcaklarından bunalan birçok kimseler yorgunluklarını gidermek üzere buraya gelir, günlerce kalırlar.

Tabiat Savuru üstün bir itina ile süslemiştir. Kasaba hafif meyilli sırtlarda kurulmuştur. Beş kilometre mesafede de diğer birçok ve ayrı ayrı güzellikte mesireler vardır.

Kavak ormanları Savurun en mühim bir servet kaynağıdır. Son 5-6 sene evvelisine kadar sırf kavak ihracatından şehre yılda yarım milyondan fazla para girerdi. Demirin ağaca hâkimiyetinden sonradır ki, ihracat hemen tamamen durmuş ve önemli bir mahreç olan İrakın, bu yüzden râğbeti kesmesi üzerine varidat otuz bin liraya kadar düşmüştür. Savur bundan çok müteessir

olmuştur. Kavaktan başka belli başlı bir ihraç maddesi de yoktur. Yalnız, İncaz adı verilen bir nevi erik az miktarda para getirir.

Savurda imar hareketleri henüz yenisidir. Bu sahada, ana caddenin açılarak döşenmesinden ve bir hamam inşasından başka mühim sayılacak bir eser vücutta getirilmiş değildir. Mevcud maarif teşkilâtı da ihtiyacı karşılamaktan uzaktır. 87 köyü olan kazada yalnız iki ilk okul faaliyettedir.

Savurluların iftihar edebilecekleri yegâne eser Halkevi binasıdır. Kasabalı ve köylü bütün halkın yardımı ve Uşağa tahvil edilen kaymakam Nâzım Günesenin teşebbüsü ile meydana gelen bu eser büyük bir mükemmeliyettedir. Geniş bir toplantı salonu, temsil sahnesi ve müteaddid odalara malik bulunan bu modern bina sırf halkın yardımı ile meydana gelmiş ve bu iş için bütçeden para sarfedilmemiştir.

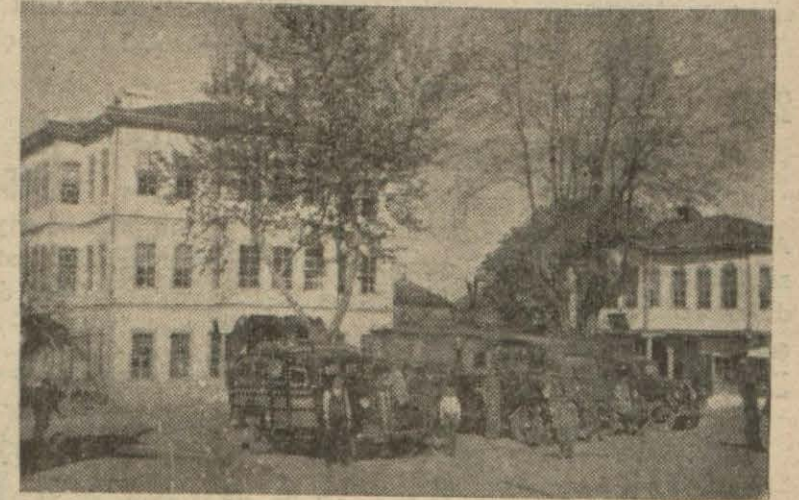
Halkevi içtimâî hayat üzerinde beklenen tesirini yapmış ve fikir itibarile ileri olan Savurlularda kültüre karşı büyük bir heves uyanmıştır.

Vezirköprüde iki senedenberi bir tek doktor yok!

Vezirköprüden yazılıyor: Vezirköprü ve civarında 50 bin insan yaşar. Fakat bu elli bin kişinin bir tek doktoru yoktur. Çünkü iki senedenberi Vezirköprüye bir doktor tayin edilmemiştir.

Bu sene şarbon denilen bir böcek tarafından 5 - 6 kişi, zehirlenmiş, Samsuna götürülmüşlerdir. Fakat bunlardan biri yolda ölmüştür. Samsuna gidebilen hastalar parası olabilenlerdir. Parası olmayıncalar ise hastahanelerle başbaşa kalıyorlar.

Evlenme işlerinde de aynı şekilde doktorsuzluğun büyük sıkıntısı çekiliyor.

Vezirköprüden bir görünüş

yor. Bu işin halli için Havzaya gidiliyor. Bu seyahat için de 15 lira masraf lâzım geliyor.

Halk çok müşkül vaziyettedir. Sihat Vekâletinin bir an evvel bu ihtiyacı nazarı dikkate alması bekleniyor.

Tortumda tufan halinde yağmurlar yağdı

Tortum (Hususi) — Geçen Cuma günü buraya son derece şiddetli dolu ve yağmur yağdı. Tufanı andıran bu yağmur yirmi beş dakika kadar devam etti.

Tarla, bostan ve çayırların büyük bir kısmı harab oldu.

Kasabada da dört evin bir kısmı duvarları yıkıldı.

Nüfusca zayıf yoktur. Yalnız tesadüf edildiğine göre, seller on kadar sığırlı alıp götürmüştür. Bu sığırları güden 1333 doğumlu kasaba halkından çoban İsmail oğlu Mustafa da ortadan kaybolunca, onu da seller alıp götürdüğüne hükmolunmuş ve araştırılmalara başlanmıştı. Nihayet zavallı

13 yaşında bir çocuk arkadaşını öldürdü

Erzurumdan yazılıyor: Arpaçayın Meşk köyünde iki çocuk birbirile dövüşmüşler, birisi ölmüştür.

Şükrü oğlu 13 yaşlarında Medet Kaşa arkadaşını bu köyden 13 yaşında Esadla oynarken kavga etmeğe başlamışlardır. Bu sırada Esad elindeki demir değirmeni Mededin başına vura rak yaralamıştır. Medet bir müddet sonra aldığı yaraların tesirile ölmüştür.

Mustafanın cesedi kasabanın yarım saat aşağısında, su kenarında bulunmuştur. Sellerin şiddetinden, suların götürdüğü taş ve kumlar Mustafanın elbiselerini bile parçalayıp sıyrırmışlardır. Zavallı çoban yalnız belindeki kuyula çırpıplak olarak bulunmuştur.

Manisada bütün ilkmekteblere badana yapıldı

Manisadan yazılıyor: Bütçe darlığı yüzünden her sene şehrimizdeki mekteplerde birer hademe bırakılır, diğerleri bir Temmuzdan bir Eylülü kadar açığa çıkarılırdı. Açığa çıkan hademeler bu iki ay için iş bulamazlar, bu yüzden bir çok sıkıntılara duçar olurlardı. Şehrimize tayin edilen genç kültür direktörü müz B. M. Rauf İnanın teşebbüsüle hademeler bu sene açığa çıkarılmamış, Manisadaki bütün mekteplerin badana işleri hademeler tarafından yapılmaları kararlaştırılmıştır.

17 Haziranda badanaya başlayan hademeler 30 Temmuz kadar bütün mekteplerin badanalarını bitirmişlerdir. Resimde badanayı yapan hademeler hep bir arada görülmektedir.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki :

— Hasan Bey kunduralara mukavva konulması yasak edilince..

... kunduracılar dükkânlarını kapamağa karar vermişler..

Hasan Bey — Desene dostum çorapsızlık modasından sonra..

... bir de kundurasızlık modası çıkacak!

UYKU İLÂCI

Dün, bir dostumu eczaneden çarkarken gördüm. Elinde bir kutu vardı:

— Geçmiş olsun, dedim. Hasta mısın?

— Yok, hasta değilim!
— Çoluk çocuktan biri mi hastalandı?

— Onlar gayet iyiler..
— Elinde ilaç kutusu, eczaneden çikıyorsun da...

— Bir iki gecedir uyuyamıyorum. uyku ilâcı aldım.

— Ben de mühim bir şey zannemiştim.

Dostumdan ayrıldıktan biraz sonra vapura bindim. Karşımda oturan iki kişi konuşuyorlardı. Her ikisi de göz âşinalığım vardı. Biri bir doktordu. Ötekini ne olduğunu bilmiyordum. Ne olduğunu bilmediğim, doktora:

— Doktor, birkaç gecedir uyuyamıyorum, bana bir ilâc veremez misin?

Dedi, doktor cebinden kâğıd kalem çıkardı. Reçete yazdı.

Vapurdan indim. Evimin yolunu tuttum. Komşunun hizmetçisi, elinde cici bicili kâğıda sarılmış, bir şişe yanından geçiyordu:

— Hanife.

Durdu:

— O elindeki ne?

— İlaç!

— Sizde hasta mı var?

— Hayır, bizim bay birkaç gecedir, uyuyamıyor da.. Uyku ilâcı aldırdı.

Kendi kendime:

— Garib, dedim, bugünlerde de her kесе bir uykusuzluk âriz olmuş.

Vakit gece yarısı idi. Yattım. Dışarda rüzgâr vardı. Camlar hafif hafif tıkırdıyordu. Biraz üşümüşüm. Yorganı üzerime çektim:

— Yaz bitti, dedim, kış geliyor. Gözlerimi yumdum:

— Bu böyle giderse bir hafta sonra şehre inneli.

Düşündüm:

— Şehirde apartıman bulmak da güç iş.. Haydi bulduk diyelim. Taşınmak için bir alay para lâzım.

Tekrar gözlerimi yumdum; rüzgâr, pencereleri bir kere daha tıkırdattı:

— İki ton kömür bize az geliyor, bu sene üç ton almalyım.. ama para nerede?

Gözlerimi açtım. Sandalyanın üzerine astığım beyaz keten elbisem gözüme ilişti:

— Kışlık elbisem de yok.. Karımın da kışlık mantosu yok. Hele çocuğumun..

Gözlerimi bir kere daha yumdum.. fakat nedense bir türlü uyuyamıyordum.

— Öf, içime sıkıntı bastı:

Saate baktım. Dört olmuştu:

— Ben bu gece hiç mi uyuyamayacağım!

Yataktan fırladım, arkama rob döşambrımı giydim. Evden çıktım. Ya-kın eczaneye gittim. Eczane kapalıydı. Çıngırağı çektim.. kapının üzerindeki pencereden bir baş uzandı:

— Affedersiniz sizi rahatsız ettim, dedim, bana uyku ilâcı verebilir misiniz?

İsmet Hulusî

Kadın Köşesi

Damalı kumaştan kısa manto

Sonbahar yaklaşıyor. Şu damalı kumaştan kısa manto verev dikilmiş iri, dört köşe cepleri, geniş reverleri, kalkık yakası, geniş kollarile ne sade, ne kullanışlı bir spor kıyafeti olur. Tayyör, rob rob manto, bütün sonbahar elbiselerinin üstünden ne rahat rahat giyilir. Bilhassa sık sık sokağa çıkmak mecburiyetinde olanlar için fevkalâde elverişlidir. Bu kadar rahat giyilen bir elbise muhakkak ki insana tabiliğin sevimliliğini verir.

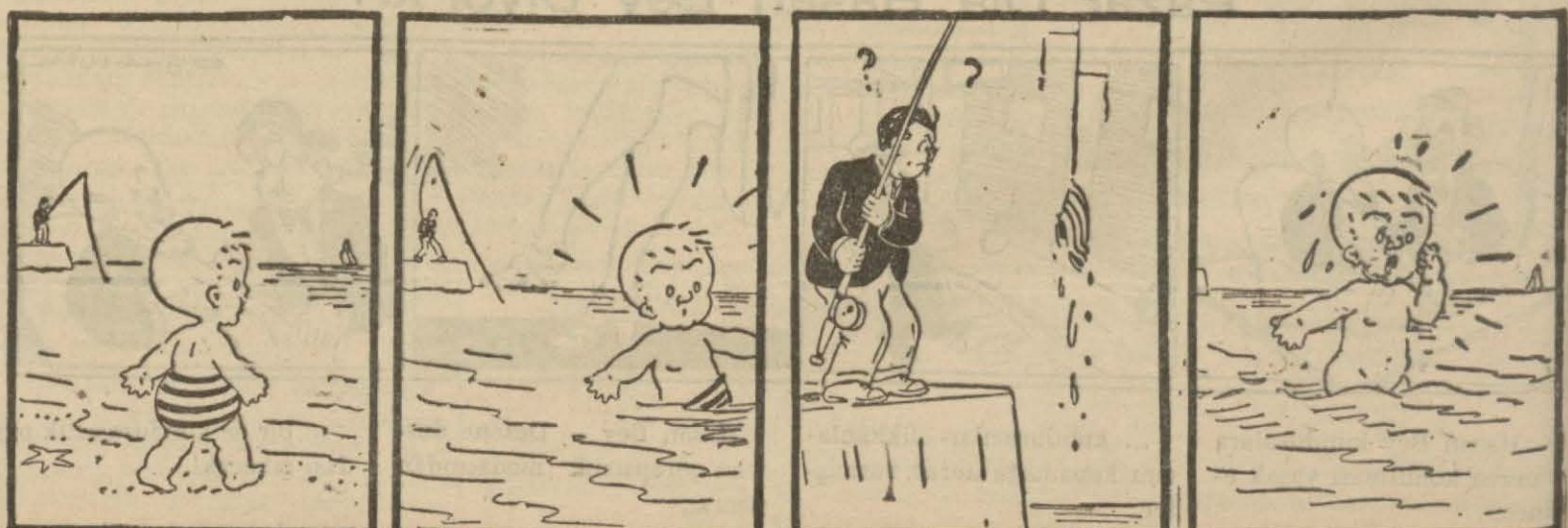
Tayyör içine giyilecek bir jile

Kahve rengi tayyör altından giyilen bu güzel jilenin arkası düz sarı, önü kahve rengi kareli sarı renktedir. Kenarlara kahve rengi sık iğne geçirilmiştir. Düğmeleri de kahve rengidir.

Örgüsü düz jerse örgüsüdür. Çizgiler şöyle yapılır. Her on sarı ilimkte iki tane kahve rengi ilmik örülür. Her ikinci sıra bu birinci sıranın tıpkısıdır. Her üçüncü sırada kahve rengi ilmiklerden bir tane sağa, öbürü sola kaydırılır.

Bacaksızın maskaralıkları :

Mahkemelerde

Kıskançlık yüzünden Altınbakkalda işlenen cinayet adliyeye intikal etti

Suçlunun Arnavudlukta gelen karısının başka erkekle münasebette bulunduğunu işiterek rakibini ortadan kaldırdığı anlaşıldı

Beyoğlunda, kıskançlık yüzünden Arnavud Said isminde bir sebzeçiyi öldüren, Arnavud Maksud, Beyoğlu sulh ceza hâkimliği tarafından tevki edilmiştir. Suçlu, dün İstanbul adliyesine teslim edilmiştir. Hâdisenin tahkikatını idare eden müddeiumumî muavini Fehmi, suçun sübut delillerini toplamış, cürmü meşhud kanununa göre iddianamesini yazarak, Maksudu teziyesi talebile Ağırceza'ya sevk etmiştir. İstenilen ceza ölümdür. Ancak bu, bazı tahfif sebepleriyle, mukayyedir.

Mahkemede okunan iddianameden anlaşıldığı üzere, hâdiseye şöyle cereyan etmiştir:

Maksudun Arnavudlukta Erveke isminde bir karısı vardır. Maksud kayınpederine 300 lira vermiş, bu para ile karısının İstanbul'a gönderilmesini istemiştir. Erveke İstanbul'a gelince Zeynel isminde birinin evine gitmiştir. Ve kocasından ayrılmak niyetindedir. Bu maksadla Beşiktaş hukuk mahkemesine müracaat etmiş, mahkemede yapılan sulh teşebbüsü bir netice vermemiştir. Maksud, karısının Said isminde birle de münasebette bulunduğunu anlamıştır.

Vak'a günü Beyoğlunda Altınbakkal sokağında Saide rastlayan Maksud arkasından yürüyerek, birdenbire önüne çıkış ve derhal tabancasını çekerek, iki el ateş etmiştir. Kurşunların isabet etmemesi üzerine tekrar ateş etmeğe devam etmiş, fakat tabanca patlamamıştır. Bu sırada Said de kaçmağa başlamışsa da, Maksud tabancanın topunu çevirmiş, peşinden yetişerek, silâhı Saide karşı boşaltmış ve nihayet onu yere sermiştir. Said sırtından ağır yaralanarak, kaldırıldığı hastanede ölmüştür.

Suçlu, dün mahkemede reisin suallerine cevap vermemiş, sadece:

— Hastayım. Ağzım tutuluyor. Dinim hakkı için, bir şey anlatamıyacağım. Vekil tutacağım.

Demistir. Reisin ısrarı üzerine de, şu cevabı vermiştir:

— Öyleyse, beni bir doktora gönderin. Müsaade edin.. yarın anlatayım. Bugün bir şey söyleyemem.

Bunun üzerine, müddeiumumînin teklifiyle, suçluda ifade vermesinin manî bir halin mevcut olup olmadığının tahkiki için, adliye doktoruna muayene ettirilmesine karar verilmiştir.

Muhakemeye bugün de devam edilecektir.

Rüşvet cürümüşhudunun muhakemesine dün de devam edildi

Rüşvet cürmü meşhudunun muhakemesine Asliye üçüncü ceza mahkemesinde dün de devam edilmiştir.

Dünkü celsede gümrük muhafaza teşkilâtından Aziz ve muhafaza kumandanlığından Necmi, şahid olarak, dinlenilmişlerdir. Şahidler, eski celselerde dinlenen şahidlerin anlattıklarıyla tekrarlamışlardır.

Mahkeme suçlu vekillerine tevsi

tahkikat hakkında yeni bir talepleri olup olmadığını sormuş, vekiller bir istekleri olmadığını beyan etmişlerdir.

Muhakeme, iddia makamının mütaleasını hazırlaması için, talik edilmiştir.

Başkalarına aid emlakı satan iki kişi yakalandı

Polis ikinci şube memurları mühim bir sahtekârlık hâdisesini ortaya çıkartmışlar ve hâdiseye derhal adliyeye intikal ederek, tahkikat safhasına girmişlerdir.

Vaki ihbar ve iddiaya nazaran, sahtekârlığın mahiyeti şudur:

Kirkor ve Andon isimlerinde iki kişi, 1926 senesinde, Türk pasaportile Paris'e gitmişler ve o vakittenberi İstanbul'a dönmemişlerdir.

Andonla, Kirkorun Şişli civarında bir çok emlak hisseleri vardır.

Bu müddet zarfında Flibos ve Ovakim isimlerinde iki arkadaş, sahte nüfus tezkereleri tanzim etmek ve nüfus kütüğündeki kayıtlara kendi resimlerini yapıştırmak suretile, kendilerini Andon ve Kirkorun yerine geçirmişlerdir. Sonra da bir noter daire-sinde Bedros adlı bir diğer şahıs namına, vekâletname çıkartmışlardır.

Bilâhare, muhtelif emlak üzerinde iki hisselere bu suretle satılmış, suçlu paraları almışlardır.

Fakat, yapılan bir ihbar üzerine tahkikat yapılarak, suçlular Beyoğlu adliyesine sevk edilmişlerdir. Beyoğlu müddeiumumîliği hâdiseyi tedkik etmiş, suçlular hakkında ilk tahkikat açılmasına lüzum görmüştür. Hâdiseye İstanbul sorgu hâkimliğine intikal etmiştir. Hâdisenin mahiyeti ve teferrüatı, tahkikatın tekemmülü neticesinde, anlaşılacaktır.

Gümrüklerde :

Ekspres yolcularının eşyaları trenlerde muayene edilecek

Gümrükler Vekâleti tarafından Toros ve Sempion ekspresleriyle seyahat edecek yolculara bir kolaylık olmak üzere yolcuların gümrük resmine tâbi eşyalarının trenlerde, yolculuk esnasında muayenesi için verilen kararın tatbiki etrafında yapılmakta olan hazırlıklar bitirilmiştir. Bu kararla muayene memurlarına trenlerde para tahsil etmek salâhiyeti verilmiş ve bunun için makbuzlar bastırılmıştır. Ekspres yolcularının gümrük resmine tâbi eşyalarının trenlerde muayenesine, bir eyülden itibaren başlanacaktır.

Alacak yüzünden bir yaralama vak'ası

Arabcaminde Kalatayyerindeki 8 numaralı evde oturan Nazım ile Galatada Rize Otelinde mukim Davud arasında alacak yüzünden çıkan bir kavgada Davud, Nazım'ı bıçakla koltuğu altından ve omuzundan ağırca yaralamıştır. Yaralı sıhhi imdad otomobile ile Beyoğlu hastanesine kaldırılmış, suçlu bıçağıle beraber yakalanmıştır.

Bunları biliyor mu idiniz ?

İnsan azmanlarına mahsus terzi

Amerikanın New York şehrinde bir terzi vardır. Bu adamın ihtisası 1,80 metre boya ve ondan daha fazlasına malik olan insanlara elbise yapmaktır. 1,80 metre boyu olmayan insanlar, bu terziye elbise yaptırılmazlar.

★

200 bin kilometre yol yürüyen posta müvezzii

1904 de posta müvezzilğine giren bir Amerikalı bugüne kadar 200 bin kilometre katetmiştir. Müvezzi, memur bulunduğu nahiyenin hududlarından asla dışarıya çıkmamıştır.

Bir pire için bir yorgan

Amerikanın Kansas eyaletinde oturan zengin bir adam civardaki göle yüzüğünü düşürmüştü. Yüzüğün kendince büyük bir hatırası olduğundan bunu bulmak için gölün sularını kâmilten boşalttırmıştır. Bu adamın adı Ripperstir ve kendisi büyük çiftliklerin sahibidir.

★

Denizaltılarla posta nakliyatı yapılıyor

İspanya cumhuriyet hükûmeti, denizaltı gemileri ile posta servisine başlamıştır ve ilk seferde de bin mektub nakletmiştir.

GÖNÜLİSLERİ

Müteşebbis Bir genç

Adı M. G. harflerile başlayan bir genç erkek bana küçük bir hikâye anlatıyor ve arkasından bir soru soruyor. Hikâyesi basit:

— Tramvayda gözüme bir genç kız ilişti. Çok beğendim ve ilk fırsattan istifade ederek konuşmaya çalıştım. Ehemmiyet vermedi, ısrar ettim, bundan da fayda çıkmadı. Tramvaydan inmişti, takib ettim, bir eve giriyordu, arkasından koştum:

«Adınızı öğrenmek istiyorum, söylemezseniz evden soracağım, dedim.»

«Söylemezler, mukabelesinde bulundu ve eve girdi.»

«Fakat bilâhare ben de istediğimi öğrendim ve kıza dört tane mektub yazdım, dördünden de cevap çıkmadı.»

Okuyucumun hikâyesi burada bitti, sualinin ne olduğunu tahmin etmişsinizdir:

— Cevap almak ve kıza daha ya-

kından tanışmak için ne yapmalıyım? diyor.

Okuyucum, bana mektubunun başında anlattığı hayatından da anlaşılıyor ki müteşebbis bir gençtir, ne yapması lâzım geleceğini kendisinin keşfetmesi lâzımdır. Haydi ben söyleyeyim:

— Kızın ismini olduğu gibi babasının ismini de öğrenmişsinizdir. Bir gün gider, bu zatı evinde veya işinde ziyaret eder, çok meşru bir niyetle kızını yakından tanımak istediğinizi söylersiniz, mesele de bitmiş olur.

« Ü. R. » ye talib çıktı

Bay O. P. bana yazdığı bir mektubda:

« Ü. R. İnisiyali ile mektub yazmış olan genç kızmı istediği hayat arkadaşısı ben olabilirim » diyor. Pek mümkündür, fakat Bayan Ü. R. hüviyetini saklayan bir adama nereden ehemmiyet versin? Orasını bilmiyorum.

TEYZE

Eski Türk detektifleri "Son Posta" ya maceralarını anlatıyorlar : 14

Tatlıcı Raif vak'ası

Adliye mübaşirliği yapan milyoner faizcinin evindeki facia nasıl geçmiş ve nasıl neticelenmişti?

Eski zabıta amirlerinden Taşkasaplı Nureddin:

— Size tatlıcı Raif vak'asını anlatayım, dedi. Bu, pek kanlı ve heyecanlı sahalara olan acıklı bir hâdisedir.

Tatlıcı Raif İstanbul meşhur azıllarındandı. Abdülhamid II devrinde işlediği bir cinayetten dolayı 15 seneye mahkûm olmuştu. Vakta ki meşrutiyet ilân edildi, umumî af sayesinde müddetini doldurmadan dışarı çıktı. Eski Kadıköy merkezinin altında börekçi dükkânı açtı.

O zamanlar adliyede mübaşirlik veya odacılık yapan bir Ali ağa vardı. Bu zengin bir adamdı, hattâ, faizle para verirdi.

Şimdi biz gelelim hâdiseye: Raifin arkadaşlarından Hafız Ahmed namında birisi, Ali ağanın dünyalık sahibi bir adam olduğunu öğreniyor. Fahri adlı diğer şahısla beraber başbaşa veriyorlar:

— Şu Ali ağayı nasıl harcıyalım, diye düşünüyorlar!

Bunların Çengelköyünde oturan bir tanıdıkları var: Hamal Yahya. Bu, bizim üç ahbab çavuşun hapishane arkadaşı! Aralarına Raifi de alarak işe başlamak ve plânın tatbik şekillerini görüşmek üzere Yahyayı buluyorlar. Ali ağa da zaten Çengelköyünde oturuyor. Evi talimhane meydanında, Kaldırım caddesinde.

Hamal Yahya:

— Bu soygunu başarmak çok kolay, diyor. Ali ağanın evini size göstereyim. Herif altın babasıdır. Bir gece kısıtırız ihtiyarı korkutup paraları cebe indiririz!

Hamal Yahyanın söylediği hakikaten doğru. Kaldırım caddesinin bir ucunda olan Ali ağanın evi tenha bir yerde. Yolun iki tarafı da mezarlık. Sular kararıp ortalıktan el ayak çekildi mi, Ali ağa kıyameti koparsa, etrafında ne duyacak var, ne de imdada gelecek olan...

Dört haydud evi keşfediyorlar.

Nihayet, kararlaştırdıkları gece Çengelköyünde buluşuyorlar. Etrafı gözlüyorlar. Herkesin uyumasını bekliyorlar ve eve giriyorlar.

Ali ağanın bir karısı, bir de oğlu var. Bu zavallı genç henüz bir ay önce evlenmiş. Tabii onun da bir şeyden haberi yok, karısıyla beraber yatıyor.

Tatlıcı Raif, Ali ağanın şakağına tabancayı dayıyor:

— Uçlan mangizleri moruk!

Meşhur bir ata sözü vardır: Mal, canın yongasıdır diye! İşte, Ali ağa da böyle düşünmüş olacak ki paraları vermek istemiyor, mukavemet ediyor, bağırıyor. Gürültüyü çocuk işitiyor. Babasını kurtarmak için, yukarı fırlıyor. Merdiven başında, dört haydudla karşı karşıya geliyor. Aralarında kanlı bir boğuşma başlıyor. Tatlıcı Raif, biçimini çektiği gibi şaplıyor. Arkadan bir tane daha! Ali ağanın oğlu merdivenden yuvarlanıyor. Fakat sağlam yapılı, güçlü, kuvvetli bir genç. Aldığı yaralara rağmen, haydudlarla boğuşmağa devam etmek istiyor. Fakat ne elinde silâh var, ne de yaralı yaralı bu dört canavarla başa çıkmak imkânı. Heriflerin para hirsile gözleri o kadar dönmüş ki ne yaptıklarını bilemeyecek bir hale geliyorlar. Ali ağanın oğlunu tam 18 yerinden bıçaklıyorlar. Nihayet zavallı, kasab dükkânında doğranmış bir et yığını halinde merdiven başına seriliyor. Vaziyetteki faciata şöyle bir gözününe getirin. Oğlunuzun, yahud bir ay evvel evlendiğiniz kocanızın karşınızda parça parça edildiğini, bir an, tasavvur edin...

İşte, ben, Beşiktaşlı Eşref isminde bir arkadaşım, bu azıllı katilleri yakalamaya memur edilmişim.

Tahkikata başlamak üzere Çengelköyüne geçtik. Evvelâ vak'a mahalline gittik. Daha kapıdan içeri girer girmez, cinayet işlenen yerlerde hissedilen ağır bir ölümlü havası bizi karşıladı. Yerlerde, öbek öbek kurumuş kan pıhtıları vardı. Ali ağanın yatak odasına çıktık. Bütün eşya altüst edilmişti. Koltukların, kanepelerin içi, dışına çıkmıştı. Anlaşılan herifler, buralarda para aramışlardı. İhtiyar ana ile daha evliliğin tadına doyamadan dul kalan tazenin hallerini sormayın. İkisinin de gözleri, ağlamaktan hakikaten yumruk gibi şişmişti.

Evdeki vaziyeti tesbit ettik. Sonra iskeleye geldik. Katiller ortada yoktular. Onları, bir an evvel saklandıkları delikten çıkarmak lâzımdı. Hâdise, halk üzerinde öyle gürültülü bir akis yapmış ki bütün İstanbulda günün mevzuu olmuştu. Cinayetin işlendiği saate nazaran, katillerin vapurla gitmelerine imkân yoktu. Vak'a gecesi, geç vakit müşteri alan bir araba da mevcut değildi. Şu hale nazaran iki ihtimal vardı: Katiller ya sandalla kaçmışlardı, yahud da tabanvayla!

Bütün sandalcıları sigaya çektik. Nihayet bir tanesi, cinayet akşamı gece yarısından sonra dört müşteri aldığını söyledi.

Sordum:

— Nasıl adamlardı bunlar?

Sandalcı heriflerin eşkâlini tarif etti. (Tabii biz, katillerin hüviyetini bilmiyorduk. Tahkikat sonunda meydana çıkardık). Sandalcının verdiği izahat sarıhtı. Çünkü hem vak'a üzerinden çok zaman geçmişti. Hem de gece yarısı, bariz bir telâş ile ve hiç pazarlık etmeden, hattâ çabuk gitmesi için bahşiş te vâdeden bu müşteriler, adamın nazarı dik katini çelmişti.

Sandalcıya:

— Söyle bakalım, dedim. Bu dört kişiyi nereye götürdünüz?

— Kadıköyüne!

Artık hedefimiz Kadıköydü. Dakika geçirmeden köprüye, oradan da - o zamanki Seyrüsefainin ton ton vapurlarile - Kadıköyüne çıktık.

Mıntakada bulunan şüpheli şahısları, sabıkalı araştırma başladık. Bu nüsuza zahmet çekmiyorduk. Çünkü, sandalcı, hüviyeti meçhul dört yolcusunun eşkâlini gayet sarıh olarak çizmişti. Nihayet bütün tahkikatımız şu noktada toplanmıştı: Şüphelendiğimiz adamlardan birinin eşkâli, sandalcının tarifine tıpatıp uyuyordu!

— O kimdi?

— Tatlıcı Raif! Bunun üzerine herifi arama başladık. Vâkıâ, katil, burnumuzun ucunda idi amma, cinayetten önce! Şimdi, koydunsa bul! Bu suretle bir hafta kadar uğraştık. En sonunda Raifi ele geçirdik.

Fakat, katil her şeyi inkâr ediyordu. Bunun üzerine Ali ağayı, karısını, gelinini getirttik. Sorguların en harareti yerinde, suçlu, hattâ Çengelköyüne gittiğini bile inkâr ederken, içeriye Ali ağayı ve iki kadını soktuk. Üçü birden şu ithamı yaptılar:

— Cani budur!

Herif şaşalamıştı. Bu vaziyet karşısında cürmünü itiraf mecburiyetinde kaldı. Katil, aynı zamanda sandalcı ile yüzleşti. O da Raifi görür görmez:

— İşte, dedi, o gece Kadıköyüne götürdüğüm adamlardan biri budur!

Bu, varan birdi!

Şimdi sıra öbürlerine gelmişti:

— Söyle bakalım, dedim, üç ortağın kimlerdi?

Fakat, canî, gene inkâra başlamasın mı? Ne sorsak, ağzından lâf çıkıyor, kısaca su cevabı veriyordu:

— Bilmiyorum!

Katilin zayıf damarını bulduk:

— Eğer, şeriki cürümlerini saklarsan, bu yüzden de cezan artacak! Bak, düşün! Kelleyi kurtarmak istiyorsan arkadaşlarını ele verisin... Bu senin bileceğin şey. Ya bu adamların kim olduklarını, nereye saklandıklarını söylersin, yahud da soluğu çingenenin yağlı ipinde ahırısın!

Tatlıcı Raif, baktı ki olacak gibi değil, cinayetin bütün sahalalarını, en ince tefferrüatına varmaya kadar anlattı. Artık kimlerin peşine düşeceğimizi biliyorduk. Elimize koymuş gibi birer birer yakalayıp tiktik içeri!

— Netice?

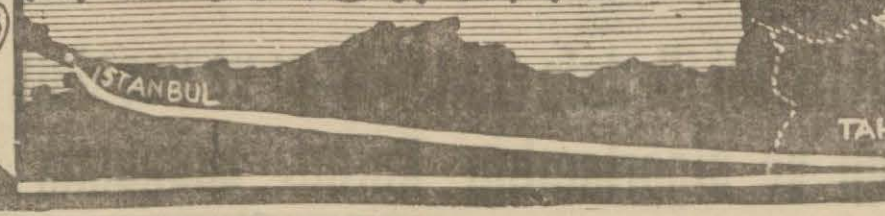
— Tatlıcı Raif ile Hafız Ahmed asıldılar. Fahri ile Hamal Yahya da onar sene hapse mahkûm oldular. Fakat bu ceza, ne çığna dönen zavallı Ali ağa ile gelininin iztrablarını giderdi, ne de ihtiyar ananın ağlamaktan kör olan gözlerini açtı!

Sabih Alaçam

SEYAHAT MEKTUPLARI : 30

KAF DAĞININ ARKASI

YAZAN: VAŞFİ RIZA ZOBU

Gümüşhaneli bay gazeteciye cevab

Bu gidişle galiba seyahati filân bırakıp, yolunun üstüne çıkan, yazdığım yazıları yanlış tefsir eden, bir takım lüzumsuz heyecan gösteren insanlarla uğraşacağız. Bu sefer de «Gümmüş» gazetesinde «R. Bozkurd» imzalı bir muharrir, yazılarının manasını bile anlamadan bana hücum edip, dilinin döndüğü ve gücünün yettiği kadar hakaret, tehdit ve tecavüzde bulunmuş. Müsaade ederseniz sevgili okuyucularım, bugün de bir nebze şu Gümüşhaneli atılgan insanla he-sablaşacağım. İnşallah artık bu son olur.

Bay Bozkurd!

Bundan birkaç gün evvel çıkan bir yazımın yanında, zatiîliniz gibi: Okuduğumu yanlış anlayanlar, için esasını öğrenmeden münakaşaya girenler için bir «izahat» sütunu açmış, orada uzun ezgi tafsilât vermişim. Bana tecavüze karar verdiğiniz gün her halde bu yazıyı okumamış olacaksınız ki; Gümüşhaneliden geçişimi ehemmiyetli bir tedkik ve tenkid seyahati için yaptığım zehabına düşmüşsünüz. O yazıda da söylediğim gibi; seyahat notlarım bir «mizah» sütunundan başka bir şey değildir. «Ercümen Ekrem» nasil «Meşhedî ile devriâlem» e çıkmışsa, ben de bir kamyon şoförüne İran üstüne seyahate çıktım... Yolum Gümüşhaneliye de uğradığı için oradan da geçtim. Geçerken de gördüklerimi lâfife yolu sıralayıp kâğıd üstüne dizedim. Yazdıklarımın içinde, vak'a itibarile bir bend yoktur ki; hakikat olmasın. Fakat elbette ki; şoför benim yazdıklarım gibi konuşmaz, nahiyeye müdürül böyle beyanatta bulunmaz. Mard'inden çıkış hikâyesini anlatan köylü öyle bir lisan kullanıp, yazdığım cümleleri tertib edemez...

Dört sütun tutan yazınızın ele avuca sığacak sağlam bir tarafı yok ki; orasından tutup size iade edeyim. Başmakalenizin bir buçuk sütunu hava cıva. eğer o bir buçuk sütunu bana vatan sevgisini, millet aşkını öğretmek için yazdıysanız zahmet buyurmussunuz. Eğer benim «Erzurum», ve «Karaköse» den yazdığım bazı yazılarımı okumuş, onların hülasalarını gazetenize imzanızla naklederek hitab etseydiniz, o vakit maksadınıza erişir, bana da bir ders vermiş olurdu. Yoksa basma kalıp sözlerinizden yeni bir şey öğrenmiş değilim. Maalesef hiçbir istifade bulunamadım. Şimdi, şahsım ve yazılarım hakkında dâstâğünüz hatalara, müsaade ederseniz numara numara cevap vereceğim:

1 — Sizin gibi; aylıkla tutulmuş bir gazete memuru değilim. başka bir meslekle uğraşır, yaz günlerimin tatille geçen boş saatlerinde ara sıra yazı yazarım. her halde okuyan da bulunur ki; Son Posta gibi Türkiye'nin en büyük gazetelerinden biri bunları alır ve sayfaları arasına kor... Hakikat böyle iken: «Münhasıran bir gazeteye yazı yazmak için» demeniz, beni hiçbir zaman küçük düşürmez. Gazeteye rastgele yazı yazmak bir marifet değildir ki; bu işle böbürleneyim. Galiba siz kendinizi, yazıcılığınızdan dolayı «marifet erbabından» zannediyor da ileri geri lâf etmekte kendinizde bir hak buluyorsunuz.

2 — Yazımın başındaki isim (Kaf dağının arkasında) değil «arkasındır». Bu başlık hergün konur. Bu isim de, oğünkü çıkan yazının değil, tefrika şekline çıkan yazı serisinin ismidir. «Kaf dağının arkası», bir makalenin mevzuunu teşkil etmez. yazılarım umumuna şamilidir. «Kaf dağının arkası» başlığı altında otuz yakın yazı çıkmıştır. Daha da bir o kadar çıkacaktır. İşte bu başlık, çıkan ve çıkacak olan yazılara aittir. Bu kadar basit bir şeyi, zatiîliniz gibi, resmî bir gazetenin başmuharrirliğini yapan bir insanın anlamamasına akıl erdiremedim. O halde, beni ve yazılarımı, hemşerilerinizi yanlış anlatmaktan maksadınız ne olabilir?..

3 — İfadelerden anlaşılıyor ki, siz, Gümüşhanelinin resmî gazetesinin memuruyumunuz. O halde memleket ahvaline, vazifeniz itibarile bütün hemşerilerinizden daha ziyade vakıf olmanız lâzım. halbuki: «Tahkik et-tik. Yazı sahibinin İstanbul Şehir Tiyatrosu sanatçısından olduğunu öğrendik» diyorsunuz... Ne tuhaf. İran dönüşünde Gümüşhaneliye gelip de, dere kenarındaki bahçesinde bir kahve içmek için indiğim zaman orada bulunan halk beni tanımışlar ve şoförün

(Devamı 10 ncu sayfada)

Fabrika ihraç edilir mi?

Tam hududu geçerken kamyonlarımız durduruldu, gümrük memurları yükümüzün izin kâğıdını soruyorlardı. Şoförler: «İzin kâğıdını siz vereceksiniz» deyince dananın kuyruğu koptu. Bu kâğıdı, valilerin, hattâ müfettişlerin bile veremeyecekleri anlaşıldı

Hududdaki memur ve yolcular

Susuzluktan insan ölmez. Amma «ti-fol»?.. Allah muhafaza etsin!! Hükümet doktoru bütün Sürbehan halkını aşılamış. Köyü de kordon altına almışlar. Bunu gördükten sonra «su içmek için» o köyün içine girmeğe hangi babayığit cesaret eder?... Ummacından korkan bir çocuk gibi Sürbehan'dan kaçıştı...

Amma dediğim gibi, harareten de dudakların patlak çatlak olmuş, içim yamağa başlamıştı. Şoför dedi ki:

— Biraz daha dişini sıkarsan, çaresini bulacaksın.

— Nasıl?

— Çoğu gitti, azı kaldı. şimdi hudud gümrüğüne çabuk varırız.

— Yani Gürcübulak denilen köye mi?

— Evet.. orada iyi su yoktur amma, gayet iyi gümrük memurları vardır.. bizim işimizi yarım saat içinde bitirirler.. ondan sonra ver elini: Bazırgan..

— Yani İran hudud köyü öyle mi?

— Evet..

— Sonra?

— Sonrası: Gümrük binası önünde bir su akar, sanki buz.. içimi şeker mi şeker!..

— Allahım, sen tez saatte nasib eyle..

★

Gümrük bayrağı göründü, yaklaştık. «İşte Gürcübulak» dediler, durduk. Gümrük ve pasaport muamelesinin sür'atle yapılması ümidile kendimi kamyonundan attım.. atlama, arkamdaki beyaz el-bise simsiyah oluverdi: Karasinek hücumuna uğramıştım.. nereye gelmiştik! Bu ne kadar sinekti?! Durduğumuz yer mez-baha mı, debağhane mi, çöplük mü neydi?.. Vücudümün açık bulunan taraflarına konanlar merhametsizce ısırıp kanımı emiyorlar; elbiseli taraflara düşenler ileri geri manevralarla etimi arıyorlardı... Sıcak tahammül edilir gibi değildi. Soğuğu müdhisi dağlardan titriye titriye indikten sonra bu sıcak, vâkıâ soğukalgunluğuna iyi gelebilirdi amma, sineklerden muhafaza için sıkı sıkı kapandığım için bunalacak bir hale geliyor-dum... Ensemde, ellerimde, yüzümde, gözümde kabarmadık yer kalmamıştı.. elim eldivenleri taktım. Mendilimin iki ucunu başımın üstünden düğümleyip, öteki iki ucunu enseme uzatarak, itfaiye efradının miğferleri arkasındaki meşin ateş siperi gibi bir şey yaptım.. Açık kalan suratıma konan sineklerin gidasına mâni olmak için de ikinci bir mendili yüzüme örtüp kafama da kasketi yerleş-tirdim.. işte böyle, pegeli bir halde kar-naval maskarası gibi, gümrük muamele-tinin sonunu beklemeğe koyuldum.. yarım saat içinde her iş bitecek. Biz de hemen hareket edip İran hududuna girecek ve buz gibi sudan kana kana içecektim..

Gümrük ve polis memurlarile selâmlaşıp, «hoş geldiniz!» «safa bulduk!» gibi hoş beşten sonra, bizim şoföre sordular:

— Eyy, yükünüz nedir bakalım?

— Fabrika..

— Ne fabrikası?

— Kiremit?

— İrana mı gidiyor?..

— Evet.. vaktile İzmirde kurulmuş. Sonra mal sahibi İranî, bunu oradan sö-küp Trabzona getirmiş. İki sene de Trab-zonda yağmur altında kaldıktan sonra şimdi işte böyle dört kamyonla yükletip İrana gönderiyor..

— Âlâ.. Allah hayırlı etsin.. şimdi bunun evrakını verin de muamelesini yapalım, hemen iş bitsin..

— Ya, ya.. biz de onu rica edecektik..

— Haydi verin!

— Neyi?

— İzin kâğıdını..

— İzin kâğıdını siz vereceksiniz.. Trab-zondaki komisyoncu öyle söyledi..

— Ne münasebet, biz izin kâğıdı verebilir miyiz?..

— Aman nasıl olur. Komisyoncu öyle söyledi, bizi yola çıkardı..

— O sizi başından savmış.. bir defa yükünüz, fabrikadan ziyade demir hür-dasına benziyor.. hurda demir ihracının nasıl şiddetle memnu olduğunu elbette işitmişsinizdir.. hadi diyelim ki: Bu hur-da değil de, fabrika... Yani Türkiyede kurulu olan bir fabrikayı siz söküp İrana götürüyorsunuz. Ve bunun için de benden izin istiyorsunuz.. affederseniz amma, insana «deli» derler.. ayol devlet, dünyanın parasını verip hariçten getirecek memleket dahilinde fabrikalar ku-rarken, dahildeki kurulmuş fabrikaların harice gönderilmesine müsaade eder mi?.. Haydi diyelim ki: Bu sizin fabrikanın çık-ması lâzım.. Hükümet te buna müsaade edecek. E biraz insaf edin: Memleketin sanai ve iktisadî siyasetile alakadar olan bu meseleye karar verecek makamı, kos-koca Türkiye cumhuriyeti devleti içinde bulamadınız da, İran hududundaki kü-çük bir gümrük memurundan mı isti-yorsunuz?..

— Peki ne olacak?

— Ne olacağını bilmem. Size yalnız şunu söyleyeyim ki: Bu ihraç işine karar verecek olan makam, ne burası, ne Trab-zon gümrüğü, ne valiler, ne de müfet-tişlerdir.. buna ancak İktisad Vekâleti izin verir; «olur» veya «olmaz» der!..

İşte şimdi olanlar olmuştu... Hiç kim-seyi düşüncecek halde değildim. Ben ne olacaktım?.. Allahın bu sinekli dağında, ot yok, ocağ yok, kimsesiz köyünde ben ne halt edecektim?.. İleri gidemezsin, çünkü gümrük, kamyonları salıvermi-yor.. geri dönmeyişin, kuş uçmaz, ker-van geçmez bir yerde vasıta'yı nereden bulursun?.. Hülâsa öyle bir berzah bat-tım ki: Kurtulabilmek için bir mucize lâ-zım.. memurların yerden göğe kadar hak-ları vardı.. bu iş şakaya, ahbablığa gel-mezdi.. Fakat iyi yürekli, temiz insanlar. Bütün ümitsizliğe rağmen, matbu güm-rük kanun ve nizamlarını çıkardılar.. ben de dahil, hepimiz elimize birer tane aldık. Bu müşkülün halli için bir «mad-de-i mahsusa» aramağa koyulduk.. ne mümkün!.. Duyulmuş, işitilmiş şey değil, sağa çektik, sola uzandı, imkânsız!.. Çare?.. Çaresini ben buldum:

— Elbette, Trabzondaki komisyoncu ol-lacak o zati şerif, sizi buraya gönderirken

(Devamı 15 nci sayfada)

İş Bankasının 14. yıldönümü

Memlekette tasarruf fikrini ilk defa canlandıran ve yaşatan, modern bankacılığı ve sigortacılığı kuran, ekonomik kalkınmada en mühim vazifelerden büyük bir kısmını alan banka

İş Bankasının tasarruf mevduatındaki inkişafı gösterir grafik

14 yıllık inkişafın bilançosu:

Türkiye İş Bankası bir rejim eseri olarak yurdun büyük bir ihtiyacını karşılamak için Atatürk'ün iradesi eli ile kurularak 26 Ağustos 1924 de Ankarada faaliyete geçmişti. O tarihte ancak dörtte biri tediye olunmuş bir milyon Türk liralık mütevazı sermayesile işe başlıyan bu milli müessesenin 14 yıldı temin eylediği itibar ve inkişafın bir ölçüsü olarak bugünkü sermayesini teşkil eden 5 milyon Türk lirasının yanında ihtiyat akçesinin de sermaye miktarına yaklaşmak üzere olduğunu göstermek kabildir. 1938 yılı başında ihtiyat akçesi 3.470.000.— lirayı bulmuştur.

Bundan başka bankaya mevduat her yıl mütemadiyen artmış, plâsman ve iştirakleri de bu nisbette genişlemiştir. Bu hareketi gösteren cedvel aşağıdadır.

Sene	Mevduat	Plâsman	Ehşam ve tahvilât eüsdanı ve iştirakler
1924	2.474.446	933.897	24.000
1925	8.201.964	5.372.804	580.340
1926	15.116.600	11.426.080	552.942
1927	26.004.615	15.912.718	1.854.478
1928	37.575.922	25.828.082	2.007.634
1929	45.359.538	31.921.344	6.106.265
1930	44.983.124	32.355.913	7.280.186
1931	41.141.444	29.392.845	8.110.720
1932	46.090.806	30.105.389	8.065.111
1933	50.177.835	33.097.952	11.334.493
1934	53.340.782	33.312.575	13.669.552
1935	61.505.768	38.069.204	17.695.657
1936	73.906.514	42.808.385	18.386.015
1937	90.768.361	56.680.050	19.196.242

Yurdun menfaati herşeyden

üstün tutuldu:

Müessese memleketin yüksek menfaatlerini kendi kazancından ve her şeyden üstün tutarak yurddaşlara refah verecek, kalkınma hareketlerini temin edecek tedbirlere imkânın en geniş nisbetinde yardımcı olmuş, yalnız kredi veren bir mevduat bankası olarak çalışmaktan uzak kalmıştır.

Mevduata her vakit yeni istimal

imkânları bulundu:

Yerleştiği her piyasada faiz ve ödünç para alma şartlarını normal hadlere indiren Türkiye İş Bankası, kaynaklarını bir kredi iptizaline sebep olacak şekilde kullanmaktan daima çekinmiş ve mevduata her vakit yeni istimal imkânları bulmuştur.

Hariçte şube açan ilk Türk bankası:

Yabancı memleketlerde bir Türk bankasının şubeler açması şerefi birinci defa olarak Türkiye İş Bankasına nasib olmuş ve 1932 de İskenderiye ve Hamburg şubeleri açılmıştır.

Türkiye İş Bankası, bugün yurd içinde 45 şube ve yurd dışında 2 şube ki cem'an 47 şube ile faaliyette halindedir. Dünyanın her tarafında muhabirleri vardır.

Memlekette modern bankacılığı

kuran banka:

Türkiye İş Bankası, memlekette modern bankacılığı kurmuş olmak ve bu cihazın işlenmesi için elzem unsurları da yaratmış bulunmak gibi hizmetleri ile daima övünecektir. Müessese 14 yıllık hayatında bankacı olarak yetişmek isteyen gençlere esash bir mekteb olmuştur. Bugün kendi kadrosu içinde çalışan 689 memurdan başka, zaman zaman yeni kurulan müesseselere verdiği elemanlar ve bizzat alâkâh olduğu şirketlere geçen yüzlerce değerli memur bu mektebden feyiz almış, tecrübe kazanmış, iftihara lâyık bir zümre teşkil eylemektedir. Bankalarda hesap makinelerini kullan-

İş Bankasını muvaffakiyetle idare eden Umumi Müdür Muammer Eriş

İş Bankasının kuruluşunda başına geçerek bugünkü inkişafının esaslarını koyan Başvekilimiz Celâl Bayar

İş Bankası İstanbul şubesini muvaffakiyetle idare ettikten sonra Denizbank Umum Müdürü olan Yusuf Ziya Öniş

Muammer Erişin beyanati

İş Bankası Umum Müdürü ve Ankara Meb'usu Muammer Eriş, bankanın yıldönümü münasebetile «Son Posta» muharririni kabul ederek arkadaşımızın suallerine şu cevapları vermiştir:

— Bankanın yıldönümü münasebetile ihtisalarınızı öğrenmek isterdik?

— Türkiye İş Bankasının gösterdiği inkişaf, herhangi bir ecebî mütehasşısın marifeti eseri değildir. Bu doğrudan doğruya; nihayetsiz bir feyiz ve irşad membaı olan Büyük Şef Atatürk'den aldığı ilham ile çalışın ve memlekette milli bankacılığı kurmak gibi ağır bir yükü omuzlarına alarak muvaffakiyetle başarmış bulunan, Başvekilimiz Celâl Bayarın eseridir.

İş Bankası memlekette yalnız milli bankacılığın inkişafına ve bir çok milli bankalar teessüsüne hizmet etmekle kalmamıştır. Eğer bugün memlekette bir çok büyük Türk firmaları, Türk ticaret teşekkülleri vücud bulmuşsa, bu teşekküllere mesned, milli bankalarımız olmuştur. Bu ciheti gurur ve iftiharla söyleyebiliriz.

— Ekonomik kalkınmamızda bankanın yaptığı vazifeler etrafında biraz tafsilât verir misiniz?

— Memlekette sanayi inkişafı umumî ve millî bir ihtiyaç halindedir. İş Bankası teessüsünden birkaç sene sonra sanayi hareketlerine başlamış bulunuyor. 1926 da Zonguldakta ilk milli kömür şirketimizi teşkil ederek işe başladık. Bugün kömür havzasındaki istihşalâtın yarısını dört kömür şirketimiz temin etmekte, kurduğumuz Türk Antrasiti fabrikası da kok ihtiyacımızın mühim bir kısmını imal eylemektedir. Kömür havzasının millileşmesi yolunda İş Bankasının rolüne ve vazifesine bu suretle işaret etmeden geçemeyeceğim.

Şeker sanayiinde de İş Bankası ön safda vazife almıştır. Türkiye Ziraat Bankası ve Sümerbankla birlikte tesis ettiğimiz Türkiye Şeker Fabrikaları Anonim Şirketi dört fabrikasıyla memlekette fazlalaşan şeker ihtiyacını karşılayamamaktadır. Garb vilâyetlerimizden birinde yakında büyük bir şeker

fabrikası daha kuracağımızı ifade edebilirim.

Sigortacılıkta da İş Bankası, Millî bakımdan büyük hamleler yapmıştır. İlk Türk Sigorta Şirketini kurduğu gibi, memleketimizde diğer Türk Sigorta Şirketlerinin tesisine imkân vermek ve sigorta primlerinin memleket haricine çıkmasına mümkün olduğu kadar mâni olmak gayesiyle Millî Reassürans Şirketini teşkil etmiştir.

İlk beş senelik sanayi programında aldığı vazifeleri Türkiye İş Bankası muvaffakiyetle başarmıştır. Paşabahçedeki şişe fabrikası, Zonguldaktaki Türk Antrasiti fabrikası bu güzel eserlerimizdendir. Diğer milli bankalarla müşterek yaptığımız gülayıcılık, süngercilik işleri de inkişaf etmektedir. Türkiye Ziraat ve Sümerbankla birlikte kurmakta olduğumuz Malatya kombinasi yakında ikmal edilecektir.

— Bankanın umumî vaziyeti etrafında malûmat lütfeder misiniz?

— Resmî ihtiyat akçemiz geçen sene nihayetindeki bilançomuzda görülmüş olacağı vechile 3.470.000 liradır. Bu meblağın bu sene nihayetinde dört milyon liraya yaklaşacağı tahmin edilebilir. Biliyorsunuz ki bankamızın sermayesi 5.000.000 liradır. İhtiyatımız da sermayemize yaklaşmaktadır.

«937 nihayetinde bankamıza vâki ticarî mevduatın yekünü 62.381.734 lira idi. Ayrıca (27) milyon küsur lira da tasarruf mevduatı vardır ki bu suretle umumî mevduatın yekünü 90.000.000 lirayı geçmektedir. Memlekette tasarruf fikir ve hareketinin mütemadiyen ilerlediğini büyük bir zevkle ifade edebilirim. Diğer milli bankalarımızın da bankamızın açmış olduğu bu çıvarda bütün gayretleriyle yürüdüklerini görüyoruz. Bu suretle memleketimizde tasarruf fikri tamamiyle yerleşmiş bulunuyor.»

mak usulü ilk defa olarak Türkiye İş Bankasının delâlet ve teşebbüsü ile memlekete girmiş ve yerleşmiştir. Türk gençliğinin kıymetli, usanmak bilmiyen azimli çalışması ve kabiliyetinin yüksek derecesi hesap makinelerinin kullanılmasında, dünyadaki benzer vaziyetlere nisbetle bir rekor teşkil edecek neticeler vermiştir. Az memurla iyi ve sağlam iş temin olunmuş, randıman tahmininin fevkinde bir yükseliş arzemiştir.

Türk kadınına bankacılıkta

geniş ölçüde yer verildi:

Türk inkilâbının Türk kadınına cemiyyet içinde lâyık olduğu mevki her suretle temin etmiş olmasından istifade eden Türkiye İş Bankası, bu davanın tahakkukunda kendisine düşen vazifeyi başarmakta geri kalmamış ve Türk kadınına teknik bankacılık servislerinde de geniş ölçüde yer vermiştir.

Türk yavrusuna tasarruf kum-

barasını İş Bankası verdi:

Telkin ve teşvik vasıtalarının her tür-

İstanbul şubesinin bugünkü değerli müdürü Nejad

lüsüne baş vurarak, çocuğundan gencine, gencinden ihtiyarına kadar her yaşta

yurddaşa hitab ederek geniş bir tasarruf propagandasına girişen Türkiye İş Bankası milli sermayenin temel taşlarını teşkil eden tasarruf hareketinin muvaffakiyetle ilerlemesinde âmil olmuştur. Sistemli, zevkli ve menfaatli bir biriktirme vasıtası olarak 1928 de Türk yavrusunun eline ilk kumbarayı o vermiştir. Para biriktirerek bankaya yatırılanlar arasında kur'a çekmek suretiyle ikramiye dağıtmak ve tasarruf mevduatına dolgun faiz vermek usullerini ihdas eden gene Türkiye İş Bankasıdır.

12,000 liradan 29,000,000

liraya varan tasarruf hesabı:

Türkiye İş Bankasının tesis olunduğu 1924 yılında 96 yurddaş banka tasarruf mevduatı olarak 12.554.— lira yatırdıkları halde 1937 yılının sonunda bu rakamlar azametli ve manalı bir yekûna varmıştır. 108.905 yurddaşın Türkiye İş Bankası kasalarında 27.118.971.— lirası birikmiştir.

1938 yılının beşinci ayı sonunda bu yekûn 29.453.198,26 liraya varmıştır. Türki-

ye İş Bankasında tasarruf hareketinin takib eylediği seyri gösteren aşağıdaki cedvel hazla tedkike lâyıktır.

Yıl	Hesab adedi	Biriken T. Lirası
1924	96	12.554
1925	433	132.290
1926	617	220.310
1927	3.914	1.178.325
1928	9.788	1.703.968
1929	22.161	2.589.836
1930	33.466	3.913.655
1931	39.387	5.422.826
1932	48.600	7.452.719
1933	64.501	13.881.085
1934	75.836	16.969.799
1935	85.670	20.190.444
1936	92.072	22.616.976
1937	108.905	27.118.971

Ekonomik kalkınmada en mühim

bir âmil de İş Bankası oldu:

Türkiye İş Bankası, kurulduğu ve faaliyete geçtiği yıl, istiklâlin en esash temel taşlarından sayılan endüstrileşme davasına bir milli vazife olarak el atmıştır. 1924 den bugüne kadar geçen yıllar içinde bu milli müessese yurdun endüstri ihtiyacına faydalı bir rehber olmaktan geri kalmamış, sermaye ve membaıların artmasına mütenasib olarak endüstri hareketine iştirak ve yardımlarını arttırmıştır. Hüsusi müteşebbislere kredi vermek suretiyle yaptığı mühim yardımlardan başka, bizzat tesis veya iştirak yolu ile yarattığı müesseselerle memleket ekonomik kalkınmasında başlı başına bir âmil olmuştur.

İş Bankası kömür meselesini

ehemmiyetle ele aldı:

Türkiye İş Bankası kuruluşunu müteakip Türk endüstrisinin isnad noktası ve Türk tabiatının yeşilini koruma davası olan kömür meselesini ehemmiyetle ele almıştır. Bu maksadla muhtelif tarihlere Zonguldak havzasında dört şirket kurmuştur.

- 1 — Maden kömürü işleri Türk Anonim Şirketi (Türkiş).
- 2 — Kozlu kömür işleri Türk Anonim Şirketi (Kömüriş).
- 3 — Kilimli Şirketi.
- 4 — Kireçlik Şirketi.

Türkîş ocaklarında 1934-1935 yılında büyük bir antrasit fabrikası ve 1937 de bir de briket fabrikası kurulmuştur. 11/ Birincikânun/1935 de işletmeğe açılan Türk Antrasit fabrikası ile kimya endüstrimizin temeli kurulmuş, ormanlarımızın zalim tesirinden kurtarılmış, ekonomi ve temiz mahrukat elde edilmiştir.

İş Bankası 5 yıllık plânda

kendisine düşen vazifeyi muvaffakiyetle başardı:

Bu suretle Türkiye İş Bankası beş yıllık birinci endüstri plânının tatbikatından kendisine düşen vazifeyi muvaffakiyetle başarmıştır. Resmî ve hususî tecrübe ve tahiller Türk antrasinin yerli koku mukayesesinde % 40 ve ecebî koku nazaran % 23 faikiyeti tebeyyün etmiştir. Türk antrasinin başlıca vasıfları arasında kolaylıkla ateş alması, açık maltızlarda ve her nevî ızkarahlı sobalarda koku ve zift yapmadan dumansız yanması, sayılabilir. En iyi cins tabii antrasitle Türk antrasinin mukayesesinde bu sonuncuda % 3 kadar az kalori farkı bulunmaktadır. Ve Türk antrasinin kalorisi onununkinden 2, 4 misli daha fazladır.

Türk antrasit fabrikasının tâli istihşalâtı arasında ise şu kimyevi maddeler vardır. Yayıre benzolü, motör benzolü, ağır benzol, kreozot, krezilol, antrasol (Devamı 10 ncu sayfada)

Pazarlık kalkarken

Tekine 17,5 kuruş istediği karpuzun çiftini 7,5 kuruşa veren seyyar satıcılarla "fiatı yedi liradır," dediği iskar-pini 3 liraya bırakan dükkâncılar arasında birkaç saat

Yazan: Suad Derviş

Sebzevatçının sesi sokağın köşesinden duyuluyor.

— Domates!.. Fasulye!.. Asma kabak!.. Kemer patlıcan!..

Bu ses sokağın içinde ötmeğe başlayınca... Her pencereden bir kadın başı beliriyor...

Ben de pencerede olduğum için komşuları seyrediyorum.

Karşı evin alt katındaki esmerce bir bayan soruyor:

— Domates kaç!..

Aşağıdan sebzevatçı Arnavud şivesile cevap veriyor:

— Otuz kuruş.

Karşı evin bayanı bütün vücudile sığıyor.

— A... A... Sen çıldırmissın galiba!..

Ve pencereden başını geri çekerken sebzevatçı bağırıyor.

— Peki sen kaç veriyorsun?

— Hiç domates bu zamanda otuz kuruş olur mu?

— Yerli amma!..

— İsterse Parisli olsun!.. Çıldırın mı?

— Peki canım sen ne veriyorsun?

— Pazarda çift okka yedi buçuk...

Sebzevatçı hayvanının dizginini yakalıyor, öne doğru çekiyor, yürümeğe başlıyor. Fazla ileriye gittiğini anlayan bayan şimdiki pencereden sesleniyor:

— Peki sen kaç veriyorsun?

— Yirmi beş.

Bu defa bayan başını pencereden çeker.

— Yirmiye veriyorum. Diyeceğin var mı?..

— İstemem...

— On yedi buçuk...

— Ben daha çıldırmadım...

— Peki işte on beş...

— Canım istemem diyorum...

Pencereden tamamiyle çekiliyor. Fakat bıyıkları cingöz bir kedi büyüğü gibi dik dik duran Arnavud sebzevatçı yerinde duruyor.

— Bayan!.. Bayan!.. Bak buraya.. on iki buçuğa veriyorum.

— İstemem.

— Ona ne dersin?

— Beş kuruş...

— Olmaz.

Sebzevatçı yürüyor, gidis pek kat'ı, bayan pencereden sesleniyor:

— Yedi buçuk veririm... verir misin?

— Haydi senin hatırım için vereyim, senin sıftahm uğurludur, denedim. Kaç kilo tartam.

Vesaire vesaire...

★

Hâlâ penceredeyim. Şimdi gene caddenin sokağa bir araba saptı, içi karpuz dolu... Kara, ufak tefek, kasketini kulaklarının üstüne indirmiş, dışarıklığı bir genç. Gırtlaklı parçalar gibi bağırıyor:

— Karpuz kurabiye.. kurabiye karpuz!

Aşağıdaki pembe apartmanın üçüncü katının saçları permanantlı, tırnakları manikürlü hizmetçisi edalı edalı sesleniyor:

— Karpuzcu!..

Öteki kendi sesine hayran, çağırıldığını duymuyor bile..

— Karpuzcu...

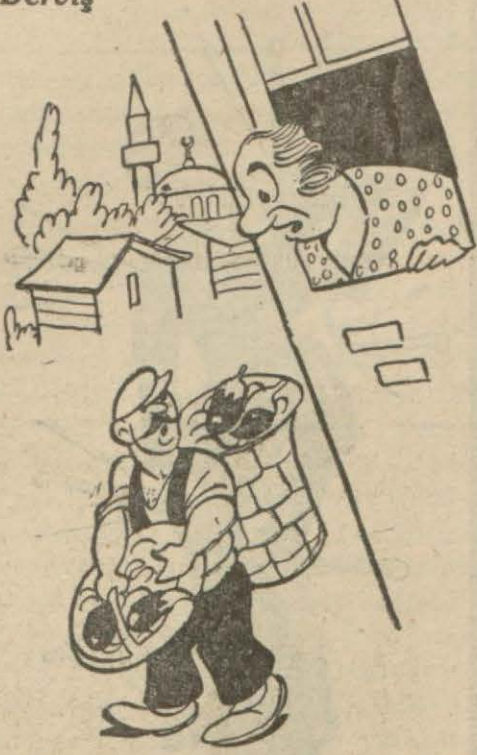
— Efendim.

— Karpuzlar kaç?..

— Yirmi kuruş.. on beş kuruş.

— Hangisi yirmi kuruş?..

— Nah şul!.. Yirmi kuruş.. nah bu da on beş.

— Yirmilik dediğini on beşe verirsen alırım.

— On yedi buçuğa veririm alır mısın?

— Çıkar iki tane yukarı.

Karpuzcu tekrar arabasının başına gelince, sarı apartmanın ikinci katındaki şişman madamın daima askın çehresi pencereden görünüyör:

— Karpuzcu...

— Efendim.

— Kaça karpuz?

— Şimdi yirmiden verdik... Bunlar da on beşe.

— Haydi canım, yirmiden karpuz olur mu?..

— Ya kaçtan olur?

— Çifti yedi buçuk.

— Madam, bayan.. insanı günaha sokma.. hiç böyle karpuzun çiftini sana yedi buçuğa verirler mi?..

— Ben ahıyorum.

— Olacağı söyle de vereyim...

— Söyledim, daha ne söyleyeyim.

— Yapma eziyet...

— Almam!

— On yedi buçuk.

— Olmaz...

— On beşe verelim.

— Olmaz...

— Şu küçükler.. on iki buçuğa olur.

— Vazgeçtim almyacağım.

— Madam, bayan yapma... Büyükleri on iki buçuktan vereyim.

— Olmaz diyorum.

— On kuruş ta vermez misin?..

— Vermem.

— Küçükler yedi buçuk?

— Almyacağım.

— Küçüklerin teki beş kuruş.

— İstemem.

— Madam, bayan gidiyorum, artı..

Şişman komşum omuzlarını silkiyor.

— Dört kuruş ver de al..

— Küçükleri hiç istemem.

— Büyüğün çiftini on beş kuruş

— Çifti yedi buçuk.

Allahım ne inadi!..

— Beş kuruş tekine ver.

— Almyacağım.

— Haydi gel al.. mahvettin beni.. çifti yedi buçuğa yumurta mıydı bu?.. Amma inat ettin... Her zamanki müşterimsin vereceğim.

Karpuzcu biraz evvel bir tanesini on yedi buçuğa sattığı karpuzun çiftini yedi buçuğa veriyor.

★

İstanbulda bir kunduracıya girdim. Arkadaşım fes rengi süedden bir ayakkabı beğendi. Fiatını sorduk.

— Yedi lira.

— Dediler. Pencerede öğrendiğim derisi tatbik ettim:

— Allah.. Allah, dedim, İstanbulda hiç yedi liraya iskar-pin var mı şimdi?

— Ya kaç para verirsiniz?

— İki buçuk.

Daima ecnebi memleketlerinde dolaşan arkadaşım kolumu çimdikledi, kuşağıma:

— Ne yapıyorsun.. çıldırın mı?.. Ayıb diye fisildadı.

Ona:

— Sen karışma dedim ve pazarlığa devam ettim.

Kunduracı müdhış asabı görünüyordu:

— Aman bayanım.. iki buçuk lira.. böyle bir kundura için... Bu fiata terlik bile alamazsınız.

(Devamı 10 ncu sayfada)

"Melek," ve "ipek," sinemalarında bu sene göreceğimiz filmler

Sinema mevsiminin açılmasına bir şey kalmadı... Sinemalar hazırlıklarına faaliyetle devam etmektedirler...

Bu sene şehrimizde sinema hayatının hayli canlı olacağı ümit edilmektedir.

Her sene olduğu vechile (Melek) ve (İpek) sinemaları müdüriyeti Amerika ve Avrupa prodüksiyonlarının en mühimlerini, en güzellerini büyük bir titizlikle seçmiştir.

Filmler meyhanında üç tane Türkçe film de vardır. Bunlar şehrimizde (İpek film) stüdyolarında çevrilmiş ve çevrilmekte bulunmuştur. İsimleri şunlardır.

1 — Aynaroz kadısı.

2 — Bir kavuk devrildi.

3 — Kıskaçlık.

Türkçeyle «düble» ettirilen filmlerin sayısı on beşi bulacaktır. (Melek) ve (İpek) sinemalarında gösterilecek filmlerin isimleri ile filmlerde rol almış olan sanatçıları aşağıda bildiriyoruz:

1 — Kontes Valevska: Charles Boyer - Greta Garbo, 2 - Marie Antoinette: Norma Shearer - Tuton Power, 3 - Kasırga: Dorothy Lamour - John Hall, 4 - Marko Polo: Gary Cooper - Sigrid Gure, 5 - Senorita Jeanette Macdonald - Nelson Eddy, 6 - Aynaroz kadısı: Şehir tiyatrosu sanatçıları, 7 - Kıskaçlık: Muhsin Ertuğrul, 8 - Lorel Hardi İsviçrede: Laurel ve Hardy, 9 - 3 Ahbab çavuşlar operada: Maks Brothers, 10 - 3 ah bab çavuşlar anaforu: Maks Brothers, 11 - Profesör: Harold Lloyd, 12 - Şikago yangını: Tyrone Power - Alice Faye, 13 - Tarzann intikamı: Glenn Morris - Eleanor Holm, 14 - Süveys kanalı: Tyrone Power - Loretta Yung, Anna Bella, 15 - Verter: Annie Ver - nay - Pierre Richard - Wilim, 16 - Manon: Martha Eggert, 17 - Rozali: Eleanor Powell - Nelson Eddy, 18 - Cehennem: Madeleine Carroll - Henry Fonda, 19 - Kır çiçeği: Shirley Temple, 20 - Jozet: Simone Simon - Don Ameche, 21 - Kutub yıldızı: Sonja Henie - Richard Greene, 22 - Büyük şehir: Spencer Tracy - Luise Rainer, 23 - Gençlik: Robert Taylor - Maureen O'Sullivan, 24 - İsyen bayrağı: Barry Barnes - Sophie Stewart, 25 - Sokak çiçeği: Lloyd Nolan - Evelyn Brent, Marie Carlisle, 26 - M. Moto Ringte: Peter Lore, 27 - Taçlı Canavar: Harry Baur - Pierre Renoir, Colette Darfeuil, 28 - Maltızın evi: Viviane Romance - Pierre Renoir, 29 - Harb esirleri: Jean Gabin - Dita Parlo - Erich von Stroheim, 30 - Barones ve uşağı: Annabella - William Powell, 31 - Adrienne Lecouvreur: Yvonne Pripemps - Pierre Presnay, 32 - Taş bebek: Joan Crawford - Spencer Tracy, 33 - Sahra bekçileri: Charles Vanel - J. P. Au - mont, 34 - Dansing meleği: Simone Simon, 35 - Son gangster: Edward Robinson - James Steward, 36 - Kanatlı insanlar: Fred Mac Murray - Rey Milland, 37 - Fena yol: Danielle Darrieux, 38 - Sevda yolları: 39 - Büyük ateş: Charles Laughton, 40 - Şanghay ateşler içinde: Dolores del Rio - June Lang, 41 - Yaşanacak son üç ay: Frederik March - Carole Lombard, 42 - Serseriler kralı: Ronald Colman - Frances Dee, 43 - Şahane çığnıklar: Edgar Bergens - Adolphe Menjou, 44 - Manuella: Dorothy Lamour - Ray Milland, 45 - Süt kardeşler: Henry Garat - Meg Lemonnier - Lucien Barroux, 46 - Kazanova: Benjaminso Gigli, 47 - Üç arkadaşlar: R. Taylor. Margaret Sullivan, 48 - Al - tin mabut: Mireille Ballin - Daniel Lecourtois, 49 - Kadın hapishanesi: Annie Ducaux - Corinne Luchaire, 50 - Broadway yıldızı: Shirley Temple, 51 - Kadın oyunlari: Loretta Young - Warner Baxter, 52 - Bernabe: Fernadel, 53 - Çapkının maceralari: Tommy Kelli - May Robson, 54 - Artistler ve model: Jack Benney - Gail Patrick, 55 - Dört nö - betçiler: Loretta Young - Richard Greene, 56 - Anaların günahı: Gladys Georges - Warren Willima, 57 - Haydudun oğlu: Wallace Beery - Virginia Bruce, 58 - Napollo gece - leri: Gladys Swarthout - Jean Klepura, 59 - Tatlı günah: Robert Taylor - Jean Harlow.. v.s. v.s....

(Son Posta) Melek ve İpek sinemalarına muvaffakiyetler diler..

★

Karsta 5 yaşında Bir çocuğu boğdular

Karsdan yazılıyor: Ardahan kazasının Haçuvan köyünde feci bir vak'a olmuştur: Serdar oğullarından Kadir oğlu Sürmelinin tahminen beş yaşların - daki oğlu Cemili aynı köyden Hasan oğlu Halil ve kardeşi Gazi kendilerine aid değirmenin su ambarına atarak boğmuşlardır. Hâdis e etrafında tahki - kat yapılmaktadır.

★

Görünmez kaza

Beşiktaşda Haşimbey fırınında çalışan Ayvaz oğlu Rasim, fırının bahçesinde bir duvar dibinde uyumakta iken duvardan düşen büyük bir taşla başından ağır ve tehlikeli bir surette yaralanmış. Yaralı cankurtaran otomobili ile baygın ve ifadeye gayrimuktedir bir halde Beyoğlu hastanesine kaldırılmıştır. Hâdis e etrafında zabita tahkikata devam etmektedir.

Manisa üzüm bayramı çok güzel geçti

Üzüm şarkısı söylenip oyunlar oynanırken bayramın sayın bir misafiri ayağa fırladı ve köy delikanlıları arasına katıldı. Köy çocuklarına bile parmak ısırtacak kadar ustalıkla çok güzel zeybek oynuyordu. Herkes şehir elbiseleri altında tam bir köy ruhu ve neşesi taşıyan bu misafirin kim olduğuna birbiri ne sorarken nihayet mesele anlaşıldı: Misafir, tam bir halk adamı olan Adliye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu idi.

Şaşpekil üzüm bayramını açıyor

Manisa (Husufi) — Egenin üzüm bayramı, dünyanın en güzel üzümünü yetiştiren Manisada kutulandı. O Manisada ki, Kaliforniyalılar en iyi üzümü anlatırken «Manisa test grapes» derler.

Sahne cidden güzeldir. Yedisinden yetmişine kadar yollara dökülen köylüler, yaylılarına yerleşerek daha akşamdan şehre inmişlerdi. Arabalar yeşilliklerle, çiçeklerle süslenmişti. Köylü kızları ve delikanlıları en yeni elbiselerini giymişlerdi.

Her köy, kendi üzümünü, üzüm bayramında daha çok tanıtmak ve sevdirmek için akla gelmeyen buluşlarla çalışmıştı. Çobanisa'lılar bu sene mutlaka birinciliği kazanmak için bir sürpriz hazırlamışlardı. Çobanisanın meşhur çekirdeksizlerini büyük bir itina ile topluyarak henüz formülünü ifşa etmedikleri bir şekilde aşlamışlar ve nefis bir koku vermişlerdi. Çobanisanın koku tüzümleri, inci bakışlı Çobanisa kızların kucaklarında çok güzel mâna alıyordu.

Üzüm sergisi büyük bir muvaffakiyetle devam ederek ve üzüm küme - leri gözlerimizi okşarken kulaklarımızda köy kızlarının cidden güzel okudukları üzüm şarkısını işittik. Lisana gelen tüzümler genç kızları ve delikanlı - ları coşturduğu bir sırada, bayramın çok sayın bir misafirinin ayağa kalk - tığını ve köy delikanlıları arasına ka - tıldığını gördük. Bu genç adam, köy çocuklarına bile parmak ısırtan bir ustalıkla nefes bir zeybek oyununa baş - lamıştı.

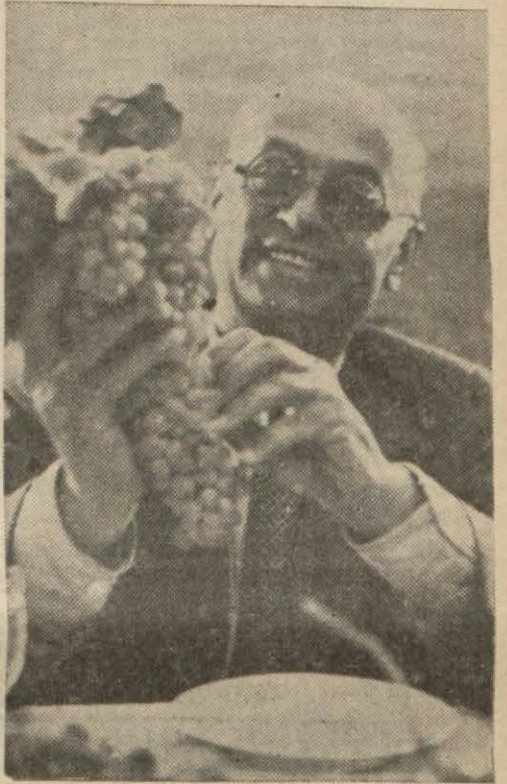
Köy çocuklarında büyük bir merak vardı. Şehir elbiseleri altında tam bir köy ruhu ve neşesiyle aşka gelerek, bu kadar güzel zeybek oyunu oynayan genç adam kimdir diye... Size zeybek oyunu oynayan çevik hareketli zatın adını verebilirim!

Adnan Bilget

«Adliye Vekilimiz Şükrü Saracoğlu.»

Manisalı yavrular misafirlerine üzüm taşıyorlar

Celâl Bayar ve Manisanın dünyaca meşhur üzümü

Bu güzel hareket önünde zavulcu ve zurnacının bile coştukları nazardan kaçmamıştı. Manisa üzüm bayramını yapıyor, bol bol üzüm sarfediliyor, köy kızları ve köy delikanlıları oynarken bir halk adamı olan Adliye Vekilimiz de onlarla birlikte oynuyor ve neşe - lerine neşe katıyordu.

Geceyi daha büyük bir neşe içinde geçirdik. Halkevi bahçesinde her köy için ayrı bir masa kurulmuştu. Köylüler hep bir arada yemeklerini yiyince, verilen gardenpartide bulundular. Gardenpartide köylünün hoşlandığı içki ne şampanya, ne de viskiydi. Neşelenen köylülerimiz ayrı ayrı ve üzüm suyu içerek neşelerine neşe kattılar. Ayrı ayrı içerek coşular ve böyle bir hava içinde sabahı getirdiler.

Adnan Bilget

Sanayi umum müdürü esnaf hastanesini gezdi

İstanbul esnaf cemiyetleri hastanesinin açılış töreni 30 ağustos salı günü yapılacaktır. Hastane için 8200 liraya bir röntgen makinesi satın alınmıştır. Güm - rüğe gelmiş olan bu makine bugünlerde yerine konacaktır. Esnaf hastanesinde ayrıca bir diş muayenehanesi de tesis edilecektir.

Şehrimizde bulunmakta olan sanayi umum müdürü Reşad dün küçük sanat - lar müdürü ve sanayi müfettişleri ile beraber esnaf cemiyetleri merkezini ve esnaf hastanesini ziyaret etmiş ve muhte - lif işler üzerinde esnaf cemiyetleri mü - messilinden izahat almıştır.

Nevyork sergisi komiseri Ankaraya gitti

Nevyork sergisi Türkiye komiseri Bay Suad Şakir dün Ankaraya gitmiştir. Bay Suad Şakir Ankarada sergi hazırlıkları etrafında alâkadarlara izahat verdikten sonra yarın şehrimize dönecek ve pazar günü Nevvyorka hareket edecektir.

Gümüşhaneli bay gazeteciye cevap

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

etrafları alıp ona benim hakkımda birçok sualler sormuşlar.. şahsi hiçbir kıymetim olduğumu bugüne kadar düşünmüş bir adam değilim.. fakat nasıl siz Gümüşhane gazetesini temsil ediyorsanız, ben de Türk Tiyatrosunu temsil edenlerden biriyim.. Gümüşhanelilerin şahsıma değil, fakat tiyatroya, sanatçı cereyanlarına böyle alakadar olduğumu görmek, münevver bir muhitte olduğum hissini vermişti.. Fakat bu münevver insanların başında bulunan sizin «tahkik neticesinde» Vasfi Rızanın kim olduğunu, İstanbul'da bir Şehir Tiyatrosu bulunduğunu öğrendiğimizi okuyunca tereddüde düştüm.. acaba Gümüşhane'de gördüğüm, güzel sanatlarla alakadar, münevver insanlar İstanbullu muydu?...

4 — Bir vilâyetin resmi gazetesine «ağır başlılık yakışır.. terbiye ve nezaket onun şiarı olmalıdır. Farzı muhal, ben münessepsiz bir yazı yazmış olayım; bir vilâyetin resmi gazetesinin başmuharriri, edeb ve terbiye dairesinde bu hatayı tashih eder. Yoksa, hatalı gördüğü her söze karşı terbiye haricinde nâra atmaz..»

5 — Ben, Gümüşhanelilerin «güzel yüzü» olduklarını söyledim. «Vilâyet ahaliyi güzel.. güzelliği; terbiye ve nezaket manasında söylemiyorum; yüz güzelliğinden bahsediyorum!» demişim.. Ancak on dakika oturduğum derre kenarındaki kahvesinde, vilâyet halkının terbiye ve nezaketini nasıl anlar da fikir yürütebilirdim.. fakat gördüğümü tesbit etmek kolaydı.. yüz güzelliğini anlamak için etrafıma bakmak kâfi geldi.. Eğer orada iken zâtilinizle teşerrüf etmek kabul olsaydı; o vakit nezaket ve terbiyesi hakkında da bir fikir edinir, ondan da salâhiyetle bahsedebilirdim..

6 — Yazımda suç olarak aldığımı satırları gene tekrar ediyorum. (Keçikale, o hakikaten keçiyi andırıyor:) Ya lan mı? O kale sıvı ve yassı değil mi.. Halk onu «keçi» ye benzettiği için o ismi takmamış mı? Ben de, halk gibi, keçiyi benzetmekle o kalenin duvarlarına hakaret mi etmiş oluyorum? «Bu kalenin adı nedir?» diye sordüğüm zaman «Keçikale!» cevabını aldım.. «Aman efendim, estâğfurullah. Maşallah aslan gibisi mi demeliyim? Verdiğiniz malûmatla anladığıma göre bu kale Bizanslılara ve daha sonra da Murad Hân ve Yazıcıoğullarına kalmış. Bunlara, o kaleye tirmanabildikleri için «Hakikaten keçi gibi insanlarmış. Oraya nasıl çıkabiliyorlar?» demek te bir saygısızlık mıdır? Böyle söyledim diye beni «terbiyesizlikle» itham etmeği hangi terbiye kaldesine sığdırabilirsiniz?

7 — Siz, ya kendi muhitinizi görmeyecek kadar Gümüşhane ve civarile alakadar değilsiniz; yahud uydurma iddialarla üstü çıkmak istiyorsunuz.. Ben dedim ki: «Keçikale nahiyesinde sabahleyin süt bulamadım..»

Bunu bir tenkid tarzında değil; fikir beyan etmiş olarak hikâye şeklinde yazdım ve geçtim.. fakat siz kuraladığınız için gene tekrar ediyorum: «Sabahleyin süt bulamadım. Çok nazik ve kibar bir insan olan nahiy müdürünüz yardım etmemiş olsaydı; gene de bulamıyıcaktım. Nahiyenin muhtarı bir hayli zaman sonra bir bakraç içinde bilmem hangi evden sütü bulmuş getirdi. Hep beraber içtik. Bundan dolayı da müdüre ve muhtara teşekkürler ettik..»

8 — «Nahiyede gazete yok» dedim. Bunu da tenkid etmedim. Neme lâzım. Benim salâhiyetimin haricinde olan işler bunlar.. ama yalan mı söylemişim.. var mı? Olmayan bir şeye «var!» mı demeliydim.. ne istiyordunuz? «Kamyondan iner inmez bir gazinoya girdik. Her masanın üstünde Türkiye'de çıkan gazete ve mecmuaları bulduk. Tereyağlar yedik, sütler içtik mi demeliydim? Hakikati söylediğim için kızıp bana tecavüz edeceğinize, bu noksan şeyleri yerinde tamamlasınız memleket, muhitinizde, daha çok iyilik etmiş olurduz.. Ne tuhaf düşünceli insanınız? Sanki ben Amerikadan gelmiş bir seyyahım da, tutmuş Gümüşhane aleyhinde yazı yazmışım gibi, kendi yurdumda gördüğüm eksikleri söylemekten beni menetmeğe kendinizi ne hak görüyorsunuz? Gümüşhane sizin olduğu kadar benimdir de.. bir gün zâtiliniz de İstanbulu şereflendirseniz de, dönüştü; surasından burasından şikâyet etseniz, acaba İstanbul matbuatı, sizin yaptığınız gibi, kibar şahsiyetinize tecavüz edip zâtilinizi terbiyesizlikle mi itham eder; yoksa; göremedikleri kusurları ihtar ettiğiniz için müteşekkirdir mi kalır?..»

9 — Arzunuz vechile nahiy müdürünün tezkibi geldi ve gazete ile de negredildi.. kendisi pek az görüştim. Fakat belli ki; çalşkan, nazik, terbiyeli bir genç.. bu iyi insanı müşkül bir vaziyette bıraktığım için cidden müteessirim.. sırf bir lâfife olsun diye yazdığım satırları ciddi bir beyanat şeklinde gösterip müdüre de dil uzattığınız için çok üzülüm.. İste ben de kendisinin gönderdiği tezkibe itibar ediyorum: «Nahiy müdürüyle görüştüğüm gün yanımda daha başka insanlar da vardı. Söyledik, anlatık ve güllüktük.. yazdığım satırları müdürün ağzından yazmakla büyük bir hata işlemişim. Bunda kendilerinden hiç sun'u taksiri yok.. bütün kaba hat hende.. Ben Gümüşhaneliyi «medh» edeyim dedim. Onu siz ve sizin akidâkiler «zem» diye kabul ettiler.. Bundan dolayı da hakkımda takibatta bulunmalarını istiyecemmişsiniz.. «Keçikalede süt bulamadım. Gazete yokmuş. Kalenin bulunduğu tepe cidden keçiyi benzliyor. Köylü rakı içiyor ve rakıyı bilmiyor!» dediğimde dolayı hakkımda yaptıracağınız takibati merak içinde bekliyor muhterem başmuharrir..»

VASFİ R. ZOBU

İş Bankasının 14 üncü yıldönümü

(Baş tarafı 8 inci sayfada)

yağı, zift, yol katranı, karbolineum.

Antrasit fabrikasının muamelâtı yıl geçtikçe, yurdun her tarafında rağbet görmekte ve alıcı bulmaktadır. 1937 yılında fabrika eski yıllardan elinde kalan stoku da sarfetmek suretile, 77.327 ton plâse etmiştir.

1937 yılında faaliyete geçen briket fabrikası ise 0/10 lâve ve 0/10 antrasit ve ziftin yüksek valörlü bir mahsul şekline girmesine hizmet etmiş, imal eylediği, kolay ve çabuk yanma hassası olan briketler derhal alıcı bulmuştur.

Türkiye İş Bankası Havzaya yalnız ile-ri teknik getirmiş değildir. O aynı zamanda bu mntakada amelenin refah seviyesini yükseltmek, yaşayış şartlarını islah etmek yolunda çok yerinde sosyal tedbirler de almıştır. Maden ocaklarında yaptırılan yatakhaneler sıhhi ve ucuz aş evleri, yıkanma yerleri, sinema, amele çocuklarına mektep, çocuk bahçeleri, parktan başka bütün memur ve amele için içtimai yardım teşkilâtı da kurulmuştur.

Türkiye İş Bankası Havzada istihsal maliyetinin düşürülmesine hizmet etmiş ve istihsal kudretinin yükselmesine yardım etmiştir.

Dört şirketin son yıldaki istihsalı:

1934 — 753.207 Ton

1935 — 782.709 »

1936 — 836.392 »

1937 — 890.869 »

Havzaman 1937 yılında umum istihsalâtı 2.306.869 ton olduğuna göre Türkiye İş Bankası şirketlerinin aynı yılda elde ettikleri muvaffakiyetin derecesi kolaylıkla ölçülebilir.

Banka memlekette şeker endüstrisinin teessüsüne büyük mikyasta yardım etmiştir.

Banka c m fabrikasını da kurdu:

Paşabahçede kurulan şişe ve cam fabrikası onun eseridir.

Bu fabrika, memleketimizin yakın düne kadar haricetin idhal ettiği şişe ve zücaiyeye ihtiyacı tamamen karşılamakta ve her yıl bir milyon liranın yurd içinde kalmasını temin etmektedir.

Fabrika şimdilik yurdun başlıca ihtiyacı olan:

a — Şişe, binlik, damacana ve benzerleri,

b — Kâse, tabak, bardak, sürahi, kavanoz gibi âdi ev ve piyasa zücaiyeye eşyasını, imal etmektedir. Şişe kısmının kapasitesi 4.200 - 4.600 ton arasında ve zücaiyeye kısmının kapasitesi ise 1.165 ton radde-şindedir.

Paşabahçe fabrikasının bugünkü imalâtı piyasalarımızda takdirle karşılanmıştır. Şişe ve zücaiyeye eşyasının yanında fabrikada muvaffakiyetle yapılan kristal eşya en ağır ve lüks Avrupa mamulâtını aratmayacak kadar zarif ve güzeldir.

Fabrikanın plânı yapılırken, memleketimizin bugünkü şişe ve zücaiyeye sarfiyatının atiyen artması ihtimali gözönünde tutulmuş ve inşaat tarzı fabrikasının kapasitesinin % 50 nisbetinde genişletilmesi esaslarına göre teemmül edilmiştir. Bundan başka fabrikada pencere camı imal edebilmek için lazım gelen tesisatın yapılması da inkişaf programında yer almıştır.

Ankarada Yüniş fabrikası ve Bursadaki İpekçi fabrikası ile dokumacılık endüstrimize hizmet etmiş, Malatyada kurulmakta olan bez ve iplik fabrikası için teşkil olunan şirkete Ziraat ve Sümer Bankla müsavi nisbetle iştirak etmiştir.

İş Bankasının sigortacılığa hizmeti:

Türkiye İş Bankası, memlekette milyonlarca liralık servet ve muamelelerin emniyeti ve kefaletini üzerine alacak millî müesseselere olan ihtiyacı gözönünde tutarak 1925 yılında yarım milyon lira sermaye ile «Anadolu Sigorta» şirketini kurmuş ve bu tesis Türk sigortacılığının nüvesini teşkil etmiştir.

Bilâhare 1936 yılında teşkil eylediği «Ankara Sigorta» şirketi de banka, bir taraftan yurdda millî sermaye ile teşkil edilmiş Türk sigortacılığının teessüsüne hizmet etmekle beraber hussuf bir teknik işi olan sigortacılığa hakkile öğrenen ve bu sahada da dirayet ve iktidar

KANZUK

Karaciğer, böbrek, taş ve kumların- dan mütevellid sancılarınız, damar sertlikleri ve şişmanlık şikâyetleri - nizi URİNAL ile geçiriniz.

URINAL

Vücutde toplanan asid firik ve oksalat gibi maddeleri eritir, kanı temizler, lezzeti hoş, alınması kolaydır. Yemeklerden sonra yarım bardak su içerisinde alınır.

İNGİLİZ KANZUK ECZANESİ

BEYOĞLU — İSTANBUL

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı Kayseri C. H. P. İlyönkurul Başkanlığından:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Kayseride yapılacak Halkevidir. Keşif bedeli 105243 liradır.

2 — Bu işe aid şartname ve evrakı saire şunlardır:

A — Eksiltme şartnamesi.

A: B — Eksiltme şartnamesine ek şartname.

B — Mukavele projesi.

C — Bayındırlık işleri genel şartnamesi.

D — Keşif cetveli, silsilei fiat cetveli, metraj cetvelidir.

E — Proje vesair evrak.

İstiyenler bu şartnameleri ve evrakı Kayseri Parti Başkanlığında görebilirler.

3 — 19/8/938 tarihinden itibaren bir ay müddetle eksiltmeye konulan bu ku- rağın ihalesi 19/9/938 Pazartesi günü saat 11 de vilâyet parti merkezinde İlyönkurul tarafından yapılacaktır.

4 — Eksiltme kapalı zarf usulile yapılacaktır.

5 — Eksiltmeye iştirak edebilmek için şimdi 50.000 liralık iş yapmış olduğuna dair Bayındırlık Vekâletinden alınmış ehliyetname ile cari senenin ticaret odası vesikası ibraz etmesi ve bir mühendis veya fen memuru bulundurulması şarttır.

6 — Muvakkat teminat miktarı 6265 liradır.

7 — Teklif mektupları yukarıda yazılı gün ve saatten bir saat evveline kadar Parti Başkanlığı sekreterliğine makbuz mukabilinde verilecektir. Posta ile gönderilecek mektupların nihayet ihale saatinden bir saat evvel gelmiş olmaları lâzımdır. Postada vuku bulacak gecikmeler kabul edilmez. «5804»

İstanbul defterdarlığından:

	Lira
Kumkapıda : Muhsinehatun mahallesinin Fındıklı sokakında kâin eski 16, yeni 26 sayılı evin ½ payı.	560
Galatada : Kemerkeş Karamustafapaşa mahallesinin Camialtı han derunu sokakında eski 5 sayılı dükkânın tamamı.	700
Kadıköyünde: Caferaga mahallesinin Duvardibi sokakında eski 4-6-8, yeni 55-57 sayılı iki evin 3/16 payı...	375
Beyoğlunda : Kamerhatun mahallesinin eski Papatya, yeni Kılıç sokakında eski 6-6 mükerrer, yeni 34-36 sayılı dükkânı müstemil evin tamamı (İkinci tertip mübadil tasfiye vesikasile) veya nakit ile.	4000
Galatada : Emekyemez mahalle ve sokakında eski 13, yeni 21 sayılı evin tamamı (İkinci tertip mübadil tasfiye vesikasile) veya nakit ile.	3000
Eskihüçelebi: Yeni Zindankapı mahallesinin İkinci Kantarocağı sokağında eski 16, yeni 3 sayılı üstünde odaları bulunan dükkânın 2/4 payı (İkinci tertip mübadil tasfiye vesikasile) veya nakit ile.	600

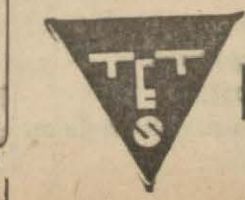
Yukarıda yazılı mallar 15/9/938 Perşembe günü saat 14 de pazarlıkla satılacaktır. Satış bedeline mübadil ikinci tertip tasfiye vesikası ve % 5 faizli hazine tahvili ile istikrazı dahil tahvilleri de kabul olunur. Taliblerin % 7,5 pey akçelerini vakti muayyeninden evvel yatırarak bu müddet zarfında haftanın Pazartesi ve perşembe günleri Defterdarlık Millî Emîlak Müdürlüğünde müteşekkil satış komisyonuna müracaatları. (M.) (5806)

gösteren gençlerin yetişmelerine yardım eylemiştir.

Bundan başka milli servetin emniyeti düşüncesile her yıl harice giden mükerrer sigorta ücretinden bir kısmının memlekete alkonulması maksadile 1929 yılında «Millî mükerrer sigorta şirketi» ni kurmuştur.

Bunlardan başka Türkiye İş Bankasının kurduğu şirketler veya iştirak ettiği diğer teşebbüsler arasında şunlar sayılabilir:

Ergani şirketi, Kunduz Ormanları şirketi, Canlı Hayvan ticaret kurumu, İş Limited şirketi, İnşaat Limited şirketi, İş Komimport, Keçiözümlü kükürtleri şirketi, Kurşun sanayi limited şirketi, Pamukluş Limited, Süngercilik Türk Anonim şirketi, Tel ve Çivi işleri Türk Limited şirketi, Türk Gülyağalığı Limited şirketi, Üzüm Kurumu Limited şirketi, Türk Tütün Limited şirketi, Umumi ma-

Bay aldatırsa
Cumartesi Yeşilköy
Pazar Büyükdere

Pazarlık kalkarken

(Baş tarafı 9 ncu sayfada)

— Benim dükkânım var. Oradan alıyorum. Bayanı oraya götürürüm. Olmaz bu fiat!

— Peki altı buçuk, o da sizin hatırımanız için.

Arkadaşımın kolundan tuttum, kapıya doğru ilerledim.

— Altiya ne dersiniz.. durunuz.. durunuz.. bir de ustama sorayım.

İskarpinleri ustaya götürdüler, kenarda bir müşavere oldu.

— Beş liraya usta bırakıyor. O da boş dönmeyiniz. Ayağınız alışı, müşteri olunuz diye!

— İki buçuk liradan beş para fazla veremem.

— Amma olmadı bayan, siz de biraz fiat çıkarınız. Biz bu kadar ikram yaptık. Haydi dört buçuğa bırakalım, sar pa keti..

— İstemem efendim... İki buçuğa ne reden alacağımı biliyorum.

Evvelâ satıcı dörde iniyor. Sonra üç buçuğa. Ben de lütfen üçe çıkıyorum. Ve ilk önce yedi lira istedikleri iskarpinleri üç liraya alıyorduz.

Biz kapıdan çıkarken dükkâncı söylüyor:

— Sizin hatırımanız için! Vallahi başka kimseye vermedik bu fiata..

★

Beyoğlunda kapıdan girer girmez en görülecek bir yerine: «Fiat maktu» diye yazılmış bir mağazadan bir ipeki alıyorum. Benden ilk istenilen fiat.

— Yedi buçuk lira.

Fiat maktudur, tabii pazarlık edemiyecem için:

— Pahalıdır benim için, daha ucuz şeyler çıkarınız.

Diyorum.

Dükkâncı bir kaç türlü kumaş çıkarıyor, fakat hiç biri benim hoşuma gitmiyor.

— İlk gördüğünüz kumaş hoşunuza gitti amma, diyor.

— Gitti amma ne yapayım çok pahalı.

— Siz en fazla kaç paralık bir kumaş istiyordunuz?

— En fazla üç lira.

Tezgâhtar dükkân sahibile görüşüyor. Fiat maktu diye dükkânının içine koca levha asmış olan dükkâncıdan ilk önce metresine yedi buçuk lira istediği kumaşı dört liraya alıyorum.

★

Pazarlık kalkacak. Buna hepimiz memnun oluyoruz. Fakat pazarlık kalktığı zaman evvelâ fahiş bir fiat istemek ihtiyadı, ve yüzde beş yüz kazanmak zihniyeti de ortadan kalkacak mı? Haydi dükkânlarda fiat kontrolü mümkündür. Fakat sokaklarımızın içine girip aynı karpuzu pazarlık edene çifti yedi buçuğa, pazarlık etmiyene tekini on yedi buçuğa satan karpuzcunun dürüstlüğü nasıl kontrol edilecek?

Eğer dükkâncılar ve esnaf pazarlığın kalkmasından istifade edip halktan ilk söyledikleri fiatı istemeğe kalkarlarsa vaziyet ne olacak?.. Pazarlık kalkınca kontrolün pek sıkı olması lâzımdır.

Orta Avrupada vaziyet gene karıştı

(Baştarafı 1 inci sayfadadır)

Dün tayyare ile Pragdan Londraya dönmüş olan Ransiman heyetine dahil mali müşavir Vatkin, bu sabah tekrar hariciye nazırı Lord Halifaks ile görüşerek, Südetlerle cereyan etmekte olan müzakereler hakkında nazıra mufassal izahat vermiştir.

Bu görüşmede, maliye nazırı Sir Con Simon da hazır bulunmuştur. Birkaç güne kadar tekrar Praga hareket edecek olan Vatkin'e, Lord Ransimana tebliğ edilmek üzere yeni talimat verileceği söylenmektedir.

Üç nokta

Londra 25 (Hususî) — Salâhiyettar mahfeller, Orta Avrupa vaziyetinin anı surette ehemmiyet kesbetmesini üç sebebe atfetmektedirler: 1 — Son günler zarfında Alman gazetelerinin Çekoslovakya'ya karşı yersiz ve haksız hücumları, 2 — Büyük mikyasta yapılmakta olan Alman askerî manevraları, 3 — Yakında Nürnbergde aktedilecek olan Nazi kongresi.

Cenubi Afrikada Nazi propagandası

Ordu, parti ve propaganda sahalarında üç cebhe üzerinde gösterilen bu faaliyet, iyi âlâmet telâki edilmemektedir.

Bundan başka Almanlar, Çekoslovakya'da yaptıkları gibi, bir İngiliz dominyonu olan Cenubi Afrikada da büyük mikyasta Nazi propagandası yapmakta ve teşkilât vücade getirmektedirler.

Londrada görüşmeler

Londra 25 (A.A.) — Dün sabah B. Çemberlayn, Halifaks, Sir Jon Simon ve Horas Vilsonun yaptıkları toplantıda Çekoslovakya ve İspanya meseleleri görüşülmüştür. Lord Halifaks dün ayrıca Vatkin'i de kabul etmiştir.

Havas muhbirinin öğrendiğine göre Orta Avrupa hakkında Alman zimâdarlarının hattı hareketi hakkında Londraya gelen haberler tatmin edici mahiyette bulunmaktan uzaktadır. Dünkü toplantıya sebep de bu keyfiyettir. Londradaki kanaat, müteyakkız bulunması lâzım geldiği ve önümüzdeki haftaların kritik olmasının muhtemel bulunduğu merkezindedir.

İngiltere Fransaya müzaheret edecek

Londra 25 (A.A.) — Deyli Meyl yazıyor: İngiltere, birkaç güne kadar, Avrupa hâdiseleri hakkında hattı hareketini yeniden bildirecektir. Bu beyanat, çok sarıh bir teminat şekli alacak ve İngiltere, Çekoslovakya'ya karşı taahhüdüleri dolayısıyla Fransa eğer bir anlaşmazlığa girmek mecburiyetinde kalırsa, Fransaya müzaheret eyliyeceğini tesbit edecektir.

Deyli Ekspres diyor ki: İngiltere hükümeti, Alman gazetelerinin Çekoslovakya'ya karşı hücumlarına bir nihayet verecek mahiyette tedbirler almağa karar vermiş bulunmaktadır.

Finansyal Taymis diyor ki: Sir Con Simon, bu cumartesi günü İskoçyada Lanark'da söyleyeceği nutkun mühim bir kısmını Orta Avrupa meselelerine tahsis eyliyecektir.

Fransızlara göre vaziyet

Paris 25 (A.A.) — Gazeteler, Çekoslovak meselesi ile çok yakından alakadar olmakta devam ediyorlar.

Maten diyor ki:

İngiliz diplomatik mahfelleri, hariciye nezareti ekonomik işler dairesi şefi Vatkin'in Çekoslovakya'dan birdenbire Londraya dönmesini, Çekoslovakya vaziyetinde yeni bir gerginliğe âlâmet olarak telâki etmektedir. Hükümet mahfellerinin kanaatine göre, yeni tedbirler almak zamanı gelmiştir. Meselâ İngilterenin politikası hakkında yeni bir beyanatta bulunmak veyahud da Ransimanın uzlaştırma gayretlerine diplomatik yolla yardım etmek icab edecek gibidir.

Figaronun Londra muhabiri yazıyor: Almanyanın askerî hazırlıklarından, Alman gazetelerinin Prag hakkında takındıkları münakaşa kabul etmez hattı hareketten ve Berlinin müzaheretine güvenen Südet delegelerinin uzlaşma kabul eylemez hattı hareketinden doğan endişe, İngiliz zimâdar mahfellerinde çok şiddetli olarak devam etmektedir.

Tuna devletlerinde endişe

Epok diyor ki:

Bütün sahalarda aynı derece büyük

olan Alman iştihası, Almanyaya karşı yalnız başlarına mukavemet için gerek politik, gerek ekonomik bakımdan zayıf olan bütün Tuna milletlerinde endişe uyardırmaktadır. Ancak büyük garb devletleri bu milletlere oldukça mühim yardımda bulunur ise, bu milletler mukavemet edebileceklerdir.

Pan Cermanizme karşı

Jan Pol-Bonkur, Övr gazetesinde yazıyor:

Hâdiseyi olduğu gibi görmek cesaretini göstermemiz lâzımdır: Mevzuu bahsolan şey, ekalliyetlerin hukuku meselesi değildir. Mevzuu bahsolan şey, Orta Avrupada ve Şarkî Avrupada Pancermanizmin ilerlemesine karşı bir kale teşkil eden Çek istiklâlini yıkmak kabil olup olmadığını anlamaktır. Filhakika Orta Avrupada ve Şarkî Avrupada öyle gelirler vardır ki bunlar elde edilmedikçe uzun sürecek büyük bir harb ciddi muvaffakiyet şansları ile başarılamaz. Mesele, tam bir dış politika meselesidir. Milletler Cemiyeti akamete uğratılmış olduğundan, bu meseleyi halletmek işi, halen İngiltereye, Amerika Birleşik devletlerine, Fransaya ve Sovyetler Birliğine düşmektedir.

Çek kabinesinde müzakereler

Prag 25 (Hususî) — Kabine bugün başvekil Hodzanın riyasetinde toplanarak milliyetler statüsünün müzakerelerine devam etmiştir.

Hükümet azaları bilâhare Beneş'in riyasetinde toplanmışlardır. Bu toplantıda Londra ve Paristeki Çekoslovak sefaret-hanelerinden gelen raporların görüşüldüğü anlaşılmıştır.

Bundan başka, başvekil Hodza Südetlerle yapılmakta olan müzakereler hakkında izahat vermiş ve son vaziyeti anlatmıştır.

Londra'da Nürnbergde toplanacak olan ve Macar ekalliyetlerinin şefleriyle görüşmüştür.

Henlayn Nürnberg kongresine iştirak edecek

Prag 25 (Hususî) — Südet partisi şefi Henlayn'in, önümüzdeki ayın ilk haftalarında Nürnbergde toplanacak olan Alman Nazi partisi kongresine iştirak edeceği bildirilmektedir.

Tirol meselesi

Daily Express gazetesinin Berlin muhbirinin verdiği malûmata göre Tirol meselesinin halli için Hitler ile Mussolini arasında müzakereler cereyan etmektedir. Aynı gazeteye göre Hitler bu mntakada yaşayan 315 bin kadar Almanın bütün mallarıyla birlikte Almanyaya geçmelerine müsaade edilmesini İtalyaya teklif etmiş.

Barbaros günü

Preveze muharebesinin 400 üncü yıldönümü Barbaros günü olarak 21 Eylülde parlak merasimle tes'id edilecektir. Barbaros günü için bir program hazırlanmak üzere dün Belediyede Vali ve Belediye reisi Muhittin Üstündağın riyasetinde bir toplantı yapılmıştır. Bu toplantıda deniz komutanlığından ve koldudan birer mümessil ile Beyoğlu, Beşiktaş kaymakamları, Belediye reis muavini Ekrem, Parti erkânı, Deniz Ticareti Müdürü Müfid Necdet ve Abidin Daver hazır bulunmuşlardır. Kararlaştırılan esaslara göre 21 Eylülde donanmanın iştirakile denizde ve ayrıca karada ve Beşiktaşta Barbaros türbesi önünde fevkalâde merasim yapılacaktır. Resmî daireler ve binalar millî bayramlarda olduğu gibi donatılacaktır. Programın esasları Abidin Daver tarafından hazırlanacak ve bu esaslar yarın Deniz Ticareti Müdürlüğünde Belediye reis muavini Ekrem'in riyasetinde toplanacak bir komite tarafından tedkik edilecektir.

Bir İtalyan gazetesinin hayret uyandıran bir suali

(Baştarafı 1 inci sayfadadır)

tesî şöyle bir sual sormaktadır: «Tam bitaraflık ilân etmiş olan İsviçre hükümeti, bir harb vukuunda, Cenevredeki Milletler Cemiyetinin binası tayyareler tarafından bombardıman edildiği takdirde ne yapacaktır?»

Fransız mahfelleri, İtalyan gazetesinin bu sualini hayret verici olduğu kadar mânidar da bulmaktadır.

Doğu manevraları devam ediyor

(Baştarafı 1 inci sayfadadır)

Umumî Müfettiş Tahsin Uzer, Diyarbakır ve Elazığ valileri, ordu erkânı ve istasyonu dolduran binlerce halk tarafından tezahüratla istikbal edilmiştir.

Manevra sahasında

Elazığ, 25 (Hususî) — Garnizonlarından hareket ederek Elazığ bölgesine intikal edinceye kadar Tuncelinin yalnız ve çok çetin arazisinden geçerek Elazığda tecemmü eden doğu bölgesi ordusu dün sabah büyük manevraya başlamıştır. Mavi ve kırmızı olarak ikiye bölünen ordunun durumu şöyledir: Üç piyade, bir süvari tümen ve bindirilmiş taburdan mürekkep kırmızı kolordu Elazığ ve batı içinde ve iki piyade, bir süvari tümeniyle zirhlî taburdan mürekkep mavi kolordu Palu ve batısında toplanmışlardır.

Harekâta 21 günü saat (...) da iki taraf komutanlarına vazifeleri verilerek kararları alındı. Kırmızı taraf korgeneral Galib Türker, mavi taraf komutanı da Korgeneral Galib Deniz idi. Kıt'alar 24 sabahı saat altıda kolordularından aldıkları emir üzerine harekete başladılar.

Kırmızı taraf

Elazığ bölgesine ilk varan kırmızı süvari tümeni Elazığ doğusunda mavinin ilerlemek mecburiyetinde olduğu yol ve arazi kısımlarını tıkamak daha ilerde keşif yapmak ve kuruluşundaki bindirilmiş taburla da Palu, Tire, Elazığ yolu üzerindeki Kulukur köprüsünü maviye karşı kapatmak vazifesiyle hemen harekete geçirildi ve aynı zamanda da müteaddid istikametlere gönderilen tayyarelerle de keşfe başlandı. Keşif ve muharebe vazifesi alan süvari kuvvetleri müteaddid kollarla Murad nehrile Hazar gölü arasında Paluya doğru ilerlediler ve motorize taburu da birkaç dakika zarfında kamyonlarla Kulukur köprüsüne hareket ettirildi.

Kırmızı taraf köprüyü tıkamak isteyen mavi taraf hiç tereddüd etmeden köprünün üst tarafından derhal suya aldı. Bu geçiş çok heyecan uyandırdı. Askerler bellerine kadar suya daldılar ve kırmızı tarafı bir emri vaki karşısında bıraktılar. Bunun üzerine kırmızı taraf

Elazığ istikametinde çekilmeye mecbur oldu. Günün müteakip harekâti kırmızı süvarinin oyalama yaparak geriye çekilmesi ve mavinin de muntazam harekâtile geçmiştir.

Muntazam yürüyüş

Mavi taraf Türk askerine yakışır bir yürüyüş yapmış ve 18 saat muntazam yürümüştür. Elazığ bölgesine yetiştirilen bir kırmızı tümen Elazığ şarkındaki Beyyurdu sularını tahkime başlamıştır.

25 Ağustos durumu

Kırmızı ve mavi tümenlerin yaklaşma yürüyüşleri devam etmektedir. Bu akşam çarpışmak muhtemeldir.

Manevrayı Mareşal Çakmak, Orgeneral Altay, İzzeddin, Asım Gündüz mavi tarafta takip etmektedirler. Harekâti Orgeneral Kâzım Orbay idare etmektedir. Bu manevrada yorucu yürüyüşlerden sonra Türk ordusu komutan, sübay ve erleri neşe ve gayretle vazifeperverliğin en güzel misalini vermişlerdir.

Başhakem Korgeneral Mustafa Muğlalıdır. Halk manevra ile çok yakından ilgilenmektedir.

Başvekilin Malatyada tedkikati

Malatya 25 (A.A.) — Başvekil Celâl Bayar, refakatinde bulunan zevatla birlikte bu sabah saat 12 de Malatyaya vâsil olmuş, binlerce halk tarafından tezahüratla karşılanmıştır.

Başvekil, şimdiden mamuriyet manzarası arzeden iplik fabrikasının bitmiş olan kısımlarıyla meskenlerin bir kısmını ziyaret etmiştir. Fabrika martın son haftasında bütün tesisatı işliyecek ve üç bin amele çalıştıracaktır.

Taahhüdlerini vaktile ifa etmeyen bazı ecnebi müteahhidlerin bu teahhüründen dolayı vaki olan gecikme Başvekilin nazarı dikkatini celbetmiştir. Bu husus hakkında izahat almış ve direktifler vermiştir. Müteakiben Elazığa hareket eden Başvekil, Malatya halkı tarafından coşkun tezahüratla uğurlanmış ve yolda Tunceli umumî müfettişi Korgeneral Abdullah Alpdoğan tarafından istikbal edilmiştir. Korgeneral muntakası hakkında izahat vermiştir. Yolçatı istasyonun-

da, Başvekilimizi bekleyen Ergani bakır madeni umum müdürü, Başvekil'e maden tesisatının büyük bir sür'atle tamamlanmakta olduğunu ve Cumhuriyet bayramında ilk bakırın çıkarılması için sevinç içinde çalışılmakta bulunduğunu söylemiş ve bazı izahat vermiştir.

Bir kadın kocasını sıcak su ile haşladı

(Baştarafı 1 inci sayfadadır)

şamalarını teklif etmek istemiştir. Sokak kapısını açık bulan Ahmed doğruca yukarı çıkmıştır. Kocasını birdenbire karşısında gören Muazzez, mangalın üzerinde kaynamakta olan su tenceresini kapığı gibi Ahmedin başına geçirmiştir. Neye uğradığını bilemeyen Ahmed yüzü yanık içinde olduğu halde ve can acısı ile inliye inliye zabıtaya müracaat etmiştir. Ahmed çağırılan bir sıhhi imdad otomobili ile Cerrahpaşa hastanesine kaldırılmış, Muazzez yakalanarak tahkikata başlanmıştır.

Kudüs ve Yafada yeni hâdiseler oldu

(Baştarafı 1 inci sayfadadır)

raştırma yapılmıştır. Bu münasebetle bazı evlerde silâh ve mühimmat bulunmuştur. Bu evler tahrib edilmiştir.

Diğer taraftan bugün Kudüs ve Yafa civarında tekrar bazı hâdiseler olmuş ve birkaç kişi yaralanmıştır.

Karsta iki köylü yıldırım çarpması yüzünden öldü

Karstan yazılıyor: Arpaçay ve Dosof kazalarından ikisine bağlı köylere düşen yıldırım iki köylünün ölümüne sebep olmuştur.

Arpaçay kazasının Hamzakerek köyünden Hüseyin Cumartesi akşamı yıldırım çarpması yüzünden ölmüştür.

Posof kazasının Cilvana nahiyesinin Gergisuban köyünden 18 yaşlarında Mehmed oğlu Alâeddin de yıldırım çarpmasından ölmüştür.

TALİHSİZLİKLERE

KARŞI

ÇELİK SİPER

BENZEDİĞİ İÇİN Mİ?

Yazan: Kipling - Tercüme eden: H.H.

(Hannasyde) in başından geçen küçük aşk onun için Allahın bir lütfü olmuştur. Bu hâdise geçeli dört sene oluyordu. Ve epey zamandanberi genç adam artık bunu düşünmüyordu bile.

Genç kız evlenmişti. Onun bir sürü yeni derdleri ve üzüntüleri vardı. İlk zamanlarında Hannasyde onun için bir kardeşten başka bir şey olmamakla beraber «istikbaldeki sadetle çok yakından alakadar olacağı» nı söylemişti.

Bu yepyeni ve son derece orijinal sözler iki seneden fazla bir zaman onun tahayyülâtına mevzu olmuş ve yirmi dört ay bu sözlerin verdiği gururun tesiri altında kalmıştı.

İyi doldurulmuş bir pipo ile meşgul olur gibi aşkını ümitsizce muhafaza etmiş ve bu ona Simlorda bir mevsimi mes'udane geçirmek imkânını vermişti.

Hannasyde hiç te svimli bir adam değildi. Harekâtında çiylik vardı. Kadınlara ata binmeleri için yardım ederken gösterdiği sert tavırlar onları kendisine celbedecek gibi değildi. Fakat o buna ehemmiyet bile vermiyordu.

Kalbindeki yara daha tazeliğini muhafaza ediyordu.

Hannasyde, bir sabah iş arasında tepenin üstünde dolaşırken bir arabanın sür'atle geçtiğini gördü. İçinde bir kadın vardı; ve bu kadın onu böyle tatlı bir bedbahtlığa sevk etmiş olan kadının canlı, çok canlı bir portresi idi.

Hannasyde heyecanla nefes alarak parmaklıklara dayandı. İlk aklına gelen şey arabanın peşinden koşmak oldu. Fakat bu imkânsızdı, şakakları patlayacakmış gibi atıyordu. Oradan ayrıldı.

Bir çok sebepler, arabada gördüğü kadının evvelce tanıdığı genç kız olmasını imkânsızlaştırıyordu. Sonradan öğrendi ki bu Dindigul, Coimbatose, yahud da bunlara benzer uzak bir yerde oturan Lomdys Haggert isminde bir adamın karısıdır, mevsim başında Simlorda kendini tedavi ettirmek için gelmişti. Mevsimin sonunda Dindigul'a veya başka bir yere dönecek ve belki de bir daha hiç Simlor'ya gelmeyecekti.

Mister Lomdys Haggert ile tanışmıştı

ve kısa, pek kısa bir zaman için eski sevgilisi Alice Chisane'nin yanında bulunmak vehmini duymak çok zevkli olacaktı. Mister Lomdys Haggert takdim edilebilmek için bütün tedbirleri aldı ve işte istediği gibi oldu. Bu kadını mümkün olduğu kadar sık görmek imkânlarını da bulmuştu.

Gardenpartiler, tenis partileri, açık havada öğle yemekleri, nişancılık müsabakaları ve akşam yemekleri, balolar ve bütün bunlardan başka da yaya veya at gezmeleri.. Hannasyde bu işe bir benze-yiş aramak arzusuyla girişmiş, fakat çok daha ileri gitmişti.

Bu kadın sadece Alice'in çizgilerine ve tavırlarına değil, aynı zamanda sesinin ahengine de malikti. Hattâ yavaş sesle konuştuğu zaman bile. Kullandığı kelimeler; yürüyüşünün, hareket edişinin hususiyetleri bile o kızın hususiyetlerinin aynı idi.

Beraberce yapılacak bir at gezintisi için kendisini almağa geldiği zaman Lomdys Haggert bitişik odada, aynı sesi hususiyetlediği ahenkle Alice'in Lon-drada yarı karanlık bir salonda ona söylemiş olduğu (Zavallı mahlûk) şarkısının son mısralarını mırıldandığını duymuştu.

Fakat asıl ruh itibarile birbirlerine en ufak bir benzeşleri bile yoktu. Mister Lomdys Haggert ve Alice Chisane bütünü ayrı birer hamurdan yapılmışlardı.

Hannasyde sadece bir şey bilmek, görmek ve düşünmek istiyordu! Bu da çehrenin, sesin ve harekâtın insanı çıldırtacak derecedeki müşabeheti idi.

Bu noktada kendi kendini de aldatmak için büyük bir arzu duyuyordu. Buna tamamen muvaffak ta oldu.

Bir kadına gösterilecek merbutiyet, hangi erkek tarafından gösterilmiş olursa olsun, onun hoşuna gider. Fakat Lomdys Haggert monden bir kadın olduğu için Hannasyde'in hayranlığından hiç bir şey anlamıyordu. Her zaman için egoist olan Hannasyde bu kadının her isteğini yapıyordu.

Misters Lomdys Haggert'in kim oldu-

ğunu, eskiden nasıl bir hayat geçirdiğini öğrenmek istemiyordu.

★

Bir gün yeni postahane binası önünde Mister Lomdys Haggert'e tesadüf ettiği zaman genç kadın her zaman yaptığı gibi kısaca ona düşüncesini söyledi:

— Mösyö Hannasyde, benim böyle sadık bir kavaljem haline gelişinizin sebebi bana açıkça söylemek nezaketini gösterir misiniz? Bu sebebi anlamıyorum. Fakat şunu da mükemmelen biliyorum ki bana en ufak bir ehemmiyet te verdiğiniz yok.

Hannasyde'in soğukkanlılıkla her şeyi izah eden sözleri üzerine Mistrs Haggert içinde hafif bir istihza sezilen bir sesle:

— O halde, dedi, ben, yamalı aşkınıza paçavralarile giydirdiğiniz bir manken rolünü oynuyorum, değil mi?

Hannasyde verecek cevap bulamıyordu. Gayetle umumî bir cevap verdi ve Alice Chisane'ni metheden birkaç söz söyledi. Bütün bunlar vaziyeti kurtarmış değildi.

Burada şunu da kat'iyetle söylemek lâzımdır ki Mistrs Haggert Hannasyde için en ufak bir alâka bile hissetmiyordu.

Yalnız... Yalnız hiç bir kadın kendisiyle başka bir kadının gölgesi olarak meşgul olunmasına tahammül edemez.

Mevsim sonunda Hannasyde Holandaya ve Mister Haggert te kendi şehrine döndü.

Genç adam:

— Bu biraz bir hayaletle sevişmeğe benziyordu diye düşünüyordu, fakat şimdi hiç bir ehemmiyeti kalmadı. Artık çalışmağa başlayacağı.

Fakat Haggert - Chisane hayaletini düşünmekten kendini alamıyor ve güzel hayaletin terkinde Haggert ve Chisane - den hangisinin daha büyük bir hissesi olduğunu kestiremiyordu. Bunu bir ay sonra öğrendi.

Haggert'in tâbi bulunduğu vekâlet Dindigul'den hududa gitmesi icab ettiğini iki gün evvelinden kendisine bildirmişti.

Zavallı adam Lucknowdan geçerken Mister Haggert'i orada bazı dostlarının nezdinde bıraktı. Kadın burada (Büyük (Devamı 13 ncü sayfada)

Dahiliye vekâletinden:

- 1 — Vekâletin 938 malî yılı ihtiyacı için alınacak 450 ton sömükok «Türk antrasit» kömürünün mübayaası kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.
- 2 — Eksiltme 1/9/938 tarihinde Perşembe günü saat 11 de Ankarada Yenî-hirde Vekâlet binasında toplanacak satınalma komisyonunca yapılacaktır.
- 3 — Muhammen bedel 11587 lira 50 kuruştur.
- 4 — Muvakkat teminat 869 liradır.
- 5 — İsteklilerin bu babdaki şartnameyi Vekâlet Levazım Müdürlüğünden almaları lâzımdır.
- 6 — İsteklilerin 1/9/938 saat 10 a kadar teklif mektublarını satın alma komisyonu reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri icab eder.
- 7 — Posta ile gönderilecek teklif mektublarının 6 ncı maddede yazılı saate kadar komisyon reisliğine gelmiş bulunması şarttır. Postada olacak gecikmeler muteber değildir. «3090» «5448»

GRİPİN

Baş, Diş, Nezle, Grip, Romatizma, Nevralji, kırıklık ve bütün ağrılarınızı derhal keser.
İcabında günde 3 kaşe alınabilir.

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

- I — Şartname ve nümunesi mucibince 500 metre tek katlı ince çivili kayış açık eksiltme usulüyle satın alınacaktır.
- II — Muhammen bedeli sıf İstanbul beher metresi 149 kuruş hesabile 745 lira ve muvakkat teminat 55,87 liradır.
- III — Eksiltme 31/VIII/938 tarihine rastlıyan Çarşamba günü saat 10 da Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
- IV — Şartnameler parasız olarak her gün sözü geçen şubeden alınabilir.
- V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fenni evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca minakasına iştirak vesikası almaları lâzımdır.

I — İdaremizin Paşabahçe fabrikasındaki tahammür dairesinin şartname ve projesi mucibince tevsi ve Bodrumda ambar tesisi işi her ikisi birden kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konmuştur.

II — Keşif bedeli tahammür dairesinin 14374 lira 83 kuruş, Bodrumda ambar tesisi işinin 707,30 lira ki cem'an 15082 lira 13 kuruş ve muvakkat teminatı 1131,15 liradır.

III — Eksiltme 10/IX/938 tarihine rastlıyan Cumartesi günü saat 11 de Kabataşta levazım ve mübayaat şubesindeki Alım komisyonunda yapılacaktır.

IV — Şartname ve projeler 75 kuruş bedel mukabilinde İnhisarlar Levazım ve Mübayaat Şubesine, Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinden alınabilir.

V — Eksiltmeye iştirak etmek isteyenlerin fenni evrak ve vesaikini ihale gününden 3 gün evveline kadar İnhisarlar İnşaat Şubesine ibraz ederek ayrıca minakasına iştirak vesikası almaları lâzımdır.

VI — Mühürlü teklif mektubunu kanunî vesaik ile V inci maddede yazılı ehliyet vesikası ve % 7,5 güvenme parası makbuzu veya banka mektubunu ihtiva edecek olan kapalı zarfların eksiltme günü en geç saat 10 a kadar yukarıda adı geçen Komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde verilmesi lâzımdır. «5730»

— Ondan yana korkma dedim a?
— Peki. Eksik olma, Yasefaçi. Lâkin..

— Yene ne var?

— Bizim hatun..

— Büyük hanım mu? Onu da yezmeğe yondeririz.

— Geceyi harçte geçirirsem, şübhelenir.

— Senin neyine lâzım? Ben her şeyin çaresine bakarım.

Otele döndüler. İfakat hanım öğle uykusuna yatmış, Takvorla Torik de gezmeğe çıkmışlardı. Usulcacık hole girip, oturdular. Gurabî efendi bir alaturka kahve ismarladı ve Yasefle konuşmağa başladı:

— Baksana, mirim! Biz, İstanbuldan çıkarken beraberimize beş yüz lira aldık. Şöyle böyle bunun altmış, yetmiş eridi. Acaba geriye kalanı, gideceğimiz yere kadar bizi götürüp getirir mi?

— Evropaya sıyahata çıkan adam, parayı hisap edersen, daha iyi yeriye dunsun. İş için yeldiysen, o başka. Ama eğlenmeğe içünse elini siki tutmak olmaz. Ta Parize, Vişye kadar, dort kişi, en azdan bin, bin iki yüz papel ister.

— Aman! Ne söylüyorsun?

— Doğrusunu söylüyorum. Benim tecrubelerim var.

— Takvor, beş yüz lira yeter, demişti. onun da gûya bu işlerde tecrübesi ziyade imiş.

— Bir zamanlar belkim da oyleydi. Şimdi para er bir tarafta kıymetini kaybetti. duştı. Vaktiylan bir leu bir frankti. Dort kuruş otuz paraya yeçerdi. Buyun kırk paradır.

— Öyle ise, en hayırlısı gerisin geriye memlekete avdet etmek..

— Sakin ha! Divane misin? Hanumu istersan yonder. Fakat sen hazır buraya yelmışken yoluna devam et. Para-

dan yana yoynunu yiniş tut. Ben sana bin lira veririm. İstersan nakit, istersan çek, havale..

Dünyanın er tarafında bezin ortakları var. Beş kuruş faiz alırsam, yozun kôr olsun. Salt bir kuru senet. Kifil mifil da istemem. Konsolatoda bir tazdik.. o kadar.

— Bin lira çok, yahu!

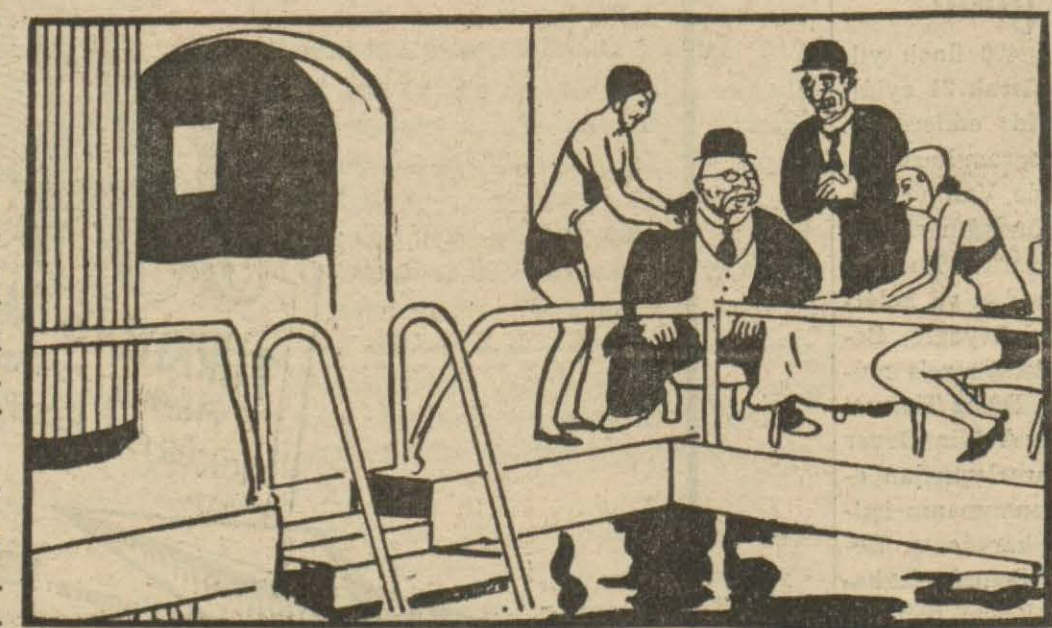
— Ne diyorsun? Bakalum o da yitişir mi? Bir daha buralara yelmeye kismet olmaz. Bak, artık ehtiyar oluyorsun. Bu, son bir fırsattır. Akilini başında topla!

Gurabî efendi ağır ağır başını salladı:

— Hakkın var, Yasefaçi! Hattâ, böyle ahırî ömrümde, Cenabıhakkın bu serveti ihsan buyurması, dünyadan kâm almaklığım için nevamâ bir işareti rabbaniyedir. Akçe tamam olunca yada kadar ömrüm de ihtimal ki tamam olacaktır.

— Aklına oyle şeyler yetirma. Didiğinin birinci kısmı duğru, alt tarafı yalandır. Yez, eğlen, yoreceksin ki, yoynun ferahladıkce, omrun da uzanır.

— Hâzâ hikmet savuruyorsun. Dediğin gibi hareket edeyim. Pendin ile âmil olayım. Ucunda ölüm yok a?

Genç kız gelip masaya oturdu.

— Tabii yok. Olsa belem, yule yule olmak, düşünce düşünce yaşamaktan iyidir.

— O halde.. bu akşam nasıl edelim?

— Hiç! Usulcacık kaçarız. Sora, sen yolunu kaybetmiş, sabaha kadar bitun sokakları dolaşmış olursun.

— Ya, merak edip de polise, karakollara müracaat ederlerse? — Dil bilmezler. Buranın polisine laf ağnattırincez kadar, sabah ulur.

— Bizim Necmi kurnazdır.. onu atlatamayız, sanırım.

— Kurnazın atlaması daha kolay! Em, bir tefa da atladi mî, yitti yider.

— Ya, Takvor?

— Artık, bir yahudi da bir ermeni-yi çuruk tahtaya bastıramaz olursan,

vay onun yahudiliğine!

Gurabî efendi keyifleniyordu. Tatlı tatlı gülümseyerek:

— Vallahi, ömürsün, bazirgân! dedi.

O kadar lâtif lâtif konuşuyorsun ki, insan senin sözlerine kanmamak mümkün değil. Öyle ise, kararımı karar.

— Ben şimdilik, yideyim bezin otele kadar. Akşam vaktinde yelirim. Allaha emanet olasın!

— 12 —

Öğle uykusundan uyanan İfakat hanımın karşısında Gurabî efendi, kendi tersi ile karnını doyummuş ispinoz gibi, düşünceli duruyordu. Kocakarım üstüste: «Neyin var, efendi?» sorularına: «Hiç!» cevabını vermekle iktifa etmiş, o gece başından geçecek tatlı maceranın hayalile tekrar kendinden geçmişti.

Aman Allahım! Ne olurdu, şu devlet kuşu, başka kuşların da canlı canlı ötüklere, civıdadıkları bir zamanda başına konmuş olsaydı da, bundan bol bol, ve daha müsbet ve şumullü bir bir tarzda istifade etseydi! Vaktile, Gurabî efendi, kalem arkadaşlarından, hoş sohbetliğile meşhur birisinden bir fikra dinlemişti: Softanın birî boyuna şeyhislâm olmak iştihakile yanar ve be-

zay feraceyi rüyasında görüp buhranlar geçirirmiş. Elli yıl bu ateşle çayır çayır yanmış. Derken, tam seksen yaşına bastığı gün, saraydan gelen bir hattı hümayun ile şeyhislâmlığa nasboldunmuş. Arkasına, sırma işlemeli ferverle bezayı, başına da taylasanlı kavuğu giydirmişler. köşeye oturtmuşlar.. ellerini, eteklerini öpüp tebrik etmişler..

Akşam olunca, şeyhislâm efendi, harem dairesine girip de, sıra sıra cariyele karşısında görünce, kavuğunu başından, feracesini de sırtından çıkarıp yere atmış ve bunların üzerinde ter ter tepinerek: «Seksenden sonra gelen devlet yerin dibine geçsin!» diye bağrılmış.

İşte, bu fikra, zavallı Gurabî efendinin sulanmıya yüz tutmuş ihtiyar bey-ninde dolaşıp duruyordu. Ve bir taraftan, üç çeyrek asır tatmin edilememiş bir nefis, diğer taraftan da, akşama mahcub olmak korkusu o aynı dumağın içinde mücadele halinde idiler. Maa-mafih, nefis daima galebe ediyordu; o zaman da Gurabî efendi, akşamı ipe çekmeğe başlıyordu.

Torikle Takvor kapıcıya meçhul bir yerden telefon ederek, akşama gelmeyecek olurlarsa merak edilmemelerini bildirmişlerdi. Bu da Gurabî efendinin ekmeğine yağ sürüyordu. Çünkü böylece, atlatılacaklardan ikisi bertaraf edilmiş oluyor, ortada sade bir İfakat hanım kalıyordu.

Bir hayli düşünüp de, nihayet kendine geldikten sonra, ihtiyar mümeyyiz, karısını ne şekilde atlatacağını tayin eder gibi oldu. Onu erkenden, otele altındaki lokantaya indirecek, kendisi iştihaszlık bahanesile yemeklere el sürmediği halde İfakat hanımı yedirecekti. Sonra da, para bozdurmak lâzım geldiğini ileriye sürüp:

— Sen yat! Biz şimdi geliriz.. biraz gecikirsek, bil ki parayı bozduracak olan adamı bekliyoruz..

(Arkası var)

Abdülhamid devrinde bir aşk macerası : 18

Kırık madalya

Yazan: A. R.

Gecenin karanlığında dolaşan silâhlılar

Şayet boğmuş olsaydı, kim arayıp, kim soracaktı?.. Lâkin bu dağlar diplo - matı kurnaz ve desas davrandı. Üniformanın şerefini muhafaza etmek için, her şeye, hattâ vuruşmaya bile, hazır oldu - ğunu anladı.

— Allah, devlete zeval vermesin. Diye, söylenerek uzaklaştı. Fakat bu sözleri söylerken; (hey bu - dala!.. Yıldız sarayındaki efendilerimi - zi, hükümet merkezindeki ortaklarımızı biliyorsun da, ne söylenip duruyorsun. Senin, ne ehemmiyetin olur. Onlar ya - gadıkça, bize zeval olmaz) manasını ifade eden bariz bir istihza tavrı vardı.

★ (Ovacık) denilen yere yaklaşmıştık. Tabur kâtibi yanıma geldi.

— İşte, Dersim fesad ve isyanlarının kaynağı (gayya kuyusu) na girdik. Allah vere, çoluğu çocuğu şuradan selâmet - le çıkarabile idik.

Dedi.. Gerek bu zavallı adamın ve gerek tapu memurunun rengi, korkudan bembeyaz kesilmişti.

Ağalar, seyidler, dedeler, burada köy - lerine gitmek için birer ikiser dağılıyor - lar.. ayrılırken de, büyük bir samimiyet - le kucaklaşıyorlar; birbirlerinin sakalla - rını, omuzlarını, ellerini öpüyorlardı.

Gene böyle bir ayrılık esnasında, u - zaktan bu manzarayı seyrederken gü - lümsedim;

— İşte, Dersimi yaşatan sır... Bu adam - lar birbirlerine o kadar bağlı ki.. her halde bu itihad, onları kurtarıyor.

Dedim... Buraların ahvalini çok iyi bi - len tapu memuru, kulağıma eğildi. On - lara işittirmekten korka korka cevap verdi:

— Ah, yüzbâşı efendi.. öyle mi, zan - nediyorsunuz?.. Bu Dersim ağaları; o ka - dar kurnaz, o kadar sahtekâr, o kadar desas adamlardır ki, birbirlerine bile o - yun oynarlar. Şu samimiyetle birbirleri - ne sarılan, öpüşen, kucaklaşan adamlar, birbirlerinin kanlı bıçaklı düşmanlardır.

Fakat, bu düşmanlıklarını, dostluk per - desi altında saklamayı çok iyi bilirler. Ve, düşman olduklarını bile bile birbir - lerine dost görünürler. Bu gördüğünüz kütle, zerrelere yekdiğerile iyi ümtizaç etmemiş bir topağa benzer. Kuvvetli bir yumruk indiriniz, derhal dağılıverir... Lâ - kin o yumruk nerede?..

Bu sözleri dinlerken, içimde garib bir endişe ve ızdırab duyuyordum. Ve meç - hul bir sesin:

— Zavallı Zeki!.. Leylânın yüzünden başına gelen bu macera, seni nerelere sürükledi. Bu esrarlı muhitte, bu hile ve fesad çamurları içinde nasıl yaşayacak - sın?..

Dediğini işitiyordum.

★ Muhterem miralayım!.. Size, yalnız hürmet ve minnetlerimi bildirmek mak - sadile başladığım şu mektubda, niçin böyle bir takım garib tafsilâta girişiyö - rum.. bunlar, lüzumsuz bir gevezelik teş - kil etmez mi?.. Başkaları için, belki de böyledir. Fakat ben, bunları size söyle - mek için, büyük bir ihtiyaç hissediyö - rum. Çünkü, Yıldız sarayının çatısı al - tında başlıyan maceramın, beni bu korkunç vahşet çöllerinde, derin ve sonsuz uçurumlara doğru sürüklediğini hisse - diyorum.

Kimlerle karşılaştım?.. Kimlerle yaş - yacağım?.. Ve, sırtımdaki üniformanın, be limdeki kılıcın bana emrettiği vazifeyi ifaya nasıl muvaffak olacağım?.. Bun - ları düşündükçe, çıldıracak gibi oluyo - rum.

— Niçin?.. Diyeceksiniz, değil mi?.. Lütfen, dinle - yiniz.

Erzincandan çıktığımız gündenberi yol arkadaşlığı ettiğimiz halde, hemen her merhalede, her gecelediğimiz yerde, dai - ma bizden yüz adım kadar uzakta oturan ve yatıp kalkan Dersim ağaları bize dai - ma yabancı bir unsur nazarile bakıyor - lar; kendilerini bizden ayırıyorlardı.

Dersim ağalarının konakladıkları yerden yanımıza doğru bir adam geldi

Bunların mühim bir kısmı dağılıp ta, (Hozat) a gidecek bir kaç kişi kaldıktan sonra, bu ayrılık büsbütün tebarüz et - mişti. Hattâ, hepsi tepeden tırnaklarına kadar silâhli oldukları halde, âdeta ken - dilerine bir çekingenlik gelmişti.

Vaziyet, nazikleşmişti. Bu nazik vaziyet ise, beni uyanık bulunmaya mecbur et - mişti... Şimdi konak yerlerinde âdeta bir karargâh kumandanlığı vazifesini ifa e - diyorum. Eşya denklerini çepeçevre dizdiriyor; tabur kâtibi ile tapu memu - runun çoluk çocuğunu bunların içine yer - leştiriyorum.

Ben, tabur kâtibi, tapu memuru, Ço - rumlu Hamdi çavuş.. biz, eşya denklerin - in haricinde birer mevki ahyorduk. Ve, nöbetle uyuyorduk.

Bir gece, ortaklık karardıktan sonra, et - rafımızda bir takım silâhli adamların belirdiğini, ve bunların aç kurtlar gibi gez -indiklerini hissetmiştik.

Âlâ... Felâket, baş göstermişti. Fakat bu felâketi nasıl karşılayabilecektik?.. Sil - lâh namına, tabur kâtibinin eşya denk -

leri üzerine atılmış olan pash kılıcı ile, benim belimdeki narin ve zarif süs kılı - cından başka hiç bir silâha malik değil - dik.. Hayvanların sahibi olan iki katır - cının bellerinden birer bıçak sarkıyorsa da, bunlara da pek o kadar güvenemez - dik.

Başçavuş, bölükten ayrılırken, silâhını, palaskasını da beraber almak istemiş. Fa - kat:

— Yolda, belki eşkiyalar elinden alır. Diye, verilmemiş.. Bir askeri silâhın - dan ayırarak, onun maneviyatını bir cam parçası gibi kırarak olan bu düşünüş ve tedbire, bilmem ki; ne dersiniz?..

Çok belli bir şey ki: Saksâğınların fet - va verdikleri bu ıssız ve âsi dağlarda, iki çelimsiz kılıç demiri ile kime karşı ne kadar mukavemet gösterebilecektik?..

Bu adamların görünmesi, bana hakiki bir ürküntü vermişti. Ve tam bu ürküntü sırasında zavallı tabur kâtibi, korkudan dişleri birbirine çarparak hafifçe seslen - mişti.

(Arkası var)

Unutmayınız ki:

Bir dişin çıkarılması, sıh - hatin temel taşlarından birinin çıkarılması demektir.

Bu âkıbetle karşılaşma - dan evvel dişlerinize iti - na ederek, hergün temiz - liyerek onların çürüme - mesine, bozulmasına ihtimam etmek lâzımdır.

RADYOLİN

Diş macunile hergün ve en az günde 3 defa fırça - lanan dişler daima sağ - lam ve temiz kalır

Daima Radyolin

Harita ve Maden işleri — Her nevi arazi ve maden imtiyaz haritaları yapılır. Maden - lerin işletme kontrolü muayyen günlerde yapılır.

Göztepe Birinci Orta sokak No: 39 Neş'et

Nallıhan İcra memurluğundan:

Nallıhan kasabasında Ayaşlı Ahmede maa masarif 986 lira 24 kuruş borçlu Bağlıca köyünden Hacıoğlu oğlu Ali borcunu kablede vefat edip varisleri karısı Fatma ve oğlu Mehmed ve rüfe - kasının ellerinde bulunan mahcuz ve sa - tılmalarına karar verilen Bağlıca kö - yünün Kebirce mevkiinde kâin tapunun 19 No. 21/6/938 tarihinde mukayyet şarkı ve garbı hali, şimali muhdes, yol, cen - bu dere ile mahdud bir hektar 1028 metre tarla, ve gene kariyei mezkûr mevkiinde kâin tapunun 18 No. 21/6/938 tarihinde mukayyet şarkı Ali varisleri ile Ayşe ve Şerifeye aid tarla garbı dere şimali Ke - meteroğlu Mehmed ve Molla Ahmed tar - laları cenubu muhdes yol ile mahdud 4 hektar 6869 metrelere ve gene tapunun 17 No. 21/6/938 tarihinde mukayyed şarkı Veli tarlası garbı ve şimali Ali varis - lerinin diğer tarlası cenubu muhdes yol ile mahdud 7328 metre tarla ve gene Bağ - lıca köyünde kâin tapunun 18/16 No. 28/3/938 tarihinde mukayyed şarkı kuru dere garbı Abdurrahman iken oğlu Rıza tarlası şimali Hasan iken halen Mustafa oğlu Mehmed cenubu Ali Molla iken ha - len Çakır Mehmed oğulları İbrahim ve Emrullah tarlası ile mahdud bir hektar 1960 metre tarlanın 36 sehimde 12 sehmi 15/9/938 perşembe gününde saat ondan on beşe kadar birinci açık artırmada kıy - meti muhammenenin yüzde yetmiş beş - ni bulduğu takdirde ihalesine karar ve - rilecektir. Bulmadığı takdirde ikinci a - çık artırma 30/9/938 perşembe gününde keza saat ondan on beşe kadar Nallıhan icra dairesinde satılacakları ilân olunur.

Dr. İhsan Sami

ÖKSÜRÜK ŞURUBU

Öksürük ve nefes darlığı, boğmaca ve kızamık öksürükleri için pek tesirli ilaçtır. Her eczanede ve ecza depolarında bulunur.

Hikâye: Benzediği için mi?

(Baş tarafı 12 nci sayfada)

saray) da verilecek bir baloya iştirak e - decek ve kocası yeni evlerinde rahatça yerleştikten sonra onun yanına gidecekti. Lucknow, Hannasyde'in istasyonu idi. Misters Haggert orada bir hafta kadar kaldı.

Hannasyde gelip onu bulmuştu.

Tren gara yaklaşırken bütün bir ay zarfında mütemadiyen bu kadını düşün - müş olduğunu anlıyor. Ve harekâtının ne kadar akılsızca olduğuna kendi de hayret ediyordu. Lucknow'da geçen bu bir hafta zarfında beraber buldukları iki balo ve bir çok at gezintileri buhranı kat'ileştirmişti.

Alice Chisane'e prestij ediyor - yahud da prestij etmişti - ve Misters Haggerte de bu kıza benzediği için hayrandı. Fa - kat Lomdys Haggert ondan bin defa daha fazla şayanı prestij olduğu için Alice Chisane'e hiç te benzemiyordu.

Misters Lomdys Haggert acaba içinden geçenleri anlıyor mu idi? Bunu sadece bu kadın bilebilirdi. Onun her teması istediği şeye karşı büyük bir alâka hisse - diyor ve bu alâkâda da bu kadının Alice Chisane'e benzeyişinin hiç bir rolü olmu - yordu. Hattâ bir iki kere o tarzda konu - ştu ki eğer Alice Chisane hâlâ nişanlı olsa idi, kolay kolay hazmetmezdi. Fa - kat Misters bunlara hiç ehemmiyet ver - memiş ve uzun uzun Hannasyde'e ilk sevgilisine benzemesi yüzünden ona ver - diği zevk ve saadeti anlatmıştı. Han - nasyde atının üzerinde bir şeyler mırıl - danmış ve «evet, hakınız var» diye ce - vab vermişti. Artık Misters Haggert git - mek üzere olduğu için seyahat hazırlık -

larile meşgul olan Hannasyde kendini çok bedbaht ve çok acınacak bir halde hissediyordu.

Nihayet genç kadının Lucknow'da ge - çireceği son gün de geldi.

Hannasyde onu istasyona kadar götür - müştü. Misters Haggert kendisine karşı gösterdiği bütün bu dostluklar, girdiği bütün bu zahmetler için ona minnettar ol - duğunu söylüyor ve rûmkin olduğu ka - dar sevimli bir tebessümle gülüyordu. Çünkü biliyordu ki Alice Chisane bütün bir dostluk ve iyilik sırrının düğümüdür. Hannasyde eşya taşıyan hamallara kıızı - yor, peron üzerinde dolaşan adamlara a - sabiyetle çarpıyor ve Allaha çatıyı ken - di tepesine yarak ezmesi için dua edi - yordu.

Tren hareket etti. Yavaş yavaş gidi - yordu. Misters Haggert veda etmek için pencereye gelmişti.

— Hayır, Mösyö Hannasyde veda et - miyeceğim, düşündüm.. İlbaharda İn - giltereye gidiyorum. Size her halde o - rada rastgelebilirim, değil mi?

Hannasyde onun elini sıkı ve hay - ranlık dolu ciddi bir sesle:

— Sizi bir daha yoluma çıkarmaması için Allaha yalvarıyorum, dedi.

Ve.. Misters Haggert her şeyi anla - mıştı.

YARINKİ NÜŞHAMIZDA:

Ödenen borç

Yazan: Ursula Bloom

Çeviren: İbrahim Hoyi

Çeltik Sahiplerinin VE PİRİNÇ TÜCCARLARININ Ehemmiyetle Nazarı Dikkatine

Yeni mahsul yaklaşmakta olduğundan fabrikamızın bu sene için sayın müşterilerine yapacağı fevkalâde tenzilât ve kolaylıkları öğrenmek son derece menfaatleri iktizasındandır.

Istanbulda, Ayvansarayda, Yavedut caddesi 121 No da

MUSTAFA ÇANAKÇILI HALEFİ AHMED ÇANAKÇILI Çeltik fabrikası.

Telefon : 22752 Telgraf : İstanbul - Pirinç

Adli Tıp işleri genel direktörlüğü arttırma ve eksiltme komisyonundan:

	Mikdarı		Muhammen fiatı		Muvakkat teminatı	
	Azi	Çoğu	K.	S.	Lira	K.
Ekmek	5000	7000	10	00	53	86
Françala	70	125	14	50		
Sadeyağ	350	450	100	00	33	75
Dağlıç eti	1700	2000	40	00	60	00
Süt	300	500	12	50		
Kilo yoğurdu	50	75	20	00	5	81
Yumurta	550	900	1	50	1	01
Kuru fasulye	350	450	15	00		
Nohut	200	300	16	00		
Pirinç	1000	1200	27	00	35	51
Yeşil mercimek	75	100	14	00		
Kuru soğan	300	400	5	00		
Zeytinyağı	40	70	46	00	8	02
Çabun	180	250	30	00		
Kesme şeker	200	350	29	00	7	61
Ispanak	50	120	7	00		
Pırasa	50	100	4	00		
Kabak	350	550	8	00		
Ayşekadın F.	250	350	11	00	11	28
Semizotu	100	250	4	00		
Bamya	115	150	17	00		
Domates	175	250	8	00		
Türk antrasit	50	55 ton	2250	00	92	81

Adli tıp işleri genel direktörlüğü müşahedehanesinin eylül 938 başından ma - yıs 939 sonuna kadar olan ihtiyaçlarından yukarıda yazılı 22 kalem yiyecek mad - desile müessesenin kışık kömürü şartnameleri veçhile açık eksiltmeye kon - muştur.

1 — Açık eksiltme 29 ağustos 938 Pazartesi günü saat 11 de adli tıp işleri genel direktörlüğü binasında yapılacaktır.

2 — Açık eksiltmeye konan yukarıda yazılı maddelerin muhammen fiatları ve muvakkat teminat miktarları karşılıklarında gösterilmiştir.

3 — İstekliler şartnameyi komisyona müracaatla görebilirler.

4 — İstekliler yalnız yiyecek maddelerinin tamamı için teklifte bulunabilir.

5 — İsteklilerin ticaret odası sicillinde kayıtlı olmaları ve buna aid cari sene tarihli oda vesikasını haiz bulunmaları lâzımdır. «5429»

Niğde tahrirat kaleminde başlayıp İstanbulda darağacı altında biten memuriyet hayatı: 76

Devlet kapısında elli yıl

Yazan: Eski Dahiliye Nazırı ve eski meb'us Ebubekir Hâzım

İzzet Paşa öldükten sonra kâğıdları arasında, Erzincandaki ihtiyar karısının yürekler acısı bir mektubu çıkmıştı. Bu mektub: "Ey zalim herif!", diye başlıyordu

Esmâni şer'î mahkemece müstehkamlarına tevzi olundu.

Edirne valiliği dokuz sene kadar uzamış olan bu İzzet paşayı şahsan tanımam. Bu uzun seneler, o vilâyet için, her suretle bir ihmal ve inhitat devri olmuştur. Çünkü bu müddet zarfında vücude gelmiş memleketi faydalı bir eser görmedim. Bilâkis göze çarpan iyi eserler, hep müşarünileyhin sefeli olan Kadri paşa tarafından yaptırılmıştır. Fakat onlar da, kasdî ve sürekli bir ihmal ile metrük ve harab bir hale gelmişlerdi.

İzzet paşa, san'at mektebine:

— O benim mektebidir, diyerek sahabet eder gibi görünmüş. Halbuki burası birkaç çocuğa mahsus bir darülaceze ve birkaç şahsın istifadelerine mahsus bir müesseseye haline gelmiş. Vaziyetin islahı lüzumunu söyleyen maarif müdürüne, paşa, şu cevabı vermiş:

— Ben senin mekteplerine hiç karışıyor muyum? Sen de benimkine karışma!

Bu söz, İzzet paşanın nasıl bir vali olduğunu isbata kifayet eder.

Müşarünileyhin şahsî ve yegâne eseri, oldukça mühim bir masrafla Erzincanda yaptırdığı camiden ibaret bulunsa gerek.

Bu camii inşaatı bitirilir bitirilmez, kendi hayatı da sona ereceği bir muzib tarafından işae olunmuş ve paşaya da bu söz duyurtulmuş! Edirne'de, bu kehanetten dolayı, camii senelere tamamlanamadığı, bu suretle iki âkibetin istenilmiyerek birbirine yaklaştırıldığı söyleniyordu!

Paşanın daima düşündüğü şey, ne suretle olursa olsun, padişaha hoş görünmek için her vesileden istifade etmek olduğu anlaşılıyordu. Paşa vakitle asker silkine mensup iken rütbesi alınarak o meslekten çıkarılmış olmasından dolayı gene askerliğe dönerek hem vali, hem de merkezi Edirne olan 2 nci orduya müşir olmayı pek ziyade arzu edermiş. O zamanlar bu ordunun müşiri olan Veysel paşa aleyhinde ikinci Abdülhamide ihbar ettiği bir vak'adan dolayı murassa imtiyaz nişanile mükâfalandığı rivayet edilen İzzet paşanın, bu nişanı aldıktan sonra, baş mabeynci Hacı Ali paşaya yazdığı anlaşılın mektubun müsveddelerini gördüm. Bunu, merhumun evrakı arasından çıkınca, defterdar Ragıb (esbak maliye nazırı) ve maarif müdürü Said (esbak maarif nazırı) beylerle birlikte okumuştuk.

İzzet paşa, mektubunda, kendisine verilen imtiyaz nişanından dolayı hisanen ve kalben müteşekkîl ise de vüzarret üniformasının göğsü, mezkûr nişanın altın dallarına benzeyen sirmalı nakışlarla kapalı olduğu için seçilemediğini ve bu sebeble «fiilen tahdisi nîmet farızasının mühmel kalmakta» olduğunu yazıyordu. Rütbesinin, üniformasının göğsünde böyle nakışlar bulunmayan müşirlik rütbesine tahvilini padişahın niyaz ediyordu.

İzzet paşanın kâğıdları arasından, Erzincandaki ihtiyar karısının kimbilir kime yazdığını olduğu bir mektub da çıkmıştı. «Ey zalim herif!» diye başlayan bu mektubda, kadıncağz, senelerdenberi çektiği yoksulluk ve sefilikten, okuyanları ağlatacak derecede bahsettikten sonra sözü şöyle bitiriyordu:

«Bunca yıllardanberi ölmüyerek, ölmüyerek çektiğim meşakkatlerin derecesini bir ben bilirim, bir de Allah. Sen bir veziri âli şan oldun; ben bir çoban karısı da olmayarak mahaza sana zevce olduğumdan dolayı memleketin en sefil, en bahtsız kadını oldum. Senden dünyada öğ almak benim için mümkün değil. Çünkü elimin ermiyeceği yüksek makamlarda, gücümün yetimiyeyeceği kuvvettesin. Fakat er, geç bir gün gelecek, Allahın huzurunda karşı karşıya bulunacağız. Paşalığın, bütün geçici kuvvetlerin bir işe yara-

mıyacıkları o ceza gününde iki elimin senin yakanda bulunacağını bil. O zaman seni sürükleyip cehennemim en derin bir yerine atmak için Allahın bu zayıf kollarıma, ellerime kuvvet vereceğini ümid ederek teselli bulmaktayım. Kuş kadar ömrüm kaldı, bundan sonra senden hiç bir şey istemem; Allah belâmi versin...»

İzzet paşa, hastalığı esnasında yatığı yatak içinden fırlattığı tükürük ve balgamlarla yanındaki duvarı kirletmiş idi. Bundan dolayı maarif müdürü Said bey, buraya « kabartma haritalı oda» adını vermişti. Şu misalden anlaşılacağı vechile, İzzet paşa, bizzat temizliğe hiç riayet etmeyen bir adamdı. Buna rağmen herkesten öğrenir, kim senin, eline, esvabına dokunmasını istemezmiş.

Hattâ hastalığı esnasında kendisini tedavi eden hekimlerin nabzına dokunmalarına bir türlü muvafakat etmiyerek yalnız uzaktan diline bakmalarına müsaade etmiş!

Paşanın bu âdetinden ileri gelen bir çok garib hallerinden başka, her tarafı sayı olan güldürücü sözlerini, kemal derecesini bulan hazır cevablarını işitmiş, bu yoldaki pek çok hâdiselerini hikâyesini dinlemiştim.

Meselâ, zaptiye (jandarma) alay beyine:

— Miralay ters, diye hitap edermiş! Bu kabilden kelime oyuncaklarını sayısız olarak yaparmış.

Yalnız, Ermeni Marhasası Mesrop efendinin pek yerinde olarak söylediği bir sözü nakledeceğim:

Evvelâ istitraden şunu söyleyeyim ki Ermeni marhasası Mesrop efendi, ben Edirneye vardığım zaman orada idi. Pek hulûskâr bir adamdı.

Bir cuma günü, İzzet paşayı ziyaret edenler arasında Marhasa da bulunur.

Paşanın gerek ön ve gerekse pantolon düğmelerinin -ya dalgınlıktan, yahud esvaplarına kimsenin el sürmesine müsaade etmemesinden dolayı - açık kaldığını, diğer ziyaretçiler gibi, Mesrop efendi de görür. Paşaya, gözile, kaşile işaref ederek meseleyi anlatmaya çalışır. Fakat İzzet paşa, görmemezliğe gelir. Lâkin, diğer misafirler, Marhasanın işaretleri yüzünden, gözlerini hep oraya dikerler. O zaman paşa, önüne bakarak:

— Ya, açık mı kalmış? der ve gülümsüyerek şu sözleri söyler:

— Dost başa, düşman ayağa bakar, derler. Bizim Marhasa efendi de ortasını buldu!

— 42 —

Vali Abdurrahman, Müşir Mahmud Hamdi, ordu müfettişi ferik Arif paşalar

Edirneye vardığım zaman Mahmud Hamdi paşa ikinci ordu müşiri ve hünkâr yaverlerinden ferik Arif paşa da bu ordunun müfettişi idi.

(Arkası var)

Günün Bulmacası

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1									
2									
3									
4									
5									
6									
7									
8									
9									
10									

SOLDAN SAĞA:

- 1 — Ay sonunda ayhıkciya âruz olan illet.
- 2 — Arzu - Şiir yazan.
- 3 — Rücu eden - Bilgi.
- 5 — Tavana bir arada asılmış lâmbalar.
- 6 — Adak - Lezzet.
- 7 — Aralattmak masdarından emrihazır.
- 8 — Adanan şey - Bir nota.
- 9 — Adalar deniz - Şeref kazanan.
- 10 — İşaret sıfatı - Gayret - İstifham nidası.

YUKARDAN AŞAĞI:

- 1 — Işık etrafında dönüp dolaşan böcek - Baba.
- 2 — Gözleri görmiyen - İki cümle parçasını birbirine bağlayan - Zehir.
- 3 — Bir edib silsilesinin eski soyadları.
- 4 — Yüksek - Çünkü.
- 5 — Başında bir «A» olursa toplanma.
- 6 — Aydınlık - İstifham nidası.
- 7 — Tavlacının elinden düşmeyen - Sağ tarayan.
- 8 — Hamamda sabun sürülmeye yarar - İlave etmek masdarının türkesinden emrihazır.
- 9 — Komsu ve dost bir devlet - Yağma.
- 10 — Mısırdaki nehir - Kokulu bir nebat.

1	G	A	Y	R	I	K	A	B	I	L
2	A	K	A	I	T	K	A	N	I	
3	B	I	Z	Z	A	T	N	A	R	
4	İ	T	M	E	S	I	N	A		
5	L	A	I	Y	I	M				
6	İ	B	K	A	K	A	L	M	A	K
7	K	I	D	I	N	M	E	K		
8	T	E	R	M	E	K	Y			
9	Ö	T	M	E	A	D	A	L	I	
10	L	I	S	A	K	I	N	L		

Evvelki bulmacanın halledilmiş şekli

Mısırlı futbolcular bugün şehrimize geliyorlar

Ennadiyülehlî takımı yarın Güneş - Galatasaray, pazar günü de Fenerbahçe - Beşiktaş muhtelitile karşılaşacak

Yeni mevsim futbol maçları bugün saat 4 de şehrimize gelecek olan Ennadiyülehlî takımını yarın ve pazar günü Galatasaray, Güneş, Fenerbahçe, Beşiktaşla yapacağı festival maçları ile açılmış olacaktır.

İki aydanberi uzun bir istirahatete geçilmiş olan klüblerimiz yeni mevsim maçlarını Mısırlı böyle kuvvetli bir takımla açmış olmalarından dolayı ayrıca bir zevk duymuş olacağız.

Dört büyük klübümüzün muhtelitleri halinde sahaya çıkacak olan oyuncularımızın bu maçlar için bize tam kuvvetlerini bildiren bir oyun göstereceklerini zannetmiyoruz.

İsimlerine güvenerek yanyana dizilmiş olan futbolcularımız, henüz futbolün istediği sür'at ve nefes kuvvetinden mahrum oldukları için bugün böyle bir endişe izharından kendimizi alamıyoruz. Her iki muhtelit eli ayağı tutan en sağlam oyuncularından teşkil edilecektir.

Bir buğuk saatlik oyun esnasında büyük bir rol oynayacak olan tahammüllerini son haddine kadar kullanarak yapacakları bu maçların bize onların bu mevsim ne vaziyette olabileceklerini aşağı yukarı göstereceği de muhakkaktır.

Mısır takımının kuvvetli oyuncularından teşkil edilmiş olduğuna hiç şüpheli yoktur. Mısır takımı öyle uzun uzadıya oyunlar yapmadığı için muayyen bir kadrosu yoktur.

Lüzumu halinde teşkil edilecek millî takıma yediden fazla oyuncu veren Ennadiyülehlî Mısırın en maruf oyuncularını elinde tutan bir klüptür.

1928 Amsterdam olimpiyadında en kuvvetli sağ iç olduğunu bütün dünyaya göstermiş küçük Muhtar hâlâ takımın kaptanıdır. Uzun paslı İngiliz oyun tarzını benimsemiş olan Mısırlıların buna tabii sür'atlerini de ilâve ettikleri için tatlı bir oyun sistemleri bulunmaktadır.

Futbol mevsimi içinde olmamalarına rağmen bu seyahat vesilesile idmanlı bulunmaları lâzım gelir.

1925 de Kahire ve İskenderiyede müteaddid maçlar yapmış olan Galatasaray, Fenerbahçe muhtelitine büyük misafirlik göstermiş olan Mısırlıların iyi bir şekilde karşılanacağını ümid ederken futbolcularımıza da yeni mevsim dolayısıyla güzel ve parlak oyunlar temenni ederiz.

Ömer Besim

İngiliz atleti Wooderson İstanbul muhtelili bugün izmire gidiyor

Bu sene yaptığı müteaddid koşulardan yarım mil olan bütün mesafelerinde dünya rekorlarını tehdit eden İngiliz atleti Sidney Wooderson, nihayet mükemmel bir form üzerinde olduğunu isbat etmiş ve bir yarışta iki mesafenin sahibi olan Amerikalı Robinsona aid rekorları kırmağa muvaffak olmuştu. S. Wooderson aynı zamanda bir mil (1609 m.) dünya rökortmenidir.

Bir ay evvel Londrada yapılan İngiliz şampiyonasında Amerikalı Cumingham ile 1500 metre dünya rekoru için yarışacaktı.

Wooderson tek başına bile bir çok rekorlar kırabileceğine inandığı için bu mükemmel vaziyetinden istifade ederek bütün mesafeleri birer birer tecrübe ediyordu.

1500 metre üzerinde yaptığı yarışta bu rekoru kırmağa teşebbüs etmiş, fakat muvaffak olamamıştı. Bu hafta içinde 800 metre 880 yarda (804 m) rekorları peşinde koştu. Her ikisini de şayamı hayret bir derece ile kırdı. Her iki rökör de Amerikalı Robinson'a aiddir. 800 metre 1 d, 49 s, 6/10 (Los Angelosdan beri) 880 yarda aynı dereceyle idi.

Rökör koşusu İngilterede Motspur park pistinde hususî hendikla yapılmıştır. İlk 440 yarıya 52 6/10 da geçmiştir. 800 metreyi 1 d, 48 s, 4/10 da alarak bir rökör kırmıştır. Mükem geçmiştir. 800 metreyi 1 d, 48 s, 4/10 saniyede alarak bir rökör daha kırmıştır: 1 d, 49 s, 2/10.

Bu şekilde Wooderson üç dünya rökörüne sahib olmuştur.

Macarlarla son güreş maçları bu akşam yapılıyor

Festival münasebetile şehrimize gelmiş olan Peşte muhtelili bu akşam Taksim stadında üçüncü ve son müsabakasını en iyi güreş takımımızla yapacaktır.

Bulgar yüzüclü bugün geliyor

Festival münasebetile yapılacak yüzme müsabakasına iştirak edecek olan Bulgar yüzücüsü A. İvanof bu sabah şehrimize gelecektir.

İzmir fuarı münasebetile tertib edilen futbol turnuvasına iştirak edecek olan İstanbul muhtelili bugün Bandırma yoluile İzmirde gidecektir.

Ankara, İzmir ve Trakya muhtelitleri ile üç maç yapacak olan İstanbul takımı, Mısırlılarla yapılacak maçlar dolayısıyla bir hayli zayıf olmakla beraber aralarında Haşım, Muhteşem, Esad, Mehmed Ali, Şahab gibi muhtelif klüplerin tanınmış oyuncuları vardır. Her men hemen kuvvetleri müsavi takımlar arasında yapılacak olan bu maçların her biri ayrı bir heyecan ve zevk taşıyacaktır.

Bir doktorun günlük notlarından

Hayız halinin Bozuklukları

Kadınlarda ve genç kızlarda ay halinin azalması, geri kalması, vaktisiz gelmesi, az veya çok gelmesi daima aile reislerinin ehemmiyetle nazarı dikkate alınması mecbur oldukları mühim bir meseledir. Çünkü bu mevzî ve umumî vezalf ile şiddetle alakadardır.

Rahimde her hangi bir iltihab veya rahim ile meyliz, yani yumurtalıklar arasındaki boruda ve divarındaki bozukluklarda ve bizzat yumurtalıklarda bir iltihab veya rahim nâtamamiyet mevcud olduğunda vakit yukarıda saydığımız ârizalar muhtelif şekillerde başgösterir. Halbî tabii bir kadının veya genç kızın hayız zamanı 25 - 30 gün arasında vuku bulmalıdır. Otuz güne pek varmaz. Üç, üç buğuk hafta nihayetinde görülür. Ve vaktî olarak 3-5 gün devam eder. Büyük sancılar ve ızdırab tevliid etmez. Bu şekil normaldir. Bunun haricindeki vak'alarda derhal sebeb aramak lâzımdır. Çünkü bu hususta ekseriya vuku bulan ihmal ve lâkaydi bütün bir hayat müddetinde fecî neticeler verecek ve hattâ kısırılığı mucib olacak vaziyetler meydana getirir. O zaman en büyük ihtimaller başlar. Tedaviler ve ameliyâtlar üstüste tatbik edilir. Fakat maalesef artık geç kalmıştır.

(Devam edecektir)

Cevap isteyen okuyucularımızın posta gulu yollamalarını rica ederiz. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

İSTANBUL DEFTERDARLIĞINDAN:

Eyüb, Fatih, Eminönü, Beyoğlu, Beşiktaş, Üsküdar, ve Kadıköy Malmüdürlüklerinden:

Mütakaiddul ve yetimlerin Eylül; T. evvel ve T. sani - 938 üç aylık maaşlarının tediye günleri...

TARİHİ...	Kadıköy Malmüdürlüğünden:		Beyoğlu Malmüdürlüğünden:		Üsküdar Malmüdürlüğünden:		Eyüb Malmüdürlüğünden:	
	Mülkiye yetim ve tekaütleri	As. Yetim ve tekaütleri	Mülkiye yetim ve tekaütleri	As. Yetim ve tekaütleri	Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri
5/9/938 Pazartesi	1 - 200	1 - 400	1 - 300	1 - 400	1 - 300	1 - 350	1 - 50	1 - 150
6 " Salı	201 - 400	401 - 800	301 - 800	401 - 1100	301 - 600	351 - 900	51 - 100	151 - 300
7 " Çarşamba	401 - 600	801 - 1200	801 - 1200	1101 - 1700	601 - 800	901 - 1400	101 - 150	301 - 450
8 " Perşembe	601 - 800	1201 - 1600	1201 - 1500	1701 - 2300	801 - 1100	1401 - 1900	151 - ilâ.	451 - 600
9 " Cuma	801 - 1000	1601 - 2000	1501 - ilâ	2301 - 2900	1101 - 1300	1901 - 2400	-	601 - ilâ
10 " Cumartesi	1001 - 1200	2001 - 2400	avans.	2901 - ilâ	1301 - 1550	2401 - 2900	-	-
12 " Pazartesi	1201 - ilâ	2401 - ilâ	-	-	-	2901 - 3300	-	-

TARİHİ

TARİHİ	Beşiktaş Malmüdürlüğünden:		Eminönü Malmüdürlüğünden:		Fatih Malmüdürlüğünden:		2. ci gişe		1. ci gişe	
	Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Mülkiye yetim ve tekaütleri	Askeri yetim ve tekaütleri	Mülkiye tekaüt ve yetimleri	Askeri tekaüt ve yetimleri	Askeri tekaüt ve yetimleri	Askeri tekaüt ve yetimleri	Askeri tekaüt ve yetimleri	Askeri tekaüt ve yetimleri
5/9/938 Pazartesi	1 - 200	1 - 25	1 - 500	1 - 500	1 - 450	3001 - 3450	1 - 450			
6 " Salı	201 - 400	251 - 650	501 - 1000	501 - 1200	451 - 900	3451 - 3900	451 - 900			
7 " Çarşamba	401 - 600	651 - 1050	1001 - 1500	1201 - 1900	901 - 1350	3901 - 4350	901 - 1350			
8 " Perşembe	601 - 800	1051 - 1400	1501 - 2000	1901 - 2600	1351 - 1800	4351 - 4800	1351 - 1800			
9 " Cuma	801 - 1000	1401 - 1650	2001 - 2500	2601 - 3300	1801 - 2250	4801 - 5250	1801 - 2250			
10 " Cumartesi	1001 - ilâ	1651 - 2200	2501 - ilâ	3301 - ilâ	2251 - 2700	5251 - 5700	2251 - 2700			
12 " Pazartesi	-	-	-	-	2701 - ilâ	5701 - ilâ	2701 - ilâ			

1 - Maaşlarını Emlâk ve Eytam Bankasından alanlar cüzdanlarını ayın birinden itibaren mensub oldukları malmüdürlüklerinden alacaklardır.

2 - Zat maaşları sahiplerinin muayyen günlerde gişelere müracaatla maaşlarını almaları lâzımdır. Aksi takdirde istihkakları umum tediyyatın hitamında verilecektir.

3 - Tediyyata sabahleyin saat 9 dan itibaren başlanacak ve 12 ye kadar devam edilecek ve öğleden sonra saat on üçte başlanarak on altıda nihayet bulacaktır.

İstiklâl Lisesi Direktörlüğünden:

- 1 - İlk, Orta ve Lise kısımlarına yatılı veya yatısız kız ve erkek talebe kaydına başlanmıştır.
- 2 - Bu yıl yeniden az talebe alınacağından mektebe girmek isteyenler biran evvel müracaat etmelidirler.
- 3 - Eski talebeyi Eylülün onuncu gününe kadar gerek mektupla, gerek mektebe başvurarak kaydını yenilemelidir. Eski talebenin Eylülün onundan sonra yapacakları müracaat kabul edilmeyecektir.
- 4 - Sekizinci ve on birinci sınıfların bütünlüme ve engel sınavları Eylülün birinde, diğer sınıfların Eylülün yedisinde başlayacaktır.
- 5 - İstiyenlere mektebin kayıt şartlarını bildiren tarifname parasız gönderilir.

Adres: Şehzadebaşı Polis karakolu arkası: Telefon: 22534

DAYMON FENERLER

Meraklılarına Müjde:

200 ilâ 600 metre ışık veren
1938 Modeli

DAIMON

Fenerleri gelmiştir.

iyi ışık almak için yalnız

DAIMON Pilleri

ile

DAIMON ampullerini

kullanınız ve her yerde DAIMON

markasına dikkat ediniz.

Fabrika ihraç edilir mi?

(Baş tarafı 7 inci sayfada)

bir şey düşündü, ona bir yıldırım telgrafı çekin: «Burada kaldık, şimdi ne halte-deceğiz?» deyin.. alacağımız cevaba göre hareket ederiz.. ümid varsa beklersiniz. Yoksa, siz yükünüzü buraya döker gidersiniz. Ben de, Allaktan ümid kesilmez, İrana geçecek bir vasıta bulunun -cıya kadar ya burada çile doldurur, yahud sizinle «Beyazıt» a kadar döner orada bir han köşesinde intizar ile günlerimi geçiririm..

Teklifim kabul edildi.. kalem kâğıda sarıldık.. bir telgraf müsvedesini hazırladık.. Peki, hani telgrafhane?.. «Gürcübulak» denilen bu hudud merkezinde öyle şey yok.. Ya ne olacak?..

— Bir kamyon kalkar. Geri Sürbehan'a gider. Orada telgrafhane vardır, çeker. Cevabını makine başında bekler, sonra da alır gelir..

Heyecandan susuzluğumu bir müdet için unuttum.. fakat Sürbehan ismini duyunca tifolu diye içeri sokmadıkları köy olduğunu hatırlar hatırlamaz, susuzluğumu da hemen hissetmiş olacağım ki, dudaklarım yeniden çatladı...

Vasfi R. Zobu

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25

İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aittir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene	6 Ay	3 Ay	1 Ay
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez.
İlanlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevap için mektuplara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

T. C. ZİRAAT BANKASI

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

PARA BİRİKTRİENLERE 28.800 Lira İKRAMIYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesaplarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4 Adet 1,000 Liralık	4,000 Lira
4 " 500 "	2,000 "
4 " 250 "	1,000 "
40 " 100 "	4,000 "
100 " 50 "	5,000 "
120 " 40 "	4,800 "
160 " 20 "	3,200 "

DİKKAT: Hesaplarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmeyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir..

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylül, 1 Birinci kânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

Kışı Beklemeyiniz!
KÜRK MANTOLARINIZI

her yerden daha ucuz, daha itinalı ve aynı zamanda uzun vade ile veresiye şimdiden alabilirsiniz.

ARJANTE TİLKİ KÜRK TİCARETHANESİ

İstanbul, Mahmudpaşa caddesi No. 137

Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı İstanbul
Satınalma Komisyonundan

- 1 - Gümrük Muhafaza Genel Komutanlığı deniz vasıtaları için satın alınacak 91 kalem mukannen malzemenin 1/9/938 Perşembe günü saat 11 de kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
- 2 - Şartname ve evsaf komisyondadır. Görülebilir.
- 3 - Tahmini tutarı 11198 lira ve ilk teminatı 840 liradır.
- 4 - İsteklilerin o gün eksiltme saatinden bir saat evveline kadar 2490 sayılı kanunun tarifi veçhile hazırlayacakları teklif mektuplarını Galata eski ithalât gümrüğündeki komisyona vermeleri. «5373»

NASIRLARI

2 - 3 günde ağrısız çıkarmak

için

Beşir Kemal NASIR İLACI

Kadıköy Vakıflar Direktörlüğü İlanları

Muhammen kıymeti	Pey akçesi	Semti	Mahallesi	Sokağı	No.	Cinsi
84 00	6 30	Üsküdar	Tavaşi Hasanağa	Tunusbağı	50	binanın tamamı
800 00	60 00	"	Salacak	İskele cad.	4	kârgir binanın tamamı
84 00	6 30	"	Evliya hoca	Evliyahoca	29	arsa
60 00	4 50	"	Atıkvalide	Bağlarbaşı	9/1	arsa
400 00	30 00	"	Rum Mehmedpaşa	Doğançılar	7	binanın tamamı

Yukarıda cins ve mevkileri yazılı yerlerin tamamı satılmak üzere müzaye -deye çıkarılmıştır. İhaleleri 7/9/938 çarşamba günü saat 11 dedir. İsteklilerin Kadıköy Vakıflar Müdürlüğüne gelmeleri. (5670)

Güzel yaz günlerinde misafirlerinize HASAN GAZOZ ÖZÜ

İkram ediniz. Şerbet, limonata, dondurma ne kadar iyi yapılmış olursa olsun mideyi bozar. Buzlu su içinde **Hasan Gazoz Özü** midevi, müstehf ve müleyyindir.

LİMON - PORTAKAL - ÇİLEK -
MANDALİNA - AĞAÇÇİLEĞİ -
ANANAS - FRENK ÜZÜMÜ - SİNAL-
KO - ŞEFTALİ - MUZ - KAYISI - AR-
MUD ÖZÜ ÇEŞİTLERİNİ ARAYI-
NIZ. Fiyatı 25 - 40 - 60 - 100 Kuruştur.
HASAN DEPOLARI - SATIŞ YERLERİ

Böbreklerden idrar torbasına kadar yollardaki hastalıkların mikroplarını kökünden temizlemek için (HELMOBLÖ) kullanınız

HELMOUBLEU

Böbreklerin çalışmak kudretini artırır, kadın, erkek idrar zorluklarını, eski ve yeni Belseğukluğunu, mesane iltihabını, bel ağrısını, sık sık idrar bozma, ve bozarken yanmak hallerini giderir. Bol idrar temin eder. Sıhhat Vekâletimizin resmi ruhsatını haiz bulunan **HELMOBLÖ** her eczanede bulunur.
Dikkat: (HELMOBLÖ) idrarınızı temizliyerek mavileştirir.

SILKO ROMATİZMA LUMBAGO SİYATİK

ŞİRKETİ HAYRİYEDEN:

Yarınki Cumartesi günü Hoparlörü ve elektrikli 71 ve 74 numaralı vapurlarımız mutad yapacaklardır.

LÜKS TENEZZÜH SEFERLERİNİ

14,30 da kalkan 74 te mükemmel alaturka **SAZ HEY'ETİ**
14,45 de kalkan 71 de de mükemmel **SALON VE CAZ ORKESTRASI**
vardır. Büfeler Lokantacı Maruf Pandeli ve Beyoğlu muhitinde tanınmış Gloria Pasthanesi tarafından deruhte edilmiştir.

Her taraftan gösterilen rağbet ve arzu üzerine 71 de dans yeri sureti mahsusada büyütülmüştür. Bilet ücretleri her iki vapur için 75 kuruştur.

DİŞ TABİBİ RATİP TÜRKÖĞLU

Sirkeci: Viyana oteli sırası No. 26, Kat 1 de hergün öğleden sonra saat 14 den 20 ye kadar hastaları kabul eder.

DOKTOR HORHORUNI

Sirkeci tramvay caddesinde Viyana oteli yanında hastalarını hergün kabul eder. Telefon: 24131

Doktor A. KUTİEL

Karaköy, Topcular Cad. 43

Yeni

EV DOKTORU

Aylık EV DOKTORU bütün hazırlıklarını tamamladı. Bu nefis aile mecmuası şimdiye kadar görülmemiş bir nefes-ette çıkacak ve mükemmel fotoğrafları ile süslü faydalı yazıları bütün okuyucularını teshir edecektir.

EV DOKTORU'nun

İlk sayısını elinize aldığınız zaman sıhhi mevzuların bu derece cazip şekilde takdim edilmiş olmasına siz de hayret edecek ve bu mecmuaya tamamen bağlanacaksınız. EV DOKTORU bütün güzelliğine, bol ve cazip fotoğraflarına, renkli kapağına ve yirmiyi müteceviz faydalı mevzularına rağmen yalnız (10) kuruşa satılacaktır.

1 Eylülde Çıkıyor

EV DOKTORU (Yedigün) neşriyatındadır. Bayınıza şimdiden sipariş ediniz.

NEURALJİ
NEZLE
BAŞ ve DİŞ
AĞRILARI

NEOKALMİNA

BÜTÜN
AĞRILARI
DINDİRİR

NURKALEM

Kurşun Kalem Fabrikasında her nevi kalem imal edilmektedir. Mümasili ecnebi kalemlerine çok faiktir.

Fiatleri ecnebi kalemlerinden % 50 ucuzdur.

Kurşun kalemler:

Süperyör
Timsahlı
301 - 2 Mektebli
1205 Altı derece sertlikte
Not
1011 Marangoz kalemi
99 Taşçı kalemi
En iyi cins
Dağdelen 15 derece sertlikte

Kopya kalemleri:

299 Ulus
701 - A Yumuşak
701 - B Orta Sert
701 - C Sert
71 - A.B.C. En iyi cins
Üç dereceli
702 - A.B.C.D.E. Beş renkli
702 - A. B. Mavi - Kırmızı
72 - A.B.C.D.E. Beş renkli iyi cins

Pasteller

1315 6 renkli
1325 12 Renkli
1301 12 Renkli iyi cins
24 Renkli iyi cins
901 Kırmızı - Mavi
Stabil 12 Renkli iyi cins
24 Renkli iyi cins
Dermetograf Üç renkli kalem
311 Grafit ve renkli Minlen
231 - 232 Kırmızı ve Mavi tebeşir
Çeşitlerimizi her kırtasiyeciden isteyiniz.

Nurkalem Ltd. Şirketi

İstanbul, Sirkeci
Mühürdar zade Han No. 1 - 2

RADIO
EDISSON

Müessesesi

Beyoğlu İstiklal caddesi No. 34

İlan Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife 400 kuruş
İkinci sahife 250 »
Üçüncü sahife 200 »
Dördüncü sahife 100 »
İç sahifeler 60 »
Son sahife 40 »

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracağız ayrıca tenzilâtli tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derip edilmiştir. Son Posta'nın ticari ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlanlık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

Son Posta Matbaası
Neşriyat Müdürü: Selim Ragıp Emeg
S. Ragıp EMEÇ
SAHİPLERİ: A. Ekrem UŞAKLIĞIL